

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

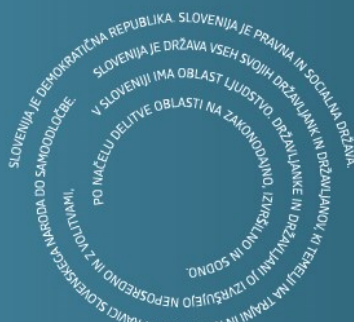
VI

IZREDNA
SEJA

41

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 41. IZREDNA SEJA

(16. julij 2013)

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 41. izredna seja (16. julij 2013)

ISSN 2385-9490

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 41. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA O PROBLEMATIKI INVESTICIJE V BLOK 6 TERMOELEKTRARNE ŠOŠTANJ IN SLOVENSKE ENERGETIKE, EPA 1315-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA O PROBLEMATIKI INVESTICIJE V BLOK 6 TERMOELEKTRARNE ŠOŠTANJ IN SLOVENSKE ENERGETIKE, EPA 1315-VI	6
JOŽEF JEROVŠEK	6
FRANC PUKŠIČ	7
JOŽEF JEROVŠEK	7
SREČKO MEH	7
MAG. ANDREJ VIZJAK	7
SAMO BEVK	10
SAMO OMERZEL	11
FRANC BOGOVIČ	12
MARJANA KOTNIK POROPAT	13
MAG. MATEJ TONIN	14
JOŽE VELIKONJA	15
ZVONKO ČERNAČ	16
MATJAŽ HAN	20
BOJAN STARMAN	20
MAG. ANDREJ VIZJAK	21
SAMO OMERZEL	22
MAG. ANDREJ VIZJAK	22
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	23
JAKOB PRESEČNIK	24
FRANC JURŠA	24
JOŽEF HORVAT	25
DANIJEL KRIVEC	26
SAMO BEVK	27
MAG. ANDREJ VIZJAK	28
SAMO BEVK	29
MAG. ANDREJ VIZJAK	29
SAMO BEVK	29
MARKO PAVLIŠIČ	30
MAG. ANDREJ VIZJAK	31
BRANE GOLUBOVIČ	31
MAG. ANDREJ VIZJAK	32
TOMAŽ LISEC	32
JANEZ RIBIČ	33
SAMO OMERZEL	34
IVAN HRŠAK	34
SONJA RAMŠAK	34
SAMO OMERZEL	35
MAG. IVAN VOGRIN	36
JOŽEF KAVTIČNIK	36
SONJA RAMŠAK	37
ANDREJ ČUŠ	37
DRAGUTIN MATE	38
JOŽEF KAVTIČNIK	38
SAMO OMERZEL	38
FRANC PUKŠIČ	39
FRANC BREZNIK	39
FRANC BREZNIK	40
JOŽEF JEROVŠEK	41
MARIJA PLEVČAK	41
DR. LJUBICA JELUŠIČ	42

SREČKO MEH	43
FRANC BOGOVIČ	45
MATJAŽ HAN	46
JOŽE TANKO	46
DR. LJUBICA JELUŠIČ	47
SREČKO MEH	47
SAMO OMERZEL	47
MAG. ANDREJ VIZJAK	47
MATJAŽ HAN	48
SREČKO MEH	49
MAG. ANDREJ VIZJAK	49
MATJAŽ HAN	49
SREČKO MEH	49
SAMO OMERZEL	49
MAG. ANDREJ VIZJAK	50
SAMO OMERZEL	50
ALENKA PAVLIČ	50
JOŽE TANKO	50
MATJAŽ HAN	51
SREČKO MEH	51
JOŽE TANKO	51
JANKO VEBER.....	51
JOŽE TANKO	52
JOŽE TANKO	52
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	52
MAG. ANDREJ VIZJAK	52
MAG. ANDREJ VIZJAK	52
MAG. ANDREJ VIZJAK	52
MAG. ANDREJ VIZJAK	53
JOŽE TANKO	53
SREČKO MEH	53
BRANE GOLUBOVIČ	54
MARKO PAVLIŠIČ	54
LJUBO ŽNIDAR.....	54
SREČKO MEH	54
MAG. IVAN VOGRIN	54
FRANC BREZNIK	55
DR. LJUBICA JELUŠIČ	55
MARKO PAVLIŠIČ	55
MATJAŽ HAN	55
JOŽE TANKO	55
MATJAŽ HAN	56
MATJAŽ HAN	56
MAG. BRANKO GRIMS	56
MAG. BRANKO GRIMS	56
MAG. MARKO POGAČNIK	56
MAG. ANDREJ VIZJAK	56
JOŽEF KAVTIČNIK	57
MAG. MAJDA POTRATA.....	57
DANIJEL KRIVEC	57
JOŽE TANKO	57
JOŽE TANKO	58
JOŽE TANKO	58
MAG. MATEJ TONIN.....	59
MATJAŽ HAN	59
MAG. MATEJ TONIN.....	59

Državni zbor VI. mandat

41. izredna seja
16. julij 2013

Predsedujoči: Janko Veber.....predsednik Državnega zbora
Renata Brunskole.....podpredsednica Državnega zbora
Romana Tomc..... podpredsednica Državnega zbora

Seja se je začela 16. julija 2013 ob 14. uri.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice in kolegi! Želim vas samo obvestiti, da je poročilo odbora sicer pripravljeno, vendar ta hip potekajo postopki, da bo poročilo tudi ustrezno objavljeno. Začetek seje prelagam na 14.10. Hvala.

(Seja je bila prekinjena ob 14.01 in se je nadaljevala ob 14.10.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 41. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Jasmina Opec, gospa Polonca Komar, mag. Katarina Hočevnar, gospod Roberto Battelli, gospod Jani Möderndorfer, gospod Matevž Frangež in gospod Mihael Prevč.

Na sejo sem vabil tudi predstavnike Vlade. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 41. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v ponedeljek, 15. julija 2013, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel, zato Državnemu zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem. Prehajamo na odločanje in pred tem vas prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Lahko glasujemo? Glasujemo o dnevnem redu. Navzočih 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, proti 1.

(Za je glasovalo 60.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je dnevni red 41. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA O PROBLEMATIKI INVESTICIJE V BLOK 6**

TERMoeLEKTRARNE ŠOŠTANJ IN SLOVENSKE ENERGETIKE.

Predlog priporočila je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Preden pa preidemo na uvodne predstavitve in splošno razpravo o predlogu priporočila, vas želim opozoriti, da sta Vlada in mag. Simon Tot Odboru za finance in monetarno politiko ter Odboru za infrastrukturo in prostor predložila gradivo označeno s stopnjo tajnosti interno oziroma gradivo, ki v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah predstavlja poslovno skrivnost. Če boste posamezni razpravljavci nameravali v svoji razpravi uporabiti podatke iz teh gradiv, prosim, da na to predhodno opozorite predsedujočega, ker bo v tem primeru treba del seje v skladu s 101. členom Poslovnika Državnega zbora opraviti brez navzočnosti javnosti. Hvala za pozornost.

Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo predstavniku predlagateljev. Prosim?

Proceduralno, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Gospod predsednik, sedaj ste nas opozarjali, če bomo uporabljali nekatere podatke iz internega gradiva – nismo dobili vsi poslanci. Žal ne vem, kakšna je to politika, da poslanci ne dobimo gradiv, ki so zelo pomembna. To je neprimerna politika. Nenavadno, da skriva vladne podatke, katere pa je po mojem mnenju minister na odboru citiral in bral, ko sem ga poslušal v pisarni. Nam poslanecem sta skrita gradivo in dokumentacija. Ostro protestiram proti takšnemu načinu dela vodstva Državnega zbora, kajti to se doslej ni dogajalo. Kar je prišlo z vlade in je bilo pomembno za obravnavo na seji, so po navadi poslanci dobili. Tokrat je praksa drugačna in očitno imate namene, da smo čim manj informirani, da bomo slabše diskutirali, in da bo javnost čim bolj zavedena. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala za vaše proceduralno opozorilo, ampak vendarle moram povedati, da sem vas korektno opozoril na 101. člen Poslovnika, ki dejansko govori o tem, da če želi kdo uporabljati podatke iz teh gradiv – ki pa so bila naslovljena Odboru za finance in odboru pristojnem za promet oziroma energetiko in to gradivo je tudi tako bilo označeno in vsi člani odbora, ki ste to gradivo prejeli, lahko po mojem mnenju zagotovo to tudi potrdite. Želel sem vas samo opozoriti na to dejstvo in prosim, da to dejstvo upoštevate.

Proceduralno, gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Gospod predsednik, prosim, pojasnite mi, kako naj razpravljamo o temi, če so določena gradiva, ki so jih dobili samo poslanci Odbora za finance in poslanci Odbora za infrastrukturo. Tisti, ki nismo člani teh dveh delovnih teles, tega gradiva nimamo. Takšnega primera v Državnem zboru še ni bilo v osemnajstih letih. In resnično ne razumem. Res je, da so se začele parlamentarne počitnice, ampak če ima nekdo že počitnice v glavi, potem to pač ne gre tako. Resnično je to nenormalno. Že celo dopoldne sprašujem okrog gradiv, kje, kako in kaj in seveda se nič ne da ne izvedeti ne slišati ne dobiti, razen tisto po kuloarjih, da menda tega naj ne bi vsi poslanci brali. Zahtevam, proceduralni predlog je, da sejo prekinemo za toliko časa, dokler vsi poslanci Državnega zbora ne bomo imeli dostopa do tega gradiva.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Se strinjam s tem proceduralnim predlogom. Prekinjam sejo za 30 minut in v tem času boste vse poslanke in poslanci dobili ustrezno gradivo, ki ga zahtevate, ki nosi oznako interno.

Sejo bomo nadaljevali ob 14.50. Hvala.

(Seja je bila prekinjena ob 14.17 in se je nadaljevala ob 14.50.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice in kolegi! Čas za razdelitev gradiva je potekel. Opozarjam pa vas, kdor še ni uspel prevzeti gradiva, ima to možnost v dvorani. Hkrati pa bi vas želel opozoriti, da sama razdelitev gradiva še ne pomeni, da lahko govorite o teh podatkih, brez da bi predhodno napovedali, da želite o tem govoriti in da lahko uporabim potem tudi določbo 101. člena Poslovnika Državnega zbora, da se ti podatki obravnavajo brez navzočnosti javnosti.

Upam, da so ta hip izpolnjeni vsi pogoji, da lahko nadaljujemo z delom. Prenehali smo pri pozivu mag. Vizjaku.

Gospod Jerovšek, želite proceduralno?

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Gospod predsednik, ob tem zapletu z gradivom, ki je bilo naslovljeno na Državni zbor in na poslance, moram samo to reči, ker sem začel, da je bilo že

očitno sfotokopirano za vse poslance, ker nosi včerajšnji datum oziroma današnjega in da je bilo takoj pripravljeno. Vendar se nam je skušalo nekaj prikrivati, nekaterim poslancem ali pa večini poslancev. Apeliram, da naj se tega ne dela več naprej. In tudi že naprej izbijam kakršenkoli argument, da bi kdo zapiral sejo zaradi tega – vem, da se tega ne sme uporabljati, ker je minister Omerzel, sem ga poslušal po ozvočenju, nekatere dele iz tega direktno citiral na odboru. Tako da naknadno kakšnih opravičil ali pa če bo kdo zahteval zaprtje seje, je potem to ilegalna tajna, kajti minister je citiral gradivo, sem ga dobro poslušal in vidim, da so točno isti deli notri, kot je bilo citirano. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Proceduralno, gospod Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Kako pa gospod Jerovšek ve, kaj je citiral gospod minister, če ni imel materiala?

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Predlagam, da kljub vsemu spoštujemo določbe Poslovnika in 101. člen, ki govori o uporabi teh podatkov. Predlagam, da damo besedo za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila predstavniku predlagateljev, mag. Andreju Vizjaku.

Izvolite, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovana ministra, kolegice in kolegi!

Investicija v Blok 6 Termoelektrarne Šoštanj predstavlja eno največjih slovenskih energetskih investicij, največjo posamično investicijo in mislim, da je prav, ker je bil parlament v to investicijo vpleten, ko je izdal poročilo države za najetje dolgoročnega posojila v višini 440 milijonov evrov in pod določenimi pogoji, da se tudi parlament seznani in tekoče seznanja s spremembami na tej investiciji.

Kaj je temeljni namen predlagateljev, ko smo se odločili za sklic te seje? Pravzaprav sta dva. Prvi temeljni namen je, da ob zelo različnih informacijah o vrednosti investicije da parlament tistim, ki vodijo investicijo, to je Termoelektrarni Šoštanj in Holdingu Slovenske elektrarne, zelo jasno sporočilo, da smo navzgor omejili vrednost te investicije na milijardo 302 milijona evrov in da so bili to pogoji, pod katerimi je bilo najeto poročilo in da je ta vrednost najvišja možna vrednost te investicije, kajti slišali smo, da se investicija zaradi takšnih in drugačnih razlogov draži. Mislim, da je prav, da damo zelo jasno zavezo, da ne pristajamo na nadaljnje dviganje investicijske vrednosti tega projekta. Drugi temeljni namen te zahteve je bil, da se tako Termoelektrarna Šoštanj kot tudi Holding Slovenske elektrarne kot tudi Vlada, ki je neke vrste predstavnic lastnika ali upravljavca te lastnine v imenu države, zavedajo

tveganj, ki bodo nastala z začetkom obratovanja tega projekta. Namreč, cene električne energije, tržne cene, ki so napovedane za obdobje, ko bo ta objekt že pričel obratovati, so bistveno pod cenami, ki so jih predvidevali v vseh dosedanjih investicijskih programih. Lastna cena te investicije, to se pravi lastna cena električne energije iz te investicije, se dviga zaradi dviga investicije, kar pomeni, da nastaja razlika med to ceno, in kar pomeni, da vse nakazuje na to, da bodo tu določena tveganja, da bo investicija proizvajala izgubo in prav je, da Vlada oceni ta tveganja in še bolj prav je, da se pravočasno pred pričetkom obratovanja teh investicij sprejmejo ukrepi za obvladovanje teh tveganj. To so temeljni nameni predlagateljev za sklic te seje. Bil bi zelo vesel, spoštovane kolegice in kolegi, če bi se tudi v razpravi dotikali teh namenov, lahko pa zahajamo v zgodovino tega projekta, kjer bomo vsi z veseljem potem diskutirali o tem.

Žal pa sam ne morem brez tega, da ne navedem kronologije dogodkov tega projekta, ker mislim, da je prav brez obtoževanja kogarkoli, in da je prav, da tudi to obelodanimo. Leta 2006 je bil ta projekt uvrščen v Resolucijo nacionalnih energetskih projektov zaradi tega, ker je bil prepuščen, ker je bil tudi prepoznan kot perspektivni energetski projekt. Zakaj? Zato, ker je bila takrat na podlagi podatkov investitorja vrednost investicije ocenjena na okoli 600 milijonov evrov, ker je bila takrat cena električne energije okoli 55 do 60 evrov za megavatno uro in takrat je bila Slovenija v precejšnjem primanjkljaju, kar se tiče proizvodnje. Mi smo namreč za 20 % do 25 % več porabili električne energije, kot smo jo v Sloveniji proizvedli, bili smo torej energetsko odvisni in prav je, da je vsaka država, kar se da energetsko samozadostna oziroma neodvisna. Takrat se je kazala tudi vrzel v vseh državah regije, kajti vse države regije so bile takrat v času konjunktura, pa ne samo leta 2006, temveč od leta 2000 ali še nekoliko nazaj je bilo električne energije v širši regiji premalo. Takrat je v Evropsko unijo vstopala tudi Bolgarija, ki je morala zaradi vstopa v Evropsko unijo zapreti svojo nuklearno elektrarno, kar je še dodatno znižalo proizvodne kapacitete v širši regiji oziroma na Balkanu. Torej, takrat so bile napovedi, da bo vsem državam v letu 2020 v Evropi primanjkovalo električne energije, samo Francija, ki ima veliko jedrskih elektrarn, je tista, ki bo imela zadosti oziroma več proizvedene energije, kot bi jo porabila. V širši regiji se je kazal padec, to se pravi čedalje večji korak med proizvodnjo in porabo, in v sled tega so bile države kar prisiljene zastaviti investicije, ki bi v relativno kratkem času dale nove proizvodne vire. Leta 2006 je bila investicija prepoznana kot tista, ki zagotavlja varno, zanesljivo in konkurenčno oskrbo z električno energijo v Sloveniji. Do leta 2008 se je seveda že začelo pripravljati investicijske programe v letu 2007, konkretno septembra je bil sprejet tako imenovan NIP 1,

Novelirani investicijski program, ki je postavil to vrednost investicije nad milijardo evrov. Takrat je bil ta novelirani investicijski projekt narejen na podlagi ponudb dobaviteljev opreme, kajti pred tem nismo imeli realnih cen, saj cen ni mogoče dobiti, preden ne dobite ponudbe ponudnika, ki to opremo prodaja, in takrat je bila ta cena postavljena na dobro milijardo evrov. Glede na cene električne energije, takrat je bila približno devetdeset evrov za megavatno uro, nič ni kazalo, da bi kdaj padla, je bil tudi takrat v letu 2008 prepoznan projekt kot ekonomsko upravičen, smiseln in podporen. Zato je imela Vlada, v kateri sem bil tudi gospodarski minister oziroma minister odgovoren za energetiko, pozitiven odnos do te investicije v tem okolju, ki sem ga omenil. Zato sem podčrtal tudi okoliščine, ki so botrovale takratnemu stališču. Ko pa je nastopila gospodarska kriza, ko so se razmere drastično, čez noč spremenile, ko so cene električne energije padle za več kot polovico, to se pravi na približno štirideset evrov za megavatno uro, in ko se je ta investicija še kar naprej dražila, kajti že leta 2009 je investicija še narasla za nekaj sto milijonov evrov, smo seveda nekateri takrat že opozorili Vlado, sam konkretno predsednika Vlade Boruta Pahorja, da velja ponovno premisliti o tej investiciji. Konec leta 2008 oziroma 2009 je bilo prelomno tudi za ta projekt, okoliščine so se bistveno spremenile, odgovorni investitor bi ponovno premislil o tem projektu. To so naredile praktično vse gospodarske družbe. Vse gospodarske družbe, ki so snovale, načrtovale investicije v letih pred krizo, so te investicije drastično spremenile oziroma jih revidirale v novih pogojih poslovanja z nastopom gospodarske krize. Takrat so v tem parlamentu, konkretno aprila ali maja leta 2009, potekala tudi poslanska vprašanja kakor tudi odgovori na poslanska vprašanja ter javna razprava o tem odgovoru. Takrat smo si izmenjali mnenja, kako gledamo na to investicijo. Želeli smo ponovno revidiranje te investicije in takrat je bil za to še čas. Leta 2008 je bila sicer podpisana pogodba, bila je plačana tudi rezervacijska premija v višini okoli 25 milijonov evrov in to je bilo vse, takratne posledice bi lahko omejili na marsikakšen način, če bi seveda premislili ali kakorkoli spremenili odnos do tega projekta.

Še enkrat podčrtujem, da v takratni opoziciji nismo zahtevali ustavitve tega projekta oziroma odstopa od tega projekta, zahtevali smo zgolj ponovni pomislek o tem projektu v spremenjenih okoliščinah. Spremenilo se ni nič, zadeva se je nadaljevala, investicija se je nadaljevala in potem se je, kakor se je nadaljevala, tudi dražila. Septembra, leta 2012 je bila izdelana Novelacija investicijskega programa 5, to se pravi NIP 5, ki je postavila investicijsko vrednost tega projekta na milijardo 302 milijona evrov. Izdelana je bila tudi recenzija tega noveliranega investicijskega programa, ki jo je izdelala ugledna hiša KPMG. Cena, ki je bila postavljena na milijardo 302 milijona evra, ni bila

zgolj neka izmišljotina investitorja, temveč je bila potrjena tudi s strani tistih, ki so recenzirali to kompletno investicijo. In to je bila tudi osnova prejšnji vladi, da je ceno, tudi s podporo parlamenta, fiksirala na eno milijardo 302 milijona evrov in pod temi pogoji je bilo tudi izdano poročilo. Še več, poročilo je bilo izdano tudi pod pogojem, da je vsakršno bistveno odstopanje od te vrednosti treba nemudoma s strani investitorjev prijaviti ali predstaviti Vladi. Do aprila letos ni bilo tega sporočila, še več, to sporočilo je prišlo po tem, ko so zadevo že obravnavali slovenski mediji in opozorili, da se bo projekt podražil še za nadaljnjih 140 milijonov evrov. Danes smo lahko slišali od vodstva Holdinga Slovenskega elektrarne in tudi od vodstva Termoelektrarne Šoštanj, da so vsa vodstva HSE in TEŠ vedela za številko 1,4 milijarde evrov že od samega začetka, to je tam od leta 2008, 2009. Pravzaprav ne razumem, zakaj ni niti eno vodstvo teh gospodarskih družb obvestilo ne Vlade, ne parlamenta o tem, da bo ta investicija toliko stala, ampak so zadevo skozi vse investicijske programe prikazovali na zneskih, kot sem jih omenil. Skratka, s temi izjavami je nekaj hudo narobe. Kako to, da ni vodstvo TEŠ oziroma tudi HSE, ker vemo, da je sedanje vodstvo že od lanskega leta, če je to vedelo že od leta 2008, obvestilo pristojnega ministra nemudoma ali že ob času podpisa poroštvene pogodbe, temveč šele aprila letos.

Prepričani smo in tudi včerajšnji sprejeti sklepi na Vladi so v smeri, da ne bo mogoče investicije dokončati v rokih, kot jih predvideva NIP 5, in tudi ne v zneskih oziroma v cenah, ki jih predvideva NIP 5. Vlada je včeraj priznala, da se bo investicija podražila, pri čemer ni danes nihče znal povedati, za koliko – ali je to res 140 milijonov ali je 120 ali je 180 ali je 250. Vsi pa vedo, da se je podražila, in vsi danes vedo, da se ne bo spoštovala poroštvena pogodba in to ni dobro, to ni prav.

Zato smo želeli poslanci, predlagatelji tega sklica zavezati vse odgovorne, da investicijo omejijo na investicijsko vrednost zadnjega noveliranega investicijskega programa, ki je bil revidiran. To se pravi, na milijardo 302 milijona evrov in nič več. To je prvi predlog sklepa oziroma predlog zaključkov, ki jih predlagamo. Druga stvar je še nekoliko bolj problematična. Več kot jasno je, da tržne cene in napovedi tržnih cen za naslednje triletno obdobje – namreč morate vedeti, da se trguje z elektriko tudi za tri leta naprej in da so približno že danes znane cene električne energije na trgu. Tukaj imamo borzo električne energije v Leipzigu, to je tako imenovana borza EEX, kjer se trguje z električno energijo in znano je, da se cene električne energije v naslednjem triletnem obdobju ne bodo bistveno spremenile glede na današnje cene, to so pa cene krepko pod 40 evrov za megavatno uro. Znano pa je, da Novelirani investicijski program pravi, da bo investicija ekonomsko upravičena, če bodo cene že tam leta 2015 63,5 evrov za megavatno uro

oziroma 75 evrov za megavatno uro leto kasneje, 2016. Vemo, da teh cen ne bo mogoče doseči v teh letih. To je danes jasno. In danes je jasno, kajti napovedi tržnih cen v dokumentu noveliranem investicijskem programu pravijo, da bodo potem še kar rasle. Jasno je, da ne bodo tako rasle, in jasno je, da bo vrzel med lastno ceno tega objekta, ki bo okoli 67 evrov za megavatno uro v letu 2016 – tako je namreč napisano v NIP 5 –, vrzel med to tržno ceno velika in da bo projekt proizvajal izgubo. Od predstavnikov holdinga smo slišali, da bodo to zgubo, ki jo napovedujejo tudi sami oziroma se zavedajo, da bo tu problem, vsaj prva tri leta krili iz ostalih proizvodnih virov. To se pravi, da bodo verjetno Dravske elektrarne še kar naprej pokrivalo izgubo, da bodo s tem miksom zagotavljali neko nižjo prodajno ceno iz cele bilančne skupine. Ne vem, če je to dobro. S strani Holdinga Slovenske elektrarne smo slišali tudi, da bodo zamrznjene vse ostale še nezačete investicije v nove proizvodne vire. Verjetno je tu mišljena srednjesavska veriga, verjetno so mišljene tudi morebitne hidroelektrarne na Muri in podobno, da ne govorimo o Termoelektrarni Trbovlje, ki čaka na neko razvojno odločitev že kar nekaj časa. Tak scenarij lahko postavi in lahko predstavlja veliko grožnjo poslovanju Holdinga Slovenske elektrarne, vse slovenske energetike in tudi države Slovenije, ki je vzpostavljena preko poročila do te investicije.

Zato predlagamo, da Vlada oceni ta tveganja, da naredi različne scenarije gibanja tržnih cen v prihodnje in sprejme ustrezne ukrepe za obvladovanje teh tveganj, da ne bomo potopili vsega oziroma da te ukrepe začnemo tudi pravočasno izvajati, da nas ne bodo številke in negativni poslovni rezultati prehiteli. Holding Slovenske elektrarne je visoko zadolžen. Dodatnega prostora za zadolževanje ni, zato menim, da je problem relativno kritičen. Spoštovani, namen predlagateljev je, da na podlagi okoliščin, ki so danes znane, ki so se bistvene spremenile v letu 2009, izpeljemo to investicijo brez najhujših posledic, ki bi lahko bile, če bomo tiščali glavo v pesek. Če bomo pa še naprej tiščali glavo v pesek, dražili investicijo in upali, da bodo cene električne energije kar naenkrat zopet poskočile na raven 90, 100 evrov za megavatno uro, pa bomo delili lažna upanja in s tem tudi verjetno oteževali reševanje tega konkretnega projekta v prihodnje.

Še nekaj okoli pričakovanih cen električne energije. Pričakovane cene električne energije bodo šle s pritiskom prej navzdol kot navzgor. V zadnjih letih, to se pravi od leta 2008 do leta 2013, so se cene električne energije na drobno, kar plačujemo, povišale za 46 %, pri čemer se energija ni povečala za nič, kvečjemu padla je. Cene so se povečale zaradi višje omrežnine, ki je sestavni del maloprodajne cene. Cene so se povišale zaradi povečanega prispevka za obnovljivo energijo in cene so se povečale tudi zaradi višjih dajatev, davkov na

energent. Torej, drobnoprodajne cene se niso povečale zaradi rasti cene same energije, ki je zgolj ena izmed komponent na položnici, ki jo dobite. Ko spremljam tudi zaveze sedanje vlade, je prej pričakovati pritisk na znižanje cen, kot pa na zvišanje cen, kar pomeni, da ne bo prostora za nadaljnje povečevanje cen za energijo. Kar pomeni, da tisti, ki upajo, da se bodo cene zopet vrtoglavo dvignile – je to seveda bolj ali manj nerealno. Tudi dogodki v drugih državah, še posebej v Nemčiji, ki je veliko vložila v obnovljive vire in sedaj oblikuje cenovno politiko teh cen tudi na podlagi premij, ki jih daje tem investitorjem v obnovljive vire, govorijo vse bolj, da je vse manj pomembno, koliko je dejansko cena proizvedene energije in s to politiko subvencij oziroma povračil diktira tudi ceno. In ni videti, da bi to politiko kdo spremenil in je pravzaprav zelo realno, da bodo cene ostale bolj ali manj na tem nivoju. To pa lahko pomeni za ekonomsko upravičenost projekta Bloka 6 še dodatne skrbi.

Spoštovani, želimo prvič, da se še enkrat in znova Državni zbor opredeli do maksimalne vrednosti te investicije, to je 1,302 milijona evrov, in želimo, da Vlada pravočasno pripravi oceno tveganj zaradi razmer na trgu z električno energijo v začetku in tudi zaradi tako narastle investicije in sprejme ustrezne ukrepe za obvladovanje teh tveganj.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Predlog priporočila je obravnaval tudi Odbor za infrastrukturo in prostor kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku, gospodu Samu Bevku.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

Odbor za infrastrukturo in prostor je na 22. nujni seji, 16. julija 2013, kot matično delovno telo obravnaval Predlog priporočila o problematiki investicije Blok 6 Termoelektrarne Šoštanj in slovenske energetike, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom in je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 9. julija 2013.

V poslovniškem roku amandmaji niso bili vloženi, na seji pa so bili vloženi predlogi za amandmaje odbora, in sicer s strani Poslanske skupine SDS k 1., 2. in 3. točki ter s strani koalicijskih poslanskih skupin prav tako k 1., 2. in 3. točki priporočila.

Dodatno obrazložitev je v imenu predlagateljev podal poslanec mag. Andrej Vizjak. Povedal je, da obstajata dva temeljna namena, ki sta vodila predlagatelje v zahtevo za obravnavo problematike investicije Blok 6 Termoelektrarne Šoštanj. Prvi namen je, da mora ta investicija tudi naprej potekati kar se da racionalno in v okvirih in pod pogoji zakona o dodelitvi poročstva za to investicijo. Drugi namen

predlagateljev pa je, da se vsi deležniki te investicije pripravijo na prihodnost, in sicer kaj se bo zgodilo, če bodo tržne cene električne energije v prihodnje drugačne, kot so napovedane oziroma predvidene v Noveliranem investicijskem programu – Revizija 5, NIP 5.

Mnenje Zakonodajno-pravne službe o predlogu priporočila je predstavila Valentina Marolt. Povedala je, da je vsebino predlaganega priporočila treba presojati z vidika ustavnopravnega položaja Državnega zbora kot zakonodajne veje oblasti, ki ima poleg tega tudi nadzorno in volilno funkcijo. Pri presoji predlaganega priporočila je po mnenju Zakonodajno-pravne službe treba oceniti, ali je Državni zbor navedenim pravnim subjektom pristojen predlagati naštetе predstavitev in ukrepe.

V imenu Vlade je minister za infrastrukturo in prostor Samo Omerzel poudaril, da je investicija v Blok 6 Termoelektrarne Šoštanj trenutno ena od težjih tem, s katero se soočata ne samo ministrstvo temveč tudi Vlada. Iz dosedanjega poteka investicije izstopata dve dejstvi. Eno predstavljajo nerealni investicijski plani od samega začetka, kar je glavni razlog za stanje, v katerem se investicija danes nahaja. Drugo pa je dejstvo, da projektnega vodenja pri tej investiciji praktično ni bilo. Dejstvo pa je tudi, da je bil NIP 5 narejen na nerealni osnovi, ta nerealna osnova je tudi osnova za poroštveno pogodbo, poroštvena pogodba pa je napisana in podpisana na tak način, da od nje ni možno odstopiti. Zato je Vlada sprejela posebne sklepe in z njimi zavezala tudi vse deležnike na tem projektu, da se skupaj na podlagi podrobne analize vseh dejstev in argumentiranih podatkov pride do tistega scenarija, na osnovi katerega se bo ta projekt izpeljal do konca, je še povedal minister Omrzel.

Mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je predstavil Jernej Verebič. Komisija Državnega sveta podpira nadaljevanje projekta izgradnje nadomestnega Bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj in prizadevanja Vlade za njegovo čimprejšnjo dokončanje.

Generalni direktor Holdinga Slovenske elektrarne je na začetku opozoril, da je težko najti odgovore na vsa aktualna vprašanja glede investicije v Blok 6, če osnovna pogodba za glavno tehnološko opremo vsebuje že osem aneksov in sedemnajst variacij. Zagotovil je, da so stvari zaenkrat pod kontrolo in da je govoriti o tem, da se je projekt podražil za 140 milijonov na nek način napačno.

Direktor Termoelektrarne Šoštanj je med drugim povedal, da aktivnosti na projektu tečejo nemoteno in da so pospešene. Z dobaviteljem so v rednih komunikacijah, v pogajanjih. Obojestranska želja je, da uspešno zaključijo pogajanja, seveda v obojestransko korist. Vsak pridobljen mesec bo prinesel neke pozitivne učinke na samo investicijsko vrednost.

Po opravljeni razpravi je Odbor sprejel amandmaje k 1., 2. in 3. točki, ki so jih predlagale koalicijske poslanske skupine. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh delih naslova predloga akta skupaj in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga akta, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog akta je sestavni del tega poročila. Hvala lepa za pozornost.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala predsedniku za predstavitev poročila odbora!

Za uvodno obrazložitev mnenja Vlade dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Samu Omerzelu, ki ga vabim za govornico.

SAMO OMERZEL: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, lep pozdrav!

Najprej sem imel pripravljen malo drugačen govor, malo drugače napisan, ampak sem se po teh uvodnih besedah odločil, da bom vseeno spremenil koncept tistega, kar bi vam želel danes povedati.

Spoštovane poslanke in poslanci! Gledam znane obraze, ki jih danes tukaj vidim, in po informacijah tega mojega kratkega trimesečnega ministrovanja vas je tukaj večina tistih, ki ste takrat v ključnem trenutku bili za to, da se da poročstvo za ta projekt. Gospod Vizjak je zelo lepo, zelo nazorno predstavil zgodovino projekta, sam sem želel malo več govoriti o njem, ampak se mu zahvaljujem za to, da lahko ta segment preskočim in se osredotočim na tisto, kar mislim, da je pomembno za prihodnost in kaj moramo mi kot Vlada narediti, da bomo na nek način poskušali zagotoviti kolikor toliko uspešen epilog te zgodbe, čeprav v resnici na katastrofalnih temeljih, na katerih smo začeli. Projekt na nek način res dobiva tiste prave dimenzije leta 2006, ko je bil izdelan prvi investicijski načrt. Od takrat jih je bilo izdelanih 5 in NIP 5 je bil tisti, na osnovi katerega ste se odločali, ali boste dali poročstvo za ta projekt ali ne. Samo projektno vodenje in celotno investicijo v resnici lahko opišem z eno besedo – katastrofa. Če pogledamo projektno vodenje, bi dejansko težko govorili o projektnem vodenju. To lahko zaključimo predvsem na osnovi dokumentacije, ki smo jo analizirali na ministrstvu in poskušali priti do pravih podatkov. Kar se tiče samega vodenja investicije ravno tako – nepregledna dokumentacija. Že to, da je osnovna pogodba doživela 8 aneksov in k temu 19 dodatnih popravkov, pove o tem, na kakšen način je bil v začetku sam projekt zastavljen. Ampak če zgodovino pustimo za sabo in pogledamo, kako peljati naprej, je zame ena od ključnih šol, ena ključnih izkušenj, ki sem jo doživel v tem projektu – pa bom spet poudaril v teh zadnjih treh mesecih, ko se seznanjam s samim stanjem na projektu –, da so bile v resnici

ključne odločitve narejene na napačnih informacijah. Torej, to kar smo dobili podatkov od trenutnih direktorjev, ki vodijo Termoelektrarno Šoštanj kot sam Holding, kaže na to, da trditve, da se projekt draži, ne držijo. Ta projekt je toliko stal od samega začetka, ta projekt se ni podražil v našem mandatu, kakor se poskuša prikazati. Ta projekt je toliko stal od samega začetka! V trenutku, ko ste se odločali za poročstvo, ste imeli pred seboj napačne informacije. Tisto, kar ne bi želel ponoviti za čas svojega mandata, je, da bi ravno tako sprejemal odločitve, ki jih kot minister bom – konec koncev sem zato prišel na to funkcijo, da bom te odločitve sprejemal na pravih podatkih. Namen teh sklepov, ki jih predlagamo, je ravno v tem, da naredimo enkrat jasen, pregleden presek vodenja te investicije, da se seznanimo z eksaktnimi, jasnimi podatki ne samo glede vodenja investicije, ampak tudi kako samo podjetje TEŠ funkcionira – tudi ta segment je pomemben, koliko se sama investicija prepleta s tekočim poslovanjem elektrarne –, in da na osnovi teh zgodovinskih dejstev potem lahko sprejemamo odločitve, ki bodo jasne, in bomo vedeli, zakaj smo se tako odločili. Da pa lahko te odločitve sprejmemo, imamo pa dva segmenta. Eno so zgodovinska dejstva na tem področju, na tem projektu, drugo pa je to, kam sama investicija pelje. Neobhodno je, da kot minister dobim na mizo NIP 6. Torej, NIP 6 je pa tisti, ki bo povedal na osnovi nastalih dejstev, kakšna bo profitabilnost tega projekta; ali bomo delali z dobičkom ali bomo delali z izgubo ali ima smisel, da sam projekt, sama termoelektrarna sploh deluje, ali ga nima. V tem trenutku tega podatka nimam. Ko bom imel eksaktno razčiščeno, kaj se je zgodovinsko dogajalo, katere pogodbe, kateri aneksi so bili sklenjeni in kaj je z NIP 6, kaj pokaže pravi realni investicijski načrt, v tistem trenutku bom lahko tudi z vso odgovornostjo kot minister dal jasno stališče in mnenje, kako naprej s TEŠ 6. In to je tisto, kar je namen sklepov, ki jih je predlagala Vlada, in to je namen, zakaj želimo, da to podprete, da se na koncu lahko odločamo na pravih podatkih.

Pa še to bi mogoče želel za zaključek dodati. Moje osebno mnenje glede tega projekta, vodenja celotne investicije, je, da je to zgleden primer, kako se v teh državi ne smemo obnašati. Pa ni to edini projekt, ki sem ga podedoval na ministrstvu. Še kar nekaj je takih, sicer ne v takšnih razsežnostih, ampak kar nekaj projektov, ki so bili vodeni neprimerno, na napačen način, netransparentno, z zavajanjem, z napačnimi podatki – tudi če želite o prostorskem planiranju in legalizaciji stavb, zgradb. Tri legalizacije smo imeli v Sloveniji, identičen problem kot pri TEŠ. Legalizirali smo nekaj, za kar nismo vedeli, kaj legaliziramo. Zopet smo naredili ključno napako, da smo sprejeli odločitve, brez da imeli prave vhodne podatke, brez da bi imeli prave informacije, o čem se odločamo. In kot minister, se bom boril za to, da imam v trenutku svoje odločitve na mizi

prave informacije in to je tudi moja dolžnost. Pa govorimo o TEŠ 6 ali pa prostorskem planiranju, da bom v tistem trenutku jasno vedel, ali je ta investicijski načrt pravi ali ni, ali so vhodni podatki v ta investicijski načrt pravi ali ne. To je moja dolžnost, ministra in moje ekipe, da smo sposobni preveriti, ali to drži, in šele potem lahko predlagamo in dajemo usmeritve naprej, kaj mislimo, da je prav in kaj ni prav. Za to se bom boril in zato je na tem segmentu, tudi eden od predlogov sklepov, kar rabimo, ključnega pomena, da imamo neodvisno strokovno ekspertno institucijo, ki bo preverila, ali ta investicijski načrt, ki bo izdelan, drži, ki bo preverila vsa dejanska stanja na tem projektu. Ni dovolj, če KPMG vzame v roke NIP 5 in pogleda, ali je matematika v NIP prava ali ni. To je tisto, kar se je delalo na revizijah teh investicijskih načrtov. Matematika se je preverjala, ne pa vsebina. KPMG je rekel, da je ena plus ena dva. Ja drži, prav so izračunali. To zame niso prave relevantne ocene. Tisto, kar je ključno, da imamo eksperta, ki se ukvarja z vsebino, matematika jasno ne klapa, in tako ekspertno ekipo rabimo, da bo poskenirala stanje na samem projektu, da bo naredila skrben pregled pri samem poslovanju TEŠ in na osnovi tega bomo potem lahko, jaz kot resorni minister in Vlada, sprejeli ustrezne ukrepe. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala ministru za predstavitev stališča. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Franc Bogovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep dober dan! Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice, kolegi, spoštovana gospoda ministra, vsi prisotni!

Zopet je na dnevnem redu Državnega zbora problematika TEŠ 6 in žal govorimo o posameznem projektu, ne da bi imeli v rokah v Republiki Sloveniji strateške dokumente, ki bi o energetiki govorili na obdobje desetletij, ampak želimo s polemiko predvsem prešteti, kdo je bil v katerem letu minister in kdo je kriv za kakšen projekt. Slovenska energetika bi morala imeti jasne cilje do leta 2050, z vmesnimi koraki do leta 2030 in na takšni osnovi bi morale biti sprejete tudi odločitve. Žal tega nimamo v Sloveniji že zadnjih nekaj let in zato se tudi s posamičnimi investicijami tako ukvarjamo, kot se. Zelo jasno je tudi to, da energetika ni panoga, ki bi se ustavljala na mejah neke države, na katero bi lahko država znotraj okvirov zapirala svoje makroekonomske okolje, ampak je zelo vpeta v mednarodno okolje. V Sloveniji se že kar nekaj let, zadnjih pet, šest let, pogovarjamo o novelaciji nacionalnega energetskega programa, ki je bil sprejet v začetku leta 2003, 2004. Zelo hitro je bilo ugotovljeno, da je bolj malo izvedenega, še težje pa se je dogovoriti, kako sprejeti novi strateški

dokument. Sam sem imel priložnost videti švedski dokument, ki je napisan na sedmih straneh. Napisan je bil pol leta po tistem, ko je bil v Evropi sprejet energetske okoljski paket, in Švedska se je na osnovi dogovora v koaliciji, pogovora v parlamentu, kjer je bil ta dokument sprejet, odločila o tako ključnih stvareh, kot na primer, da ne bodo zapirali nuklearke, ampak da bodo podaljšali obratovanje, da bodo vse naredili na hidro potencialu, da bodo v naslednjih letih vse naredili za to, da bodo na področju avtomobilske industrije prvi na svetu, da bodo naredili energetske učinkovite objekte in podobno. Mi pa delamo tristo, štiristo strani papirjev, plačujemo strokovnjake in meljemo o tem iz leta v leto, ne sprejemamo pa odločitev. In žal je tako na področju energetike, kot še pri marsikateri drugi stvari.

Kar se tiče samega umeščanja in gradnje TEŠ 6, se tudi zdaj že zadnje desetletje pogovarjamo. Že na odboru sem danes dejal, da je to zadnje desetletje razdeljeno na dve petletki, če smem temu tako reči: na prvih pet let konjunktura in na drugih pet let finančno gospodarske krize. V času konjunktura sem tudi sam imel možnost sodelovati pri teh odločitvah in takrat se je delalo praktično pod presijo, da so cene v teh letih zrasle tam iz štirideset evrov na megavatno uro na devetdeset evrov na megavatno uro, da so razpadali energetske sistemi po Evropi, da je bilo v Sloveniji že od 25 do 30 % električne energije uvožene, da je bilo vedno težje uvoziti. In v takšnih okoliščinah je bil potem v letih 2007, 2008 na osnovi dokumentov, ki jih je izdelal najprej TEŠ v okviru Holdinga, tudi je parafrani ti dokumenti, sprejeta ta ključna odločitev, da se gre v to investicijo.

Enkrat konec leta 2008, kot smo že danes rekli, je nastopila gospodarska kriza. Hkrati je bil nekaj časa prej sprejet energetske okoljski paket, ki je postavil pod vprašaj to investicijo, predvsem pa so se bistveno spremenile makroekonomske okoliščine in drastični padci cen električne energije, cen porabe električne energije. Takrat je nastopil trenutek, ko bi imeli lahko v Sloveniji še čas za trezen pomislek o tej investiciji. Sam sem bil v tistem trenutku v Državnemu zboru, prej kot sem že omenil tudi v okviru nadzornega sveta Holdinga, in zato sem marca 2009 v teh prostorih postavil poslansko vprašanje predsedniku Vlade, gospodu Pahorju. To je bilo prvo opozicijsko poslansko vprašanje predsedniku Vlade, ki je dobilo tudi zadostno podporo, da smo maja opravili razpravo. Na mizi imam sedaj ta gradiva, vsi jih lahko vidite, magnetograme in takrat bi se dejansko v Sloveniji morali odločiti in narediti trezen premislek. V tistem trenutku je bilo v okviru pogodbe med TEŠ in Alstomom plačanih zgolj 25 milijonov rezervacije za pogodbo. Žal se je politika v letu 2009, ko je bil primeren trenutek, odločila, da gre nemoteno s tem projektom naprej, konec avgusta 2009 je bila podpisana ključna pogodba in od takrat naprej je,

spoštovane kolegice in kolegi, ta debata v slovenskem političnem, medijskem in ostalem prostoru bolj metanje peska v oči kot kakšen resen pogovor. Od avgusta 2009, ko je investicija stekla, ko so bile obligacije z Alstomom na nivoju 900 in več milijonov podpisane, še zgolj zganjamo cirkus okoli te investicije. Res pa je, kar je sedaj omenil minister, da je veliko vprašajev, ali se ta investicija vodi pravilno, bila je že cela vrsta pregledov organov pregona in za božjo voljo naj se enkrat tudi to ugotovi in se na tem področju naredi red. Kar se tiče same te investicije naprej, je bilo zelo jasno, da je bilo v letu 2009 v finančni konstrukciji, da bodo krediti EIB, EBRD, ko je narasla investicija – je v prikrojenih in očitno invest programih potem prišlo odločanje še v parlament, kajti Evropska investicijska banka, je zahtevala poroštvo parlamenta za tak kredit. Ne vem, zakaj se je v letih 2009, 2010, 2011 odlašalo s tem. Vem pa zagotovo, da je bilo leto 2009 leto, ko je gospodarski minister gospod Lahovnik porinil, da je šla investicija v izvedbo, da se je z zamenjavo, z odstopom gospoda Lahovnika in prihodom gospe Radičeve začel stampedo na to investicijo in da se je v koaliciji prerekalo o tem, ali bi se dalo poroštvo ali ne, da se je tudi triletni mandat iztekel in da je ta vroči kostanj v roke dobila lansko leto Vlada, katere član sem bil sam. Tisti, ki mislijo, da je bilo možno v letu 2012 ali pa 2011 še to investicijo zaključiti oziroma se izogniti državnemu poroštvu, zavajajo slovenski narod, kajti v tem primeru bi zagotovo ta investicija padla in bi prišla cena zgrešene investicije in bi bil račun zanjo izstavljen v tistem trenutku preko tega, da je država lastnica Holdinga. Zato mislim, da je na osnovi vseh teh dejstev, ki so nam vsem znana in že tudi več ali manj mislim, da v širšem slovenskem prostoru razčiščena, ključno, da se po mojem prepričanju, kar je bilo danes tukaj nekajkrat rečeno, osredotočimo na to, kako investicijo čim prej zaključiti, v vmesnem času narediti vse to, kar je predlagal predlagatelj, kar mislim, da v gradivu Vlade povzema Vlada, da je treba preanalizirati še enkrat celoten nacionalni investicijski načrt in preučiti posledice, ki jih bo imela ta investicija tako za samo tekoče poslovanje Holdinga, ki je krovna družba iznad TEŠ, kakor tudi zelo pomembno na bodoče investicije v slovenskem energetskem sistemu. Kajti, tako kot smo nekateri leta 2009 napovedovali, se lahko zgodi, da bo ta investicija vzela za talca vse bodoče investicije na področju energetike.

Moram reči, da se s sklepi predlagatelja popolnoma strinjam, tudi to, kar je sklenila Vlada, da bo oktobra na tem področju poskušala narediti jasno sliko in zopet priti v parlament, podpiram in mislim, da je v tem času treba resnično narediti vse, da se bo projekt normalno peljal naprej. Če ga tisti, ki so ga doslej vodili, ne znajo voditi oziroma je takšna ocena ministra, naj postavi tiste, ki bodo ta projekt pravilno in čim boljše pripeljali do konca. Ugotovi se naj, kdo

je v tem času zavajal parlament, ker očitno je bilo za tem kreativnim knjigovodstvom ali pa kreativnim projektnim vodenjem nekajkrat zavajano. Tako kot je ministrica gospa Radič takrat pritiskala na vodstvo, je očitno prišlo do nekega popravka invest programa, podobno se je očitno zgodilo tudi v lanskem letu, ko je bilo treba priti v Državni zbor po poroštvo. Če res to drži, in več kot očitno drži, ker je bilo že nekajkrat potrjeno, da so bili isti dan, kot je bilo izdano poroštvo, v katerem je bilo zelo jasno zapisano, da ne sme niti narasti cena niti se ne sme terminsko zavleči ta investicija, podpisani aneksi – pač, mora za to nekdo odgovarjati, ker je zavajal slovenski parlament in slovensko javnost in tudi slovenske davkoplačevalce, katere na nek način predstavljajo v tem delu.

Mislim, da je treba, kot sem že dejal, zagotoviti, da bo projekt pripeljan do konca, ugotoviti posledice tega projekta na bodočo sliko Holdinga Slovenske elektrarne, na bodoči investicijski potencial, narediti na tem področju jasne prioritete. Za tiste, ki so nas pa na teh projektih zavajali in očitno z zavestnim zavajanjem zavajali slovenskega davkoplačevalca, pa zahtevati odgovornost. Upam, da bo šla tudi razprava resnično v smer, da se sklepi, ki so bili predlagani, čim prej uresničijo in da se iz te zgodbe tudi nekaj naučimo. Naj povem samo to, da je bila v teh dneh v Sloveniji ekipa iz Evropske investicijske banke, ki je ocenjevala nek drug energetski projekt, Hidroelektrarno Brežice, in v veliki meri je pod vprašaj postavila tudi tisto investicijo zaradi nejasnih stvari na tem področju. Mislim, da je skrajni čas, da resnično to delo opravijo strokovni ljudje in da na koncu v parlamentu dobimo čisto sliko o tem projektu.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PD DeSUS): Hvala, gospod predsednik. Spoštovani!

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije bomo podprli dopolnjen Predlog priporočil o problematiki investicije v Blok 6 Termoelektrarne Šoštanj in slovenske energetike. Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je jasno povedala, da Državni zbor, ki predstavlja zakonodajno vejo oblasti, ne more obravnavati in sprejemati odločitev, ki so v izključni pristojnosti drugih vej oblasti, v tem primeru izvršilne. Zato menimo, da lahko Državni zbor Vladi samo predlaga poročanje o določenih dejstvih, analizah in ocenah ter izvedbo ukrepov Vlade, tega pa ne more in ne sme zahtevati od subjektov zunaj izvršilne veje oblasti, na primer gospodarskih subjektov, kot sta to Holding Slovenske elektrarne in Termoelektrarna Šoštanj. Državni zbor pa lahko Vladi predlaga, da v okviru svojih pristojnosti pridobi podatke od družb, katerih

lastnica je Republika Slovenija, kar pa je Vlada že storila. Sprejela je tudi sklepe v skladu z dogovorom na skupni seji Odbora za finance in Odbora za infrastrukturo in prostor 31. maja letos ob obravnavi problematike izgradnje Bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj.

V Poslanski skupini DeSUS smo izgradnjo Bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj ves čas podpirali, predvsem z vidika energetske samooskrbe Republike Slovenije ter iz socialnega vidika, saj ta projekt za seboj potegne tudi večjo varnost delovnih mest na Savinjsko-šaleškem področju. Ves čas vztrajamo tudi na tem, da mora biti projekt transparenten ter ekonomsko upravičen. Obenem pa menimo, da je izgradnja Bloka 6 že predaleč, da bi jo še bilo mogoče ekonomsko upravičeno zaustaviti.

Pričakujemo, da bodo Vlada, Holding Slovenske elektrarne in Termoelektrarna Šoštanj pozorno spremljali stanje projekta, ugotavljali tveganja, iskali ukrepe za njihovo obvladovanje ter projekt pripeljali do konca brez nadaljnega naraščanja stroškov. Pričakujemo tudi, da bo posebna ekspertna skupina izvedla revizijo investicije v Blok 6 ter da bo Državno pravobranilstvo v sodelovanju z Ministrstvom za infrastrukturo in prostor ter Ministrstvom za finance v najkrajšem možnem času pripravilo poročilo o zakonitostih ravnanj organov Holdinga Slovenske elektrarne in Termoelektrarne Šoštanj. V primeru ugotovljenih nepravilnosti naj pristojne službe predlagajo ukrepe za zaščito interesov Republike Slovenije in poročilo posredujejo organom pregona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Matej Tonin bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovane kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Mislim, da ne bom veliko zgrešil, če bom rekel, da je bil projekt TEŠ 6 voden kriminalno in diletantsko. Pa bom poskušal to mojo tezo v nadaljevanju nekoliko podrobneje utemeljiti.

Če je bila prva ocena investicije tam 2006 narejena okoli 600 milijonov evrov, je že leta 2009 NIP 2 postavil realno ceno tega projekta – to je bilo nekaj več kot tisoč 400 milijonov evrov. Od leta 2009 je pa ta cena nihala glede na trenutne politične potrebe. Če pogledate leto 2009, takratni NIP in takratno stanje investicije, potem lahko ugotovite, da je bilo leto 2009 tisto leto, ko se je še dalo ukrepati in ko bi se lahko to investicijo brez večjih stroškov zaustavilo. Vedelo se je za realno ceno, ampak kljub temu so se pritiski z najrazličnejših lobijev nadaljevali in dosegli to, da se je ta investicija začela izvajati. Seveda pa lahko tukaj tudi špekuliramo, da so številni pri tako veliki investiciji videli možnost za dober zaslužek in zato ni izključeno, da je bil to tudi

eden izmed razlogov, zakaj so tako pritiskali za začetek te investicije.

Vseh stvari, ki jih bom v nadaljevanju govoril, so bile objavljene v javnih občilih, o njih se je odgovorilo na odprti seji Državnega zbora, tako da ne bo nihče rekel, da govorim tisto, kar je zapisano v internih gradivih. Ko sem govoril, da je bil projekt voden kriminalno in delikantsko – če samo pogledate anekse. Vsi aneksi so bili sklenjeni v škodo TEŠ. Vsak aneks je šel v smeri, da izvajalec Alstom praktično ni kaznovan za nič, četudi zamuja, medtem ko je pa TEŠ kaznovan praktično za vsako manjšo malenkost. Celo več, v teh aneksih se je obljubljalo, kar sploh ni mogoče obljubiti. Če ste podrobne zadeve gledali oziroma spremljali v medijih, potem veste, da se je v teh aneksih obljubljalo tudi, kako bo Državni zbor sprejel do nekega dotičnega datuma poroštveni zakon. Lahko se na tem mestu vprašamo, kako je lahko to nekdo trdil – ali je imel preštete glasove ali je kako drugače vedel oziroma je očitno zavajal.

Glede same gradnje in montaže, samo za vtis: če je bila montaža še v letu 2011 ocenjena na 100 milijonov evrov, je bila dve leti kasneje, 2013, ocenjena že na 180 milijonov evrov. Okoliščine se v teh dveh letih niso tako spremenile, cena pa se je enormno spremenila. O tem, kako je bilo vplačano 10 milijonov evrov za neizvedena dela Primorju, je bilo obširno poročano, veliko se je govorilo tudi o tem, da so bili varilci iz TEŠ plačani po 16 evrov na uro, medtem ko pa so bili "Hildini" varilci plačani 32 evrov na uro.

Pri tako veliki investiciji, kot je TEŠ, se je treba vprašati, zakaj ne pride ali pa zakaj ni prišlo do protidobav kot pri kakšni drugi investiciji. Z veseljem lahko samo ugotovim, da je bila Nova Slovenija, mislim, da edina stranka, kjer smo vsi poslanci Poslanske skupine nasprotovali poroštveni zakonodaji. Danes se kaže, da smo takrat ravnali še kako prav, ker poslanci smo bili takrat zavajani, predstavljene so nam bile napačne številke in napačen investicijski program. Spomnite se, kakšni enormni pritiski so se vrstili s strani TEŠ, češ kako bomo mi odgovorni, če ne bomo pravočasno sprejeli poroštvene zakonodaje – za vsak dan 100 tisoč evrov kazni. A glej ga zlomka, prav takšno določilo je podpisal sam direktor TEŠ, potem je pa to odgovornost prelagal na nas. Da smo bili blateni v medijih, kako ne razumemo stvari, kako živimo na luni, kako projekta ni mogoče ustaviti in lahko bi še naprej našteval. In kje smo danes? Cena je še vedno nejasna, niti se ne ve, ali bo projekt ekonomsko dolgoročno opravičen ali ne. Celo sam minister je v stališču Vlade priznal, da so podatki nejasni in da niti Vlada sama ne ve, kako trenutno ta investicija stoji. Na odboru se je razplamtela debata oziroma medsebojna obtoževanja, kdo je bolj kriv, kdo je zasedel kakšno ministrsko mesto in podobno, ampak žal nam takšne debate v dani situaciji ne bodo pomagale, zato smo danes dolžni ravnati

odgovorno in preudarno in narediti vse, kar se da, da ta investicija ali pa cena te investicije ne bo rasla neovirano še naprej, in pa predvsem, da končno enkrat ugotovimo, kakšna bo izguba pri tej investiciji. Namerno govorim izguba, ker je na podlagi vsega, kar je bilo doslej povedano, jasno, da bo Blok 6 Termoelektrarne Šoštanj težko delal kakršenkoli dobiček. Če bi bila zadeva tako dobičkonosna, potem danes ne bi bil noben problem dobiti investitorja, ki bi vložil v ta projekt, ker bi enostavno potem računal na kakšen dobiček, ki pa ga ni pričakovati.

Seveda pa so številna današnja stališča šla v smeri, da je projekt pripeljan tako daleč, da ga enostavno ni mogoče več ustaviti. In se še naprej nadaljuje politika izvršenih dejstev, ko se nekaj izvrši, potem pa se to predstavi, kot da poti nazaj več ni. Vam bom predstavil avstrijski primer – ne vem, če ga poznate. Avstrija je gradila jedrsko elektrarno v 70. letih, to je bilo v Zwentendorfu. Leta 1975 je začela graditi jedrsko elektrarno in jo tam neke v parih letih dokončala, ampak leta 1978 je bil referendum in ljudje so rekli ne, da ne želijo te jedrske elektrarne, in leta 1985 so v Avstriji to jedrsko elektrarno zaprli, ne da bi jo kadarkoli zagnali. Vprašajte se, kakšni so bili stroški te investicije. Ti stroški so bili nekaj manj kot 3 milijarde evrov. Oni so enostavno ustavili investicijo vredno 3 milijarde evrov. Danes to jedrsko elektrarno uporabljajo za trening vaje in podobne stvari. Kaj vam hočem s tem povedati – da je treba narediti ekonomske izračune. Če se nam še vedno ekonomsko bolj ne izplača, investicijo ustaviti tudi na tej točki, ker bi bili morda morebitni kasnejši stroški enormni in bi daleč presegli vse to, kar bi plačali danes za napačne odločitve in zgrešene investicije. Mislim, da bi to moralo biti danes temeljno vprašanje.

Zato smo v Novi Sloveniji prepričani, da ni čas, da bi govorili, kaj se ne da. Tistih, ki govorijo, kaj se ne da, je ogromno. Zaradi tega, ker govorijo, da se ne da postaviti vetrnih elektrarn, ker so samo v Sloveniji ptiči tako neumni, da se zaletavajo v vetrnice, danes nimamo vetrnih elektrarn. Prav tako na Savi nimamo dodatnih hidroelektrarn, ker imamo samo v Sloveniji posebnega sulca, ki plava v teh rekah. V Novi Sloveniji si ne želimo, da bi kasnejše generacije plačevale enormne davke in enormno težo samo zato, ker bi danes rekli, da se nekaj ne da. Vse se da, če se hoče.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jože Velikonja bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivne Slovenije. Izvolite.

JOŽE VELIKONJA (PS PS): Spoštovani predsednik, spoštovana ministra s sodelavcema, poslanke in poslanci!

Po sprejetem strateškem razvojnem načrtu Termoelektrarne Šoštanj, junija 2004, naj bi Blok 6 s 600 megavati postopoma nadomestil

tehnološko zastarele in ekonomsko nerentabilne Bloke 1, 2, 3, 4 in 5. Gre za pomemben projekt, ki je uvrščen v Resolucijo o nacionalnem energetskega programu in v Resolucijo o nacionalnih in razvojnih projektih za obdobje 2007–2023, ki ga je Vlada sprejela 12. oktobra 2006, novelirala pa v letu 2008. Prenizko ovrednoten TEŠ 6 z investicijskim programom, ki je bil izdelan aprila leta 2006, v katerem je bila navedena predračunska vrednost investicije z vključenimi stroški financiranja, nekaj preko 636 milijonov evrov, se je že maja leta 2007 začel novelirati ob upoštevanju izbire Alstoma kot dobavitelja glavne tehnološke opreme. V noveliranem investicijskem programu iz septembra leta 2007, ki ga je izdelal in revidiral CEE, je vrednost že poskočila preko 953 milijonov evrov, kar je skoraj 49 % več kot pred letom dni. Poslovodstvo TEŠ je že v letu 2008 še pred podpisom pogodbe pridobilo jasno opozorilo v strokovnem mnenju ugledne angleške odvetniške družbe, da je pogodba preveč velikodušna do dobavitelja. Kljub opozorilu so pogodbo podpisali. Nesporna ugotovitev je, da podpisana osnovna pogodba z Alstomom vsebuje elemente, ki favorizirajo pozicijo dobavitelja in da je nesorazmerno visok delež tveganja prenesen na investitorja – zato je vrednost naraščala še naprej. Zadnji NIP 5 iz leta 2011 je predvideval, da naj bi bila končna vrednost investicije 1,3 milijarde evrov, danes pa se na podlagi znanih dejstev in do sedaj izdelanih poročil ocenjuje, da bo končna vrednost preko 1,44 milijarde evrov. Projekt je trenutno v zaključni fazi, saj je končanih 85 % gradbenih del glede na sklenjene pogodbe, do konca aprila 2013 pa je bilo plačanih preko 63 % gradbenih del. Vlada je na podlagi informacij iz gradiv, ki jih obravnavala na svoji 34. seji, ugotovila, da projekt ne zagotavlja izvedbe v časovnih in cenovnih okvirih, kot so bili opredeljeni ob odločanju o investiciji.

Pozitivna Slovenija obžaluje in obsoja sramotno in izjemno škodljivo vodenje investicij izgradnje Bloka 6 TEŠ. Investicijska vrednost prvotnih 636 milijonov je v nekaj letih zrasla na preko 1,4 milijarde evrov. Enormno povišanje investicijske vrednosti je posledica slabega načrtovanja in izvajanja investicije. Po razpoložljivih podatkih je investicijo treba voditi naprej, saj bi bile posledice odstopa od pogodbe in poročila, ki ga Pozitivna Slovenija v Državnem zboru ni podprla, za Slovenijo izredno škodljive. Poti nazaj po našem mnenju ni več in pričakovati je, da bo poročilo počrpano. TEŠ bo zgrajen, vse posledice pa so v tem hipu še nejasne. Je pa že sedaj znano, da gradnja TEŠ 6 destabilizira pomemben del energetske panoge pri nas in da bodo potrebne korenite spremembe poslovanja Holdinga Slovenske elektrarne. V Pozitivni Sloveniji podpiramo načrte Vlade, da je treba do jeseni celoten projekt revidirati in ga v prihodnje voditi na povsem drugačnih temeljih. V Pozitivni Sloveniji smo tudi mnenja, da bi morali pristojni organi,

zlasti Računsko sodišče in Državno pravobranilstvo, opraviti vse ustrezne postopke in razjasniti številne očitke o korupciji in drugih protizakonitih ravnanjih odgovornih za projekt. Absurdno je, da razjasnjevanje okoliščin v zvezi s TEŠ 6 zahtevajo tisti, ki so zanj odgovorni. SDS je zahtevala sklic izredne seje v zvezi s TEŠ in prva vlada pod vodstvom Janeza Janše nosi to odgovornost podpisa pogodbe o gradnji TEŠ. Podpisal jo je takratni direktor HSE in dolgoletni vidni funkcionar SDS. Ista vlada pod vodstvom omenjene stranke je prav tako odgovorna za povišanje investicijske vrednosti na 1,1 milijarde evrov. Koaliicijska vlada, ki jo je nasledila, je dovolila nadaljevanje rasti investicijske vrednosti. Zahteve SDS za izredno sejo Državnega zbora ne moremo razumeti drugače kot poskus revitalizacije lastne odgovornosti in poskus prenosa odgovornosti na druge, tudi na sedanjo vlado. Današnja izredna seja Državnega zbora je lakmusov papir politike sprenevedanja lignitne koalicije vseh političnih barv, ki so projekt TEŠ in enega od energetskih stebrov Slovenije resno ogrozili, sedaj pa nas opozarjajo na lastne napake in pozivajo k odgovornejši politiki v prihodnje.

V Pozitivni Sloveniji obžalujemo, da je projekt, ki je imel ambicijo razvoja celotne Šaleške regije, postal žrtev sebičnih parcialnih interesov in da na koncu zelo verjetno ne bo dosegel svojega namena ne v regijskem in ne v nacionalnem pogledu. Pozitivna Slovenija podpira sklepe Vlade sprejete na svoji 34. seji. Povzela jih je v amandmaju priporočil, ki jih je matično delovno telo na današnji seji tudi podprlo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Zvonko Černač bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem prisotnim, obema ministroma, kolegicam in kolegom!

Uvodoma mogoče nekaj besed o tem, saj vidim iz dosedanjih predstavitev stališč poslanskih skupin, da nekaterim ni jasno, kdo vodi investicijo v Blok 6 Termoelektrarne Šoštanj. Investicijo v šesti blok Termoelektrarne Šoštanj vodi od samega začetka podjetje, ki je v 100 % lasti Holdinga Slovenske elektrarne, ki je v 100 % lasti Republike Slovenije. Operativno te investicije seveda ne vodi ne Vlada ne posamezen minister. Tudi ni res, da so bili na čelu Termoelektrarne Šoštanj kadri, ki bi jih lahko na tak ali drugačen način pripisali Slovenski demokratični stranki. Če bi bili, lahko s tega mesta odgovorno povem, da ta investicija ne bi zašla v slepo ulico, kot je zašla v preteklosti. In nekaj podobnega kot ste ugotavljali danes, smo ugotavljali tudi pred letom dni. Ugotavljali smo namreč, da je bila investicija vodena neprimerno, na neustrezen način in negospodarno, z veliko stopnjo korupcijskih

tveganj, kar je ugotovila tudi Komisija za preprečevanje korupcije. Sklepani so bili številni aneksi, večinoma so bile pogodbe sklepane v interes oziroma tako, da so favorizirale dobavitelja in ne naročnika in tako naprej. Seveda so bile sprejete nekatere odločitve in s tem v zvezi tudi, kot veste, izpeljane nekatere preiskave, ki pa do danes še niso zaključene. Termoelektrarno Šoštanj so v tem obdobju vodili gospod Rotnik, gospod Tot in sedaj jo vodi gospod Dermol. Za nobenega od teh ni mogoče trditi, da sodi v interesno ali politično sfero Slovenske demokratske stranke. Za slednjega, gospoda Dermola, ki sedaj vodi TEŠ, slišim, da je član Socialnih demokratov. Upam, da se bo na tem mestu ustrezno izkazal, predvsem v tistem delu, kjer govorimo, da se ta investicija ne sme dodatno podražiti. Na njem je velika odgovornost in osebno verjamem, da bo izpeljal investicijo tako, kot je Državni zbor to odločitev potrdil v lanskem letu.

Danes smo slišali že, da je investicija v Blok 6 Termoelektrarne Šoštanj z vidika velikosti, obsega nekako največja slovenska energetska posamična investicija, pri čemer je do te investicije izpostavljena tudi Republika Slovenija, ker je za najetje dolgoročnega posojila Državni zbor lani potrdil poroštvo v višini 440 milijonov evrov. Investicija je bila uvrščena tudi v Resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007–2023, ki jo je takratna Janševa vlada Republike Slovenije sprejela na 100. seji 7. 12. 2006. Takrat je bila ocenjena vrednost investicije v investicijskem programu opredeljena na ravni 691 milijonov evrov. Ostale okoliščine so bile danes že povedane. Cena električne energije se je takrat gibala nekje na ravni med 55 in 60 evri, v naslednjih dveh letih se je še povišala in se je celo približala 100 evrom za megavatno uro. Takrat je bila Republika Slovenija energetsko precej odvisna od uvoza. Porabili smo približno 20 do 30 odstotkov več energije, kot smo jo sami proizvedli. Cilji izvedbe tega projekta so bili zagotovitev varne, zanesljive in konkurenčne oskrbe z električno energijo v Republiki Sloveniji, uporaba zaloga velenjskega lignita za proizvodnjo električne energije, izboljšanje varstva okolja glede na obstoječe bloke termoelektrarne, seveda ni zanemarljiv tudi lokalni vidik zagotavljanja zaposlitev lokalnemu prebivalstvu. Investicija pa je bila takrat spoznana za pomembno tudi z vidika zagotavljanja zanesljive oskrbe – kot veste, v Sloveniji nekako to zanesljivost zagotavljamo z razpršeno proizvodnjo električne energije, kjer se približno tretjina energije pridobi iz termovirov, tretjina iz hitro in tretjina iz jedrskih virov. In če bi bila investicija izvedena v okvirjih, kot so bili postavljeni takrat oziroma eventualno z nekimi manjšimi korekcijami, ki jih v vsakem primeru pri vsaki investiciji prinesejo okoliščine, ki pogojujejo posamezna odstopanja od tistega, kar je bilo na začetku načrtovano, potem v preteklih letih in danes gotovo v Državnem

zboru ne bi razpravljali o tej temi, predvsem pa ne bi razpravljali o tej temi na tak način, z negativističnim pristopom. Ne bi bila vprašljiva ekonomika projekta, ne bi bile potrebne številne revizije, ne nazadnje ne bi bilo potrebno državno poroštvo, kajti državno poroštvo je bilo potrebno šele po tistem, ko se je ta vrednost povišala izven normalnih okvirov in je Evropska investicijska banka za zavarovanje zahtevala tudi poroštvo države.

Če bi bila investicija izpeljana tako, kot je bila v času, ko je bil za področje energetike zadolžen sedanjí poslanec, takrat minister, Andrej Vizjak, problemov s to investicijo ne bi bilo. Kaj se je dogajalo od tistega obdobja naprej? Po tem investicijskem programu z aprila 2006 je bila narejena prva novelacija v letu 2007 in naslednja v marcu 2009, ta na milijardo 424 milijonov 555 tisoč evrov. To je bilo marca 2009. Pol leta za tem, oktobra še istega leta, je bila narejena ponovna novelacija, tretja, ki je to vrednost kar naenkrat znižala za okoli 250 milijonov, na milijardo 189 milijonov in stroški financiranja – prej 225, po novem 131. To povem zaradi tega, ker se zdaj špekulira o tem, da so bili v NIP 5 napačno ocenjeni stroški financiranja, ker so bili znižani glede na NIP 4. Ampak tudi v NIP 4, ki je bil sprejet v času Pahorjeve vlade, investicijski program, četrta verzija, avgusta 2011, je bila ta vrednost določena na točno toliko, kot znaša danes, milijardo 302 milijona evrov. Katera od teh vrednosti ni prava in kateri je bilo verjeti in ali bo prava ta, ki se napoveduje sedaj za milijardo 440 evrov in zakaj se to dogaja? Zakaj stalno prihajamo s povečevanjem vrednosti? Kje je tu odgovornost? Ali je res odgovornost na Vladi, na ministru ali je odgovornost na tistih, ki so dolžni gospodarno voditi projekt in jim zaupati in zakaj se je na ravni nadzornih svetov prav nič ne zgodi v vsem tem obdobju.

Torej, ko so se te stvari začele dogajati v obdobju 2009, ko so se tudi spremenile okoliščine, ko je cena električne energije padla, veste, da so bili takrat dani pozivi s strani tako takratne Slovenske ljudske stranke kot Slovenske demokratske stranke, tudi takrat je kolega Vizjak pisal javno pismo, 23. aprila 2009, takratnemu premierju Borutu Pahorju, kjer je opozoril na ta tveganja, ki nastajajo, in predlagal, da se razmisli o vsebini tega projekta tako, kot je bil prej zastavljen. Verjetno bi moral iti razmislek po vsebini takrat v spremembo glede na predvideno kapaciteto in glede na spremenjene okoliščine, kajti do takrat je bilo plačanih samo 25 milijonov evrov in tudi ti ne bi bili izgubljeni, če bi se takrat po vsebini projekt na ustrezen način redefiniral – redefiniral na ta način, da bi še vedno zagotavljal dolgoročno izkoriščanje velenjskega lignita, zagotavljal tudi to socialno noto v tem okolju in na drugi strani zagotavljal tisti del energetske preskrbe, ki smo jo dolžni zagotavljati za prihodnje, glede na to, da je narava nepredvidljiva in da je prav, da smo energetsko v Sloveniji, kolikor je le mogoče,

samozadostni. Vendar se ta premislek ni zgodil. Nič se ni zgodilo in še več, tudi ni prišlo do neke končne odločitve o tem, da bi se vrednost tega projekta takrat maksimizirala in da bi Vlada postavila piko na i in rekla, toliko je še ekonomsko sprejemljiva vrednost za tak projekt in nič več. Dogajale so se posledično odločitve, ki so omogočale, da se je ta projekt nekako peljal naprej, brez da bi bil nad njim uveden nek ustrezen nadzor.

Tako da je zelo težko govoriti o tem, kateri od teh investicijskih programov je dejansko verodostojen in kateri ni. Lahko so vsi verodostojni, lahko so vsi neverodostojni. Z enako verjetnostjo lahko trdimo, da bo tudi NIP 6, ko bo narejen, ravno toliko verodostojen, kot so bili verodostojni vsi predhodni investicijski programi. Vendar ne glede na to, tudi če zadnji NIP 5 ni bil verodostojen in se postavljajo špekulacije o tem, da je bila revizija, ki jo je KPMG izvršil, neverodostojna – kar je zelo težka trditev izrečena tudi iz ust ministra in ima določeno težo –, bo to gotovo imelo določene posledice, kajti ta zadnji NIP 5, ki je bil narejen lani jeseni, je revidirala revizijska družba KPMG in obravnavala sta ga oba nadzorna sveta, tako Holdinga Slovenske elektrarne kot TEŠ. In če je bil neverodostojen, potem mimo toliko oči ta neverodostojnost ne bi mogla uiti. Nekdo bi moral na to neverodostojnost, če je do nje res prišlo pred 30. novembrom, ko sva s kolegom dr. Janezom Šušteršičem podpisala, on poroštveno pogodbo, jaz pa skupaj z njim pogodbo o zagotavljanju obveznosti iz tega naslova, opozoriti in jasno povedati. To se ni zgodilo. Danespa smo na odboru slišali, da nekateri so že takrat vedeli in tudi nekateri, ki so dokaj visoko v teh družbah, da je bil ta dokument neverodostojen. Ampak kakorkoli že, ni pomembno, pogodba je bila podpisana tako, kot je bil sprejet poroštveni zakon 18. julija lani v Državnemu zboru – s petimi pogoji, ki morajo biti izpolnjeni in z maksimirano ceno na milijardo 302 milijona evrov. In te pogodbe se mora podpisnik držati, dokler Državni zbor ne bo sprejel drugačne odločitve. Ne gre drugače. Kako bodo to naredili? Ali bodo to izpeljali ali ne? Mene kot ministra ne bi zanimalo in me kot poslanca ne zanima in nas v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke prav nič ne zanima, kako in na kakšen način bo vodstvo tega projekta poskrbelo, da se bo ta investicija odvila v postavljenih okvirih z izpolnitvijo vseh petih ključnih pogojev, med njimi enega bistvenih, maksimiranja cene. Prejšnje vodstvo javno trdi, da je to pogodbo sposobno izpeljati za to ceno. Dajmo jim priložnost, dajte jim priložnost.

Danes smo na odboru veliko poslušali o tej podražitvi za 140 milijonov evrov, pri čemer ob vseh podatkih, ki so na mizi – spoštovani minister je govoril o tem, da ni podatkov, da nima poskeniranega stanja. Vse je na mizi, vsi podatki so na mizi že od prej, še iz prejšnjega mandata in iz predprejšnjih mandatov, ne

naзадne so v vašem lastnem gradivu vsi podatki poskenirani, tudi v tistem, na katerem je bila neka oznaka tajno ali interno. Vsi podatki so poskenirani, vse je popisano, vse fakture se popisane, vse se točno ve do zadnjega evra, koliko je bilo za to investicijo namenjeno in dalo bi se jih zelo enostavno na ta seznam, kjer je v tem invest programu rekapitulacija, pripisati zraven. Zelo enostaven posel, ne rabite NIP 6. Tukaj napišete zraven, koliko je bilo do sedaj sklenjenih pogodb, koliko je bilo plačanih in za kaj bo še treba plačati. In zakaj stroški financiranja ne bodo samo nekaj čez 80 milijonov evrov, ampak naj bi bili 125 milijonov evrov. Vsi podatki za odločanje so na mizi, seveda pa se je treba odločiti o tem, ali bo Državni zbor pristal na to, da se ta projekt ponovno draži ali ne? Kajti že ob tej vrednosti, milijardo 203 milijona evrov, veste, da je bilo v lanskem letu zelo veliko dvomov v tem, ali je ta investicija še upravičena ali ne. Ali še dosega tisti minimalni prag donosnosti, ki ga mora vsaka, še posebej pa državna investicija, dosegati in ali glede na spremenjene okoliščine ne bo predstavljala problema po tistem, ko bo enkrat zagnana. Veliko je bilo govora o tem, veste, da se je takrat matični odbor, ker je šlo za poroštveni zakon, s tem ukvarjal na kar nekaj nadaljevanjih sej in da so bile zahtevane številne informacije v zvezi s tem, ki so bile tudi posredovane.

Po vsebini je bil čas za redefiniranje tega projekta nekje v letu 2009, po tistem pa je bil žal ta čas zamujen. Takrat ta čas ni bil izkoriščen, vsa takratna ministrstva so soglasja glede teh kreditov podala; takrat pristojno Ministrstvo za gospodarstvo v letu 2009 in 2010 in enako tudi Ministrstvo za finance in Vlada takrat v letu 2010. Vmes smo spremljali nek politični spor, kjer je šlo za napenjanje političnih ali pa še kakšnih drugačnih mišic o tem, kdo ima večji vpliv na to investicijo, ali Zares ali Socialni demokrati, zdaj pa poslušamo, da smo v Slovenski demokratični stranki tisti, ki smo odgovorni za vse te rabote, ki se dogajajo pri tem projektu – res zanimivo. No, takrat je v enem intervjuju takratni lider Zaresa in minister, iz njegove kvote je prihajal tudi minister oziroma ministrica, ki je bila pristojna za energetiko v tistem obdobju, dejal, da je projekt 6 "Patria te vlade", to je bilo 27. 11. 2010 – mislil je seveda Pahorjevo vlado. Zdaj, zakaj je tako rekel, bo že on vedel oziroma veste sami. Dejstvo je, da so vsi ti spori ne preprečili, da bi se ta neustrezen način vodenja te investicije in ta erozija dogajala, ampak so ju po moje še pospeševali. Namesto da bi se takrat vlada po vsebini resno zagrizla in te nedoslednosti odpravila, mislim, da so se s tem negospodarnost, netransparentnost in slabo vodenje še povečali.

Torej, tega potrebnega porošstva ni bilo. Investicija je bila vedno bolj ogrožena. Takratni finančni minister Križanič z zakonom v Državni zbor ni prišel. Zaradi tega, kot veste, je z zakonom prišel naš takratni poslanski kolega,

sedanji župan Velenja, gospod Kontič. Jeseni 2011 je ta zakon vložil, približno takšnega, kot je bil lani sprejet in je bil potem kasneje vložen s strani gospoda Srečka Meha. Vendar je bil ta zakon zavržen jeseni 2011 v Državnem zboru, ni bil sprejet. Potem smo doživeli ponovno vložitev po predčasnih volitvah, ko Janševa vlada še ni bila imenovana, 2. februarja 2012. 2. februarja lani je gospod Srečko Meh še s tremi poslanci vložil poroštveni zakon v parlamentarno proceduro. Nekako ljubkovalno rečem mu Mehov zakon in upam, da mi tega ne zameri, nič slabega glede tega. In glede tega Mehovega zakona o poroštvu za TEŠ 6 se je prejšnja vlada zelo hitro opredelila in odzvala, v 13 dneh po imenovanju. 10.2. je bila imenovana, 23.2. je na seji sprejela ustrezne sklepe v zvezi s tem in z investicijo samo, od katerih ni odstopila do avgusta, do trenutka, ko je parlament o tem zakonu odločal. V tem je bilo postavljenih pet pogojev. Prvi, vrednost projekta, kjer je bila ambicija, da se vrednost zmanjša z milijarde 302, vendar če to ni mogoče, naj se na tej vrednosti maksimira. Drugi je bil pogoj glede dolgoročne dobave premoga z maksimalno ceno, tretji pogoj je bil glede rokov za dokončanje, četrti glede doseganja donosnosti projekta in peti glede omejitev izpustov emisij CO₂. Istočasno je Vlada še sprejela ustrezne sklepe glede uveljavljanja odgovornosti, seznanila organe z vsemi pregledi, ki so bili do takrat napravljeni. Na ravni ministrstva je bila imenovana posebna komisija, v kateri so sodelovali tudi zunanji strokovnjaki s področja energetike, ki je do konca aprila pripravila poročilo, v katerem je zelo podrobno secirala projekt in ugotovila tisto, kar smo več ali manj že vedeli vsi skupaj, da je bil voden slabo, negospodarno, da so bile sklepane škodljive pogodbe za naročnika, da so bili številni aneksi v škodo naročnika, da bi bilo primerno, da se takšen projekt vodi na drugačen način, v okviru samostojne pravne osebe, da bi bilo pametno najti partnerja za ta projekt. Primerno bi bilo nekako najti partnerja, ki bi potem nosil tudi tuzičnost tega projekta. Prepričan sem, da če bi tukaj bilo neko partnerstvo 50:50 ali preko dobavitelja ali kakorkoli drugače, bi bila ta rentabilnost bistveno drugačna in tudi vrednost projekta bi bila nižja, s tem pa uresničeni vsi tisti cilji, ki so bili nekako postavljeni takrat, ko je prva Janševa vlada v letu 2006 ta projekt nekako umestila v dolgoročne razvojne programe.

Potem je bilo izpostavljeno vprašanje glede dobavitelja tehnološke opreme, glede same izbire. Veste sami, kaj je bil problem; glede vrednosti montaže in tako naprej. Torej parlament je bil lani z vsem tem pred odločanjem glede izpolnitve petih pogojev seznanjen. Vlada se ob zaključku glede na vse podatke, ki so bili na mizi, ni odločila ne za in ne proti zakonu o poroštvu, ampak je to odločitev prepustila Državnemu zboru. Veste, da je bila to težka odločitev. Na seji je bilo samo 59 prisotnih

poslancev, od teh jih je 29 glasovalo za zakon in zanimivo, ko govorimo o tej težji odgovornosti, več iz poslanske skupine Socialnih demokratov je glasovalo za ta zakon, 7 od 10, kot iz največje opozicijske poslanske skupine. Iz SDS je samo 6 poslancev od 26 glasovalo za ta zakon. Kakorkoli že, zakon je bil 18. julija lani sprejet pod pogoji, ki so bili zelo eksaktno določeni, in na podlagi tega zakona in teh pogojev je takratni minister za finance, dr. Janez Šušteršič, 30. 11. lani podpisal poroštveno pogodbo, jaz pa skupaj z njim še pogodbo o ureditvi razmerij. Glede vodenja te investicije, v kateri je bilo teh pet pogojev, je določena maksimalna vrednost in tudi klavzula, da je treba o vseh odstopanjih od tega, kar je bilo podpisano nemudoma obvestiti obe ministrstvi. Do 20. 3. letos takšnega obvestila nisem prejel. Slišali smo, da je bil sedanjí minister o tem obveščen neformalno, mislim, da konec aprila, formalno pa menda 24. maja letos. Skratka, kako to, da šele po tolikem času, če pa je bilo že 30. 11. ob podpisu pogodbe jasno, da nekaj v tem NIP ne drži. Kdo zdaj koga zavaja in kdo zdaj komu odpira polje za dodatno podražitev za 140 milijonov evrov?

V Poslanski skupini pričakujemo, da bo ta projekt, ki ga žal ni več mogoče ustaviti – mogoče bi ga bilo ne ustaviti, ampak spremeniti v letu 2009 in to bi bilo tudi smiselno. Ni ga bilo mogoče več ustaviti v lanskem letu, ker bi bila škoda prevelika, enormna, pred letom dni, takrat februarja lani, je bilo zaprtih okoli 80 do 90 % pogodb, kar pomeni, da bi bil strošek te investicije še višji, kot bo. Vendar pa je treba narediti najmanj, kar je – na tej točki zagotoviti, da bodo tisti, ki sedaj vodijo ta projekt, ta projekt izpeljali v takih okvirjih, kot so bile te pogodbe podpisane. Če tega niso sposobni uresničiti, potem ne morejo tega narediti drugače brez soglasja Državnega zbora. Soglasja Državnega zbora ne smemo sprejeti, ker bomo s tem dali potuho tudi za vas ostala odstopanja, ki se lahko še zgodijo in okoli katerih je bilo tudi veliko govora o tem, da jih ne bo mogoče izpolniti. Govorim predvsem o tej poceni dolgoročni dobavi lignita, ki je bila maksimirana na določen nivo, in še o nekaterih drugih okoliščinah.

Sedanje vodstvo trdi tudi, da tega projekta ni mogoče izpeljati tako, kot so sedaj podpisane pogodbe. Prejšnje vodstvo trdi drugače. Težko je biti razsodnik v teh sporih, ampak nekako se kaže, da gre pri tej zgodbi za nek spopad, nek prestižni spopad med sedanjim in prejšnjim vodstvom. Ne gre zanemariti, da je bil gospod Dermol, ki je sedaj načelú TEŠ, del ekipe prejšnjega direktorja in zelo neugodno in neprijetno bi bilo, da bi se ta spor odvijal na hrbtih davkoplačevalcev ali pa Državnega zbora. Neprimerno bi bilo tudi zaradi tega, ker verjamem, da je naš skupni cilj, da ta projekt zaključimo v najboljših optimalnih okvirjih, kot je še to mogoče storiti in da za dosego tega cilja storimo napore vsak na svojem področju, kolikor jih lahko. Predvsem verjamem, da je naš skupni cilj, da ne smemo povzročiti, da se zaradi tega

projekta na tak ali drugačen način destabilizira slovenska energetika, predvsem pa ne smemo povzročiti, da bi bil zaradi tega projekta zmanjšal investicijski potencial za ostale projekte, ki so še nujni na energetske področju v prihodnjih letih.

V Slovenski demokratiški stranki smo želeli z današnjo razpravo doseči dvoje. Prvič, želeli smo doseči spoštovanje zakona o poroštvu, tako kot je bil sprejet lani v Državnem zboru, 18. julija. S to razpravo smo želeli doseči spoštovanje podpisanih pogodb in zagotovilo, da bo investicija v šesti blok Termoelektrarne Šoštanj izpeljana tako, kot je bila s tem zakonom in podpisanimi pogodbami v lanskem letu utemeljena. In drugič, želeli smo omogočiti, da se v najkrajšem času proučijo in sprejmejo ustrezni ukrepi za preprečitev tveganj, ki gotovo nastajajo zaradi spremenjenih okoliščin na trgu električne energije za slovensko energetiko v povezavi s tem projektom, predvsem pa za druge energetske projekte, o katerih sem prej nekaj govoril. Če ne bodo pravočasno sprejeti ti ukrepi za obvladovanje tveganj pri investiciji v Blok 6, bodo ogrožene vse nadaljnje investicije v proizvodnje vire v Republiki Sloveniji, doseganje ciljev podnebne energetskega paketa direktiv in tudi konkurenčnost cen električne energije v Republiki Sloveniji. Danes moram reči, da kljub vsem razpravam in kljub vsem gradivom, ki smo jih prejeli, ne razpolagamo žal z nobenim relevantnim podatkom o tem, da je podražitev za 140 milijonov evrov res neizogibna, predvsem pa ne razpolagamo s podatkom o tem, ali je to končna cena te investicije ali ne. V Poslanski skupini Slovenske demokratiške stranke ne pristajamo na to, da bi se ta vrednost povišala zato, da bi se s tem omogočilo neko manevrsko polje oziroma možnost za pripojitev še kakšnega napajalnika, ker vemo, da jih je na tej investiciji kar nekaj že bilo. Želimo seveda jasne podatke. Matični odbor je žal povozil naše predloge z amandmaji, ki so bili sprejeti. Če ne bo sprejet amandma, ki smo ga vložili in ki predlagamo, da ga sprejmete, potem boste s tem dali blanko menico izvajalcem tega projekta za njegovo podražitev za najmanj 140 milijonov evrov. Na to pa mislim, da Državni zbor ne more pristati. Pričakujemo, da bo Državni zbor sprejel zahtevo, da se ta projekt izpelje v finančnih, vsebinskih in časovnih okvirjih tako, kot je bilo to sprejeto z zakonom o poroštvu, ki je bil sprejet lani 18. julija, in podpisanih pogodbah. V nasprotnem primeru ocenjujemo, da obstaja resna nevarnost tako za dokončanje tega projekta kot tudi za stabilnost energetskega področja predvsem glede bodočih investicij v Republiki Sloveniji. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Minister, državni sekretar, spoštovane kolegice in kolegi!

Danes smo še pred eno razpravo v tem nizu vseh let glede investicije Bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj. Ob tej in ob vseh dosedanjih se je v preteklih letih povedalo že marsikaj in še več. Tekle so ure, dragi moji, tekli so meseci, leta, ko so politika, gospodarstvo in tudi civilna družba razpravljali o smotnosti, o učinkovitosti, o ekonomičnosti in drugih vidikih gradnje šestega bloka. Skupno vsem razpravam je mogoče edino to, da natančnih in dokončnih odgovorov, kaj bo investicija TEŠ 6 prinesla, koliko in v kakšnem časovnem intervalu se bo obrestovala, ni bilo moč nikdar najti. Zanimivo pa je, da so vse pogodbe podpisane. Še več, z vsemi aneksi vred. Socialni demokrati smo od pričetka razprave zagovarjali samo to kot smotnost investicije, predvsem z vidika energetskih potreb in načrtov gradnje objektov za proizvodnje električne energije v Sloveniji. In to nam je bilo glavno vodilo. Zagotavljanje energetske neodvisnosti smo namreč videli kot ključno predpostavko in prvi pogoj za investicijo TEŠ 6. Tekom zadnjih let, ko se je gradnja bloka pričela, pa se je polemika poglobila in zaostрила, predvsem kar se tiče ekonomskega vidika. Kajti poleg ostalih dejavnikov je investicijo še dodatno obremenil težek ekonomski položaj v svetu in Evropi in tudi zaostreni finančni pogoji na energetskem trgu. Ekonomski dejavniki, ki so posredno in neposredno vezani na gradnjo bloka, so postali zaostreni do te mere, da je predvidena cena investicije rasla do današnjih skoraj milijardo in 440 milijonov evrov.

A odgovorov, spoštovani, zakaj in po čigavi krivdi, ni. Danes smo soočeni predvsem z veliko razliko med predvidenimi in sedaj načrtovanimi stroški izgradnje Bloka 6 in na današnji seji velikih odgovorov žal ne pričakujemo. Prav tako ne pričakujemo, da bomo danes na tem mestu v tej dvorani našli skupni jezik, kako moramo investicijo peljati, da bo naraščanje stroškov zajezeno oziroma ustavljeno ter da bomo odkrili, kateri mehanizem nadzora vzpostaviti, da bodo vse nejasnosti in dvomi okoli netransparentnega vodenja gradnje TEŠ obelodanjeni. Edini garant za to je neobremenjeni novi minister za infrastrukturo, gospod Omerzel, ki je povedal, da bodo naredili vse, da bo ta projekt od danes naprej voden transparentno in v skladu z vsemi pogodbami.

Osebnostno menim, da je investicija TEŠ 6 tekom let postala preobremenjena ravno zaradi politizacije in s prelahkotnim iskanjem političnih zarot, lobijev in interesov brez vsakršnih celovitih in dodelanih dejanskih podatkov, na katere bi se lahko vsi ti lobiji naslonili. Olje na ogenj je prilival tako del desne kot del leve politične opcije in žal mi je, da se je glede gradnje TEŠ 6 v parlamentu prevečkrat podleglo prav politizaciji. Prav ta politizacija je še dodatno ustvarjala nove nejasnosti glede gradnje šestega bloka. Kljub različnim mnenjem o smotnosti in smiselnosti

projekta TEŠ 6 smo Socialni demokrati vseskozi trdili, da je transparentnost vodenja investicije prvo merilo, ki mora biti izpolnjeno, če želimo, da bo gradnja TEŠ 6 ohranila vsaj minimalno kredibilnost, ob katero pa se upravičeno ali neupravičeno spotikajo venomer eni in isti nasprotniki gradnje. Ampak moram povedati; to zaradi svojih parcialnih in lastnih interesov. Zato menim, da se mora dileme glede morebitne ne transparentnosti gradnje TEŠ 6 razčistiti v okviru pristojnih institucij. Odmaknimo vse iz podna in če so smeti raznih barv, lahko rdeče, lahko zelene, modrorumene, naj se počistijo in naj tisti, ki so zakrivali kakršnokoli zadevo v tej investiciji, tudi odgovarjajo.

Predlog priporočil, ki jih je navedla Poslanska skupina SDS v okviru zahteve za današnjo izredno sejo, terja predvsem strokovno in manj politično diskusijo, katere smo bili že od pričetka govora o investiciji TEŠ 6 deležni preveč. Žal brez pravih rezultatov, moram reči. To ne pomeni, da se mora ali lahko politika v celoti umakniti iz tega projekta, navsezadnje je gradnja TEŠ 6 močno vpeta s 440 milijoni poroštva, ki ga je dala ta država in ga je potrdil Državni zbor.

Na temu mestu bi tudi pozdravil sporočilo pristojnega ministra, gospoda Omerzela, da država ne razmišlja o umiku tega poroštva in da namerava ministrstvo v okviru današnje seje pripraviti poročilo o stanju projekta. Mislim pa, da se mora iz diskusij o projektu Bloka 6 umakniti politikantstvo, ki smo mu bili priča tako z leve kot z desne strani v preteklosti že preveč. Upam, da bo danes temu tako in da bo razprava tekla v duhu konstruktivnih predlogov in mnenj, ki bodo pripomogli k bolj učinkoviti in smotni realizaciji izgradnje Bloka 6. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslansko stališče bo predstavila še Poslanska skupina Državlanske liste, gospod Bojan Starman.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala za besedo, gospa podpredsednica, in lep pozdrav vsem skupaj!

O projektu TEŠ 6, eni največjih investicij v Sloveniji, na žalost vsi skupaj ugotavljamo, kako slabo je bil voden ta projekt in kako drag je postal. Mislim, da je to značilno za večino investicij, ki jih izvaja oziroma nadzira ta država. Podobna praksa je na žalost povsod, tako v naših državnih podjetjih ni racionalnega upravljanja, pri javnih naročilih – ne samo tukaj. Poglejmo, kaj se je dogajalo na projektu avtocest. Vsi strokovnjaki so ugotovili, da smo najmanj za milijardo in pol preplačali to, kar smo zgradili v zadnjih 15 letih. Podobno je na primer – nerodno se obnašamo na drugi strani, pri železnicah. Enostavno se ne moremo dogovoriti. Denar nas čaka, pa se ne moremo dogovoriti, kje in kako, ne znamo sprejeti načrtov in še bi

lahko našteval. Pri vseh javnih naročilih, sem že velikokrat povedal, praktično zaradi raznoraznih takšnih interesov pod mizo izgubimo letno več kot milijardo evrov. V državnih podjetjih, ki jih ne znamo upravljati, ravno tako letno izgubimo milijardo evrov, potem pa se trudimo, kako uravnovesiti javne bilance. Samo tukaj je takšna velika luknja.

Pri programu TEŠ 6 – sicer se nisem posebej poglobljal –, ampak za enkrat nisem videl enega dobrega projekta, niti na začetku, ekonomsko-tehničnega, s finančnega vidika, z vidika zelo jasne opcije, pa tudi, kakšna je ročnost kreditov, kakšno je odplačevanje, kakšna bruto dodana vrednost se bo ustvarila, kdaj bo investicija povrnjena in tako naprej. Ne znamo si podati enih osnovnih izhodišč, ene dinamike za naprej, za naslednjih 20, 30, 40 let, kolikor bo ta objekt posloval in si naliti čistega vina, kaj bo prinesel. Ugotavljanje, ko je že 85 % del zaključenih, da bi projekt ustavili, je enostavno škoda. Tudi če ugotovimo, da bo projekt v prihodnosti prinašal izgubo – tukaj se razmere zelo hitro spreminjajo, cena energije se zelo hitro spreminja. Na vsak način je treba projekt čim hitreje, čim ceneje zaključiti in ga dati v fazo, v promet, da prične z delom in tudi če bi posloval z izgubo, bo vsaj na nek način lahko vračal kredite, da ne bo treba državi unovčevati poroštev. Ne verjamem točno vsem tem izračunom, ker jih enostavno leta nazaj – leta 2000, se spomnim, sem bil na gospodarskem ministrstvu in smo pregledovali rezultate poslovanja elektroenergetskega sistema v prejšnjem letu in se spomnim številke, da smo imeli, ugotavljali 144 milijard tolarjev izgube. Enostavno se je amortizacija obračunala na nek čuden način, naslednje leto pa je isti sistem prinesel podobno številko dobička v rezultatih. Vem tudi, da so bile včasih energetske politike, kjer ni bilo še prostega trga z elektriko, določene. Povem samo primer, cena iz Dravskih elektrarn je bila, recimo, 2,9 tolarja za kilovat, iz premogovnika je bila 25, iz plinske elektrarne Brestanica pa 65. Ta je služila samo za vklop, ko ni bilo nobene druge termoelektrarne. Na nek način so bile plansko dogovorjene cene in s tem tudi plansko dogovorjeni rezultati po posameznih področjih. Vem, da se ne moremo odločiti o tem, da bi prekinili z gradnjo in da je edina logika in edini smisel, da čim hitreje pričnemo obratovati. Naj nam bo pa ta zgodba vsem skupaj v poduk, da dejansko z javnim denarjem ne znamo, nočemo oziroma namenoma ne znamo dobro gospodariti. To je res velik problem.

Zadnje dni je debata o privatizaciji državnega premoženja. Vedno sem rekel, da bi bilo bolj pametno, da zaženemo in aktiviramo to našo lastnino, da bo prinašala več. Vemo, da v vseh teh državnih podjetjih, ki so velikokrat monopolna, ustvarimo najmanj dva do trikrat manj bruto dodane vrednosti na zaposlenega, kot je povprečje Evropske unije. Šele potem, ko bi dosegli takšne rezultate, bi bilo smiselno

določena podjetja prodajati. Sem pa obupal nad tem, ker z nobenim načinom vodenja in upravljanja tega državnega premoženja ne znamo ali nočemo doseči tega, da bi se dejansko začelo dobro gospodariti in da bi v tem delu dosegali dobre rezultate. Treba bo tudi zaradi tega pospešiti privatizacijo. Verjetno bo smiselno razmišljati tudi o tem, da se prenese to breme, ta investicija, da se poišče tiste stvari in pozitivno prikaže in mogoče najde nekega kupca, ki bo ta objekt prevzel, ga sfinanciral in potem tržil naprej.

Skratka, v Poslanski skupini Državlanske liste – pozorno sem poslušal ministra in mislim, da je zelo lepo povedal, da druge poti ni, kot da podpremo te predloge, te sklepe, ki jih je odbor sprejel. Dejansko je treba narediti močnejšo kontrolo, pospešiti izgradnjo in čim hitreje pripeljati objekt do končne faze. Tudi kolega Han je rekel, da v tem trenutku v vseh teh revizijskih in raznoraznih institucijah ne vidimo ene stvari. Edino mogoče, če se bodo strokovno na ministrstvu lotili, nadzirali in ustrezno ukrepali do zaključka faze, je to edina stvar, kar lahko tu v Državnem zboru pametnega naredimo, zato bomo te sklepe podprli. Upamo, da se nam takšne zgodbe v bodoče ne bodo ponavljale. Ne morem razumeti. Spomnimo se, ko smo gradili majhne objekte in je bilo treba vedno ob naročilu, ob izbiri izvajalca, postaviti še nadzorno ekipo, tehnični nadzor, ki je spremljal gradnjo tako s tehničnega vidika kot s cenovnega vidika, in je bil investitorju v neko pomoč. Ne vem, kako se sedaj dogaja, da kar sami sebe nadziramo. Mislim, da je tudi investitor kot državno podjetje dejansko premalo naredil za bolj poglobljen nadzor nad gradnjo in večjo skrbnost pri podpisovanju nepotrebnih pogodb pod to. Kar je treba, je pač treba. Zdi se mi, da je kar veliko milijonov evrov s tega kupa izhlapelo za stvari, ki za investicijo niso bile potrebne oziroma smo jih plačali brez potrebe, s tem podražili investicijo, ni pa rečeno, da si ni marsikdo s tem napolnil svojih lastnih žepov.

V Državlanski listi bomo podprli sklepe in upamo, da se bo projekt čim hitreje zaključil in pričel vračati denar tako tistim, ki so posodili, kot tudi v državno blagajno. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila.

Gospod Vizjak, imate proceduralno? Kot predlagatelj. Torej se prijavljate prvi kot predlagatelj.

Besedo ima mag. Andrej Vizjak kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani!

Kot predlagatelj bi se le rad odzval na neke napovedi in stališča ministra, gospoda

Omerzela. Poudaril je, da je tri mesece na tem mestu in bi vizavi tega rad izpostavil sledeče. Povedal je, da je ta investicija katastrofalno vodena. Z njim se celo strinjam. Upam, da bodo pristojni organi, tudi preiskava protikorupcijske komisije in ostali, ugotavljali odgovornost tistih, ki vodijo ta projekt. Zasledili smo že določene aktivnosti in prav je tako. S tem se v celoti strinjam, da je bil ta projekt voden katastrofalno, zelo slabo in ne smemo dovoliti, da se to dogaja tudi naprej.

Povedano je bilo tudi to, da smo imeli napačne informacije. Tu je moja prva dilema. Da smo jih imeli ali da še vedno imamo napačne informacije – tudi to možnost je namreč treba dopustiti. Treba je namreč dopustiti možnost, da nam tudi sedanje vodstvo ne nalivačistega vina in nas morebiti tudi zavaja, ne vem. Zakaj to trdim? Termoelektrarna Šoštanj je izdelala novelirani investicijski program, NIP 5. Ta novelirani investicijski program je seveda postavil vrednost investicije na milijardo 302 milijona evrov. Na ta dokument je bila narejena recenzija KPMG, ki jo je izdelalo trinajst strokovnjakov, notri so navedeni z imeni in priimki in svojimi strokovnimi referencami. Trinajst strokovnjakov ni odkrilo omembe vrednih pomanjkljivosti v NIP 5, ki omejuje investicijo na milijardo 302 milijona evrov. Imamo izjavo nekdanjega vodstva, gospoda Tota konkretno, da je možno izpeljati to investicijo v okviru milijarde 302 milijona evrov, to je na eni strani, in imamo, spoštovani minister, informacijo tega sedanjega vodstva, da to ni mogoče, da je mogoče to narediti za milijardo 440 milijonov evrov. Vi ste se postavili oziroma ne samo vi, tudi Vlada, na stran informacije sedanjega vodstva. Zakaj? Zaradi tega, ker ste v sklepih včeraj, ki jih je koalicijska večina v odboru žal tudi potrdila danes, da bo investicija presegla začrtane okvirje. Zakaj bi jih presegla? Imamo novelirani investicijski program, ki je bil recenziran in imamo stališče tistih, ki so ta projekt doslej že vodili. To se pravi, ali nas vsi na tej strani zavajajo in je vrednost investicije dejansko višja, kot pravijo številke in podpisi, ali je izjava sedanjega vodstva bolj relevantna.

Menim, da je najmanj, kar je, treba imeti stopnjo nezaupanja na enaki ravni do vseh, zato ne bi nikoli pristal, da sem v vaši koži, da daste biano menico sedanjemu vodstvu, da se projekt podraži in to ste naredili s tem, ko ste sprejeli sklep, da se že zdaj zavedate brez nekih utemeljenih argumentov, brez recimo noveliranega NIP 6, ki bi bil podvržen vsaj takšni recenziji, in rekli investicija se bo podražila za toliko. Sam bi zaustavil zgornjo mejo investicije v skladu z zakonom, ki je bil v tem parlamentu sprejet in ne bi vnaprej govoril, da bo ta investicija višja, in tukaj je edino resno naše razhajanje ob sklepih in priporočilih pri tej razpravi. Vi ste se namreč v sklepih zelo jasno opredelili, da Vlada in Državni zbor, ki sklepe Vlade podpira, ugotavljata, da projekt ne zagotavlja izvedbe v časovnih in cenovnih

okvirih, kot so bili opredeljeni. Menim, da jih mora zagotavljati, dokler poroštveni zakon tako velewa. Zato je moje vprašanje vam, na podlagi katerih podatkov ocenjujete, da bo vrednost investicije višja od milijarde 302 milijona evrov, na podlagi katerih recenziranih mnenj, ustrezno podkrepljenih mnenj to ocenjujete in za koliko bo višja. Upam, da če ste zapisali, da milijardo 302 milijona ni dovolj, da bo to presegla, potem veste tudi, koliko bo dosegla.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Besedo ima gospod minister, gospod Samo Omerzel.

SAMO OMERZEL: Hvala za besedo.

Gospod Vizjak, sploh ne vem, kako bi začel, da vam odgovorim na to vprašanje, ker že na seji zjutraj smo imeli okoli tega debato in danes zopet znova ponavljate iste stavke. Imam občutek, da me tudi niste poslušali prej, ko sem govoril. Tisto, kar trdim na osnovi podatkov, ki sem jih do zdaj imel, na osnovi dokumentov, ki jih imam do zdaj, da se ta projekt ni podražil, ampak da že od samega začetka stane toliko. Da pa bom lahko operiral in dal jasne odločitve, rabim pa točno to, kar govorite. Rabim neodvisno institucijo, mednarodnega eksperta, ne KPMG, ki bo potrdil, da je matematika znotraj NIP 5 pravilna, ampak nekoga, ki bo pregledal celotni koncept, govorim o celotnem projektu, govorim o celotnem poslovanju TEŠ 6. Na osnovi tega sem potem lahko ocenil, kaj je realno in kaj ni realno. Strinjam se z vami, da tisto, kar je prejšnje vodstvo trdilo in kaj je trdilo zdajšnje vodstvo, ni merodajno za to, da se bom lahko odločil. Merodajna bo recenzija, pregled, skrben pregled celotnega poslovanja neodvisne mednarodne institucije, ki mi bo dala na mizo prave podatke, katerim bom lahko verjel, in ne bom ponovil napake, ki ste jo naredili vi, ko ste na osnovi NIP 5 sprejeli, kar ste sprejeli.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Mag. Andrej Vizjak kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Ne vem, kaj ste mi očitali, da smo sprejeli na podlagi NIP 5. Nisem bil poslanec, nisem glasoval o marsikateri zadevi, verjetno mislite koga drugega. Poglejte, spoštovani minister, če ste skeptični do ocen, ki so v noveliranem investicijskem programu in v recenziji KPMG, enako kot do sedanjih izjav oziroma tudi do tega, do česar ste sami prišli, ko ste pregledali dokumentacijo, zakaj ste potem na podlagi te skepse, ki ni potrjena z recenzijo in mnenjem neodvisnega mednarodnega strokovnjaka, že kar ugotovili, da bo vrednost investicije višja. Sam do te ugotovitve ne bi prišel tako hitro, pustil bi jo na tej vrednosti, ki jo je parlament potrdil, in jo morebiti korigiral takrat, ko bi bil v to prepričan na podlagi dokumentov, ki jih očitno želite pridobiti. Zelo podpiram to, da boste dokumente pridobili, ker tudi sam, ko sem

pregledal recenzijo, ugotavljam isto kot vi, da so gledali na število stvari skozi matematične modele, ne pa skozi neko realno prikazovanje energetske situacije in slike. V celoti se strinjam z vami, ampak hočem povedati o tem, kaj imamo, ko oblikujemo določeno odločitev. In vi ste oblikovali odločitev, da bo projekt dražji kot milijardo 302 milijona. Verjetno ste to predlagali Vladi včeraj, da je to sprejela, da bo investicija presegla te okvirje, očitno na podlagi nekega občutka ali nekega vašega internega mnenja, ne pa na podlagi nekih relevantnih ugotovitev strokovnih institucij. Če prav zaključujem, je temu tako.

Mislím, da je to nevarno. Zakaj? Če ni pritiska na zgornjo mejo investicije, potem se lahko ta investicija draži in draži tudi v prihodnje. Kajti, toliko smo že iz korespondence, tudi v medijih, med vodstvi brali, številne klavzule so v pogodbah tako raztegljive, so določene možnosti podražitve tudi že v podpisanih pogodbah. Bojim se, da če sedanja vlada in tudi Državni zbor ne bosta zelo jasno sprejela zavezo po resnih omejitvah teh investicij na neko vrednost, dokler nimata drugih recenziranih podatkov, da veljajo ti podatki.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo imajo prijavljeni razpravljavci, prvi je prijavljen mag. Andrej Šircelj, za njim gospod Jakob Presečnik.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovani minister, spoštovani minister za gospodarstvo, državni sekretar, kolegi in kolegice!

No, moram povedati po pravici, da sem se prvič spoznal s tem vprašanjem in tudi z nekim velikim energetskim vprašanjem pred približno enim letom, ko je Odbor za finance obravnaval poseben Zakon o poroštvi za Termoelektrarno Šoštanj. Takrat je bil prvopodpisani tega zakona gospod poslanski kolega Srečko Meh. Takrat je bilo seveda veliko gorečnosti, podpore temu projektu in je dejansko ta razprava potekala v treh nadaljevanjih. V teh treh nadaljevanjih so bila soočena različna mnenja, različna mnenja različnih skupin, tako zagovornikov kot tudi nasprotnikov tega projekta. Vsekakor pa je bilo na te seje, in tudi veliko je bilo povedanega, vabljen vodstvo TEŠ in seveda HSE. Vsi vemo, kaj je bil končni razplet in ta končni razplet je bil, da država da poroštvo za ta projekt, kar pomeni, da država prevzame del tveganja za 440 milijonov evrov, in sicer do evropske investicijske banke. Takrat je bilo povedano, da je to ključno vprašanje za nadaljevanje projekta. Če se to ne bo zgodilo, potem ne bo niti kreditov Evropske banke za rekonstrukcijo in razvoj, ne bo niti ostalih projektov. Skratka, to je bilo ključno vprašanje.

In takrat, moram reči, da sem pridobil ali pa mi je bilo dano približno meter in pol dokumentacije, kjer je bilo navedeno:

upravičenost tega projekta, cene in vse predpostavke, na podlagi katerih ta projekt dejansko lahko deluje. Mene seveda tukaj zanima tudi, ali danes še veljajo vse predpostavke, od cene premoga do tega, kakšen izkoristek bo, kakšna bo donosnost tega projekta in tako naprej. Takrat je bilo zagotovljeno s strani vodstva Termoelektrarne Šoštanj, da je cena 130 milijonov končna cena, po kateri se to lahko dogradi.

Že takrat je bilo veliko dvomov in smo proučevali različna stališča, vendar – danes sem šel gledati vse magnetograme, približno za osemdeset do devetdeset strani jih je vseh izjav in cena v višini milijarde 302 milijona je bila takrat pojasnjena kot dokončna. Če danes temu ni tako, potem je nekdo zavajal Državni zbor in nekdo dajal napačne informacije. In tukaj moramo vedeti, da so nekateri poslanci glasovali za ta projekt na podlagi takšnih informacij in tudi več kot šestnajsturna ali pa dvajseturna razprava ni dosegla cilja, da bi bilo ta projekt dejansko možno še enkrat proučiti, ga zaustaviti ali karkoli. Zaradi tega je treba v zvezi s tem projektom ugotoviti odgovornost, odgovornost vseh tistih, ki so vodili projekt, in tistih, ki so podpisovali pogodbe. Tudi takšne pogodbe, da so podizvajalci zaračunavali svoje storitve TEŠ, TEŠ pa jih je enostavno, grdo slovensko rečeno, prefakturiral in dodal baje v začetku leta 2009, 2008 35 % provizijo, potem 25, 15 %. To naj bi se zniževalo in končni znesek te provizije naj bi po takratnih zagotovilih danes znašal 14,5 milijona evrov in zanima me, ali bo to dejansko delovalo. Zaradi tega mislim, da ni nobenih razlogov, da bi se ta cena kakorkoli povečevala, in tudi ni nobenih razlogov, da bi se karkoli drugega tukaj zgodilo.

Bi pa rad nekaj še omenil – ozadje celotne razprave, katere sem bil osebno deležen. Vsekakor sem dobil sporočilo od nekoga, da se zaradi zavlačevanja te seje pripravlja medijski linč, tudi proti meni. Del tega medijskega linča je bil narejen v določenem časopisu. Da so organizirane tri posebne institucije, ki se ukvarjajo s tem, kako spraviti ta projekt skozi – navsezadnje sem to takrat prijavil protikorupcijski komisiji. Tukaj se potem omenja, kako hoče nekdo to poceni kupiti, kateri posamezniki za tem stojijo in tako naprej. To si lahko iz tistega časa pogledate v enem od slovenskih časopisov. Skratka, opozarjam tudi na ozadje tega projekta. Kdo stoji za tem, kateri lobiji? Različni lobiji so in več jih je, v časopisih so bili že objavljeni. In za te lobije in te posameznike in institucije ni nobenih pravil in moram tudi sedanjemu ministru enostavno povedati, da se bo verjetno enkrat morda z njimi tudi srečal, če ne bo ravnal tako, kakor želijo.

Drugo, ko govorimo o teh zadevah, bi rad povedal, da ko delamo te analize, takšne ali drugačne, je seveda vprašanje, kdo jih je naročil in kdo je naročil neke analize, ki so danes neverodostojne, ki danes, lahko rečemo, dajo rezultat, da je 1 in 1 enako 2, ne govorijo pa o

vsebin. In nekdo jih je tudi plačal. Lahko jih je plačal popolnoma namensko, namensko v tem okviru, da je rekel: pogledajte to, tega pa ne smete pogledati.

Mislím, da se bodo ob teh debatah danes vsa ozadja prebudila, če se niso že prebudila, če se ne širijo že informacije, in na tej podlagi bo vsa razprava delovala. Vendar, milijarda 302 milijona je končna cena. Mi tukaj v imenu davkoplačevalcev te cene ne smemo in ne moremo povečati. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jakob Presečnik ima besedo, za njim se pripravi gospod Franc Jurša.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Gospod minister, državni sekretar s sodelavcem, kolegice in kolegi!

Saj ne vem, kje naj začnem glede na to, da projekt poznam v globalu, in glede na to, da smo že nekajkrat o njem razpravljali v zadnjem dobrem letu dni. Ampak začel bom zadaj, ko je gospod minister, mislim, da dvakrat danes poudaril, da je projekt toliko stal od samega začetka. To je po moji oceni kar huda obtožba. Ne vem, nihče se ni še zelo obregnil ob to izjavo. Ampak po moji oceni je to kar huda obtožba vseh, ki vodijo, ki so vodili ta projekt, od predstavnikov TEŠ, Holdinga, konec koncev tudi ministrstev odgovornih za energetiko v vseh teh vladah. Večkrat je bilo poudarjeno, da je to zagotovo daleč največja investicija kot posamezna investicija, da je v njo vpleten tudi Državni zbor – ampak poudarjam, da je bil žal Državni zbor vpleten ali je začel o problematiki TEŠ takrat, ko smo razpravljali o poročstvu, da je začel razpravo šele pred dobrim letom, kljub temu da je naš kolega že leta 2009 poskušal, da bi Državni zbor temeljito razpravljajl o tej investiciji in mogoče kaj pripomogel, zagotovo pripomogel k temu, da bi bila investicija vodena bolj transparentno. Mi imamo kar težave, spomnimo se, pri vseh teh investicijah, pa naj bo to avtocestni program, kjer sem bil bolj vključen, pa se je ta avtocestni program podražil zaradi izrednega povečevanja obsega tega programa, zaradi težav pri umeščanju v prostor, zaradi izrednih zahtev lokalnih in regionalnih skupnosti in tako dalje. Verjetno so bile vmes tudi nekatere druge zadeve, manj zakonite, ampak trdim, da predvsem te prve mnogo bolj. Imamo TEŠ, ki ga že drugič ali tretjič obravnavamo. Imamo konec koncev tudi velike projekte na Spodnji Savi, ker bi bilo tudi tam dobro, ko seštejemo, da imamo celovite predstave o posameznem energetske projektu. Glede na to, da je bilo že večkrat poudarjeno, da je HSE ključni investitor na Spodnji in Srednji Savi, si želim predvsem tega, da bi projekti, ki se pripravljajo za Srednjo Savo – na teh projektih je priložnost, da bo investicijski program realen, da bo vseboval vse elemente investicije na vseh področjih in da

bodo lahko rekli, da je končno enkrat tista začetna investicija v investicijskem programu tudi približno končna investicija.

Danes obravnavamo predlog priporočil, ki jih je pripravil odbor. Priporočila sama po sebi so dobra, tudi nek povzetek priporočil Vlade, kot so ugotovitve v kakšnem stanju je projekt, kot je zahteva oziroma predlog po reviziji projekta, kot je predlog za nadaljnje korake pri vodenju teh investicij in ugotavljanju dejanskega stanja, vpliv spremenjenih razmer tudi na trgu električne energije, ena od točk je zakonitost ravnanj vseh, ki so bili do sedaj vpleteni v to investicijo. Zagotovo pa manjka del, ki je bil prej omenjen, in nisem še zasledil amandmaja in ga bom zagotovo podprl, kjer bi bilo treba pa le dati neko zahtevo za to, da investicija ostane v okvirih, ki jih je Državni zbor pred točno letom dni, 18. julija – danes smo 16. – tudi sprejel. V nasprotnem primeru ne vidim potrebe, da bi se tisti, ki v tem trenutku vodijo projekt, kaj posebej trudili, da spravijo investicijo na ta nivo.

Bila je že omenjena ustavitev investicije. Zagotovo za to ni bil čas niti pred letom, danes je zagotovo še manj. Zagotovo nisem med tistimi, ki si želijo v šoštanju videvati nek gromozanski spomenik človeške neumnosti – pa ne vem, ali tistih, ki ta projekt vodijo, ali tistih, ki bi takšne in podobne odločitve tudi sprejemali. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša, za njim gospod Jožef Horvat in potem gospod Danijel Krivec.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Podpredsednica, hvala lepa za besedo. Lep pozdrav ministroma s sodelavcem, tudi kolegicam in kolegom.

Spomin imam predvsem za ta mandat in za prejšnji mandat. Dejansko smo o tej problematiki razpravljali v Državnem zboru. Nekateri ste govorili podrobno, konkretno z datumi, zaradi tega ne bom ponavljal. Postavlja pa se mi vedno, že v prejšnjem mandatu in tudi zdaj – seveda zdaj še toliko bolj –, ali imamo kako možnost, da bi takrat in zdaj naredili korak nazaj. Po moji presoji te možnosti nismo imeli, kljub temu da posamezniki, tudi primerjalno z nuklearko v Avstriji, govorijo, da bi se lahko to storilo. Napak za nazaj je bilo pri tem projektu ogromno. Pa bom omenil tiste, ki sem jih posebej zaznal. Po moji oceni je bil projekt slabo oziroma nespretno voden. To je prva zadeva, ampak to niso samo moje ocene, to so ocene tistih, ki se na projekt bolj spoznajo, pa sem dejansko od njih lahko prebral. Cene tega projekta so se nenehno dvigale. Roki dokončanja so se nenehno podaljševali, odgovorni pa so spretno prekrivali vsem vladam in tudi javnosti, kaj se na tem projektu dogaja. Menda realna cena v tem trenutku – milijarda in pol evrov. Rok dokončanja pa naj bi menda bil realen, 2017. TEŠ je menda pri tej investiciji

prevzemal vso odgovornost in vsa tveganja ter tudi penale. Ni pa zahteval od tistih, ki so izvajali, da imajo tudi oni svoje obveznosti in da zaradi neizpolnjevanja teh obveznosti plačujejo zamude in seveda da tudi plačujejo vse tisto, kar niso dobro naredili pri izvedbi projekta. Menda že skrajšanje izvedbe projekta za en mesec pomeni oziroma prinese 3,5 milijona evrov prihranka. Če je to res, potem moramo strmeti za tem, da bo to končano v krajšem roku.

Kaj delajo odgovorni v tej zadevi? Tukaj mislim za najodgovornejše in tudi tiste, ki imajo funkcijo revizorja, in nadzornike. Zavajanje odgovornih je v tem primeru res mojstrovina, ki je po moji presoji v tem trenutku za nazaj in tudi v prihodnosti ne bo v Sloveniji in ki ji ni para. Res je, da smo v naši poslanski skupini ves čas podpirali projekt TEŠ 6, predvsem zaradi socialnega vidika kakor tudi zato, ker smo nekako zaključevali, da potrebujemo energetske samooskrbo. V Šaleški dolini ima ogromno ljudi svoje službe in to nam je bilo vodilo, da iz tega socialnega vidika podpiramo projekt. Pričakujemo od Vlade, od odgovornih v HSE in TEŠ, da pozorno spremljajo izvedbo projekta v naprej, drugače kot so to počeli do sedaj. Republika Slovenija mora izvesti revizijo investicije, Državno pravobranilstvo skupaj z Ministrstvom za infrastrukturo in Ministrstvom za finance v čim krajšem roku pripraviti poročilo o zakonitosti ravnanja organov HSE in TEŠ. V primeru nepravilnosti je treba odgovorne pripeljati pred roko pravice. To zahtevamo v tej dvorani, verjetno v večini, in še posebej naši državljani in državljanke. Od odgovornih bi želel izvedeti, kateri projekti izven TEŠ 6 so bili financirani, če so bili, pa v kakšni višini. Tukaj mislim predvsem na razne ceste, krožišča, vodovode, kanalizacije in tako dalje.

Koliko javnega denarja se je zapravilo? Ogromno, pa nikomur nič! Po drugi strani pa bi zmanjševali pravice državljanov oziroma moramo jih zmanjševati in povečujemo davke, da bi preživel država. Ali vas lahko vprašam, koliko denarja bi imeli draginjsko dodatek oziroma za rekreacijski dodatek za obubožane upokojence, ki dejansko so na robu preživetja oziroma živijo pod pragom revščine? Veliko. In to zgovorno pove, kaj osebno mislim o temu projektu. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa. Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister!

Začel bom s trditvijo, ki jo je razvijal tudi spoštovani kolega Franc Jurša, ko je govoril o tem, da velikokrat ali pa morda vedno vlada in parlament nista dobila pravih relevantnih informacij. Spomnim se srednješolske definicije, da je informacija bistveni element v procesu odločanja. Odločanje pa je bistvena sestavina upravljanja. Kako naj mi, kolegice in kolegi,

danes in tudi v preteklosti in najbrž tudi v prihodnosti relevantno odločamo o investiciji TEŠ 6, ko pa se sprašujemo, ali imamo na mizi prave, resnične informacije, ker vse druge, ki niso resnične, ki niso prave, niso informacije. Tudi sam gospod minister je povedal, da najprej mora zadeve poskenirati s strani neodvisne mednarodne institucije, da bo šele takrat lahko sprejel neke odločitve. Ampak, gospod minister, imate mojo podporo, ko ste 30. maja izjavili – povzela je STA –, da investicija TEŠ 6 ne sme preseči 1,3 milijarde evrov. To, kar smo dejansko zapisali v poroštenem zakonu.

Danes sem še posebej zadovoljen, da je Poslanska skupina Nove Slovenije kot edina poslanska skupina Državnega zbora v celoti glasovala proti poroštenemu zakonu za TEŠ 6. To je bilo 18. julija, čez dva dni bo torej prva obletnica tega zakona, ko je Državni zbor dal poročilo za 440 milijonov evrov. Takrat smo v zakon zapisali tudi limitirano vrednost investicije, to je, kot sem že povedal, 1,3 milijarde evrov in še dodatno, kar morda danes še nismo govorili, da cena lignita ne sme preseči 2,25 evra na gigojoule – to je prav tako pomembna zadeva.

Spoštovane kolegice in kolegi, ko zbiram informacije, ko berem časopise, ko berem razna gradiva, potem se mi urne misel in trdim, da je TEŠ 6 nova Nova Ljubljanska banka. Morda z nekim redukcijskim faktorjem 0,5, 0,7, 0,3, ampak verjemite, da bodo to investicijo, ki ste ji mnogi dali že slabšalne pridevnike, čutili naši otroci, naši vnuki. Že na začetku, ko je bila delana projekcija cene električne energije, se je v oceni jemala cena neke med petdeset, morda celo med petdeset in šestdeset evri za megavatno uro. Ko danes brskam po spletu eex.com, to je Evropska energetskega borza, in gledam napovedi, tam do, recimo leta 2019, ko bo, upam, ta TEŠ 6 obratoval, ampak žal po današnji prognozi šele dve leti, šele leta 2017 bi naj začel obratovati. In ko gledam te cene, so cene tam neke 35, 39 evrov za megavatno uro. Tu je problem in zaradi teh prognoz sem napovedal, da je TEŠ 6 nova Nova Ljubljanska banka, ker pomeni, da bo praktično vsako leto posloval z izgubo, razen če se bodo zdaj cene elektrike v naslednjem 5-letnem obdobju drastično spremenile, kar pa se najbrž ne bodo, če želi biti evropsko gospodarstvo konkurenčno. Poglejmo cene električne energije v Združenih državah. Tukaj so dejansko moje velike skrbi, da bo treba vsako leto iz državnega proračuna oziroma da bodo morali, tisti, ki bodo pač tukaj v Državnem zboru sedeli, davkoplačevalcem iz žepov pobrati denar, da bodo lahko sploh zagotavljali funkcioniranje, obratovanje TEŠ 6.

Morda še nekaj podatkov glede cen. Poglejte, v soboto je bila cena električne energije 31,94 evra za megavatno uro, v vikendu, se pravi sobota in nedelja, jasno bistveno nižja – samo dobrih 25 evrov za megavatno uro. 30. teden v letošnjem letu je cena 32,2 evra za megavatno uro, napoved za

avgust je 33,9, napoved za četrti kvartal 2013 39,3 evra za megavatno uro. In napoved za leto 2014 – 37,57. Investicija TEŠ 6 pa, ponavljam, je bila delana s prognozo cene 50 plus, med 50 in 60 evrov za megavatno uro. Te podražitve, ki se napoveduje, nekje 140 milijonov evrov, mislim, da resnično ne bi smeli dopustiti in da bi moral Državni zbor kot zakonodajalec vztrajati pri limitirani investicijski vrednoti iz poroštvenega zakona. Minister, tu vas prosimo in zavezujemo, da pri tem vztrajate.

Sicer pa sem si izračunal, podobno kot kolega Jurša za upokojensko populacijo, sem si sam za pomursko, za Pomurje. Poglejte, 140 milijonov je 24-krat več, kot bi moralo Pomurje dobiti vsako leto po pomurskem zakonu – po pomurskem zakonu, to je zakon, ki mora veljati –, oziroma je 50-krat več, kot po rebalansu dobi Pomurje, ker zdaj dobi za letošnje leto samo 2,8 milijona. Takšne so te relacije in najbrž tudi zaradi te nasedle investicije ali slabo menedžirane investicije TEŠ 6 še dolgo ne bo tudi kakšne investicije v eksploatacijo hidropotenciala reke Mure in še kakšno drugo eksploatacijo, recimo v turistične namene in tako naprej. Govori se, da bo TEŠ 6 prinesel nova delovna mesta. Ne bo. Ne bo, zato ker se bo takrat ugasnil Blok 4 in se bo ohladil, če lahko tako rečem, Blok 5 in bo število delovnih mest manjše.

Morda še beseda ali dve o morda nedirektno finančnih negativnih učinkih te investicije. To je dejansko dodatni davek, ki ga bo terjal premog, in to je 2 tisoč 700 skrajšanih življenj. Življenje ima sicer neskončno veliko vrednost. Zdravljenje se da oceniti in danes beremo v slovenskih časopisih, pa ne samo danes, ves ta čas, kakšne negativne učinke na zdravje ljudi, pa ne samo tistih, ki bodo živeli in ki živijo v okolici te termoelektrarne, ampak tudi drugih, bo imel ta nesrečni premog. Tukaj berem, ne bom našteval vseh vrst bolezni, recimo možganska kap, nižji inteligenčni kvocient, obolenja centralnega živčnega sistema, potem kar zadeva srce; infarkti, aritmija, srčna obolenja razna in tako dalje. / oglašanje iz dvorane/ Gospod Meh, vi se lahko norčujete – ja, tudi v Prekmurju. Govorim o finančnih učinkih, gospod Meh, zanalašč nisem prej omenjal vašega zakona, ki sicer ni vaš, ampak ste ga povzeli in zelo vehementno zagovarjali, nam kazali samo dobre karakteristike in dobre doprinose za slovensko družbo, ko bo začel obratovati TEŠ 6. Verjamem, da prihajate iz tistega okolja in ne morete kazati tudi na negativne, ampak zdaj, ko me že tako mimo mikrofona in morda malo nedostojno opozarjate, da prihajam iz Prekmurja – seveda se bo to čutilo tudi v Prekmurju, to je povsem normalno.

Glejte, zaključujem s tem, da ne vem, kakšne sklepe bi človek danes podprl, ker sem uvodoma povedal, da ne vem, če so informacije, ki jih imamo na mizi, res informacije. Čakam pa na ministrove izvide oziroma na poročilo te

mednarodne inštitucije, ki bi naj pokazala, kaj se v investiciji TEŠ 6 dogaja, ampak žal vlak je že odpeljal. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danijel Krivec. Za njim se pripravita gospod Samo Bevk in potem gospod Marko Pavlišič.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Kolegice in kolegi, spoštovani minister!

Jaz bom začel mogoče malo drugače. Vsi se sprašujemo, kaj v tem trenutku narediti, in vsi govorimo o zgodovini tega projekta. Mislim, da se je zgodovina tega projekta začela bistveno prej, ta projekt je bil v nekem programu elektroenergetike verjetno umeščen že v letih 1994, 1995 in tako naprej. Prišel je na program in v resolucijo v trenutku, ko so bili okolje in robni pogoji primerni. V danem trenutku je bila ta investicija sigurno upravičljiva, leta 2005, 2006, ko je elektro gospodarstvo rabilo lastno oskrbo, so verjetno razmišljali o nekaterih projektih, ki so bili v danem trenutku sprejemljivi. In ne gre pozabiti, da je bil projekt pripravljen v ekonomskem smislu v tistem trenutku z viri, ki jih je elektro gospodarstvo na nek način lahko zagotavljalo. To je veljalo vse do leta 2008 ali pa do takrat, ko se je investicijski program povečal iz milijarde na milijardo 400. Šele takrat je vstopila država in poroštvo kot takšno, kajti Evropska investicijska banka ni bila več pripravljena suportirati tako velike investicije brez neke garancije. Se pravi, ne moremo govoriti o tem, da je bil od starta projekt zgrešen. To je napaka, kdor to razmišlja, mislim, da ne govori v pravi smeri. Seveda so zdaj te dileme, o katerih je tudi minister govoril, tukaj pa se človek res vpraša, kateri podatki so relevantni. Minister je govoril o tem, da smo se odločali na napačnih podatkih, vendar mislim, da se lahko poslanci v Državnem zboru odločamo na osnovi dokumentov, ki jih dobimo na mizo, in podatkov, ki jih imamo na voljo. Tudi vi, gospod minister, ste na seji v mesecu maju, ko smo na obeh odborih, za finance in infrastrukturo, prvič razpravljali o tem, rekli, da je vaše stališče, da je nedopustno, da se obseg investicije povečuje. Zdaj pa že razmišljate na nek drug način in sklepi, ki ste jih predlagali gredo v tej smeri, da nekako že vnaprej akceptirate, da se je pa mogoče nekdo zmotil od prej. Spet govorite o tem, da je potrebna neka zunanja institucija, ki bo vse to preverila, in ne zaupamo neki KPMG in tudi IREET je naveden kot inštitut za raziskave v energetiki, ekologiji in tehnologiji in tako naprej. Ti dokumenti imajo podpisnike, imajo odgovorne osebe in na osnovi teh dokumentov se je nekdo odločil, da izda poroštvo, in to smo bili poslanci. V primeru bank v Vladi trdijo, da ni primerno, da se vzame tujega revizorja in se branimo nekega revizorja. Zdaj v primeru TEŠ pa govorite, da je najbolj primerno,

da nek tuji revizor to pogleda. To me malo skrbi in preseneča.

Tudi Vlada, ki je kasneje podpisovala poroštvene dokumente, je zahtevala te revizije in zagotovila, da so podatki, ki so bili podlaga za to, da se je poroštveni zakon sploh sprejel, tudi veljavni in mislim, da so bile izjave, ki sta jih dajala tako Holding Slovenske elektrarne, kot Termoelektrarna Šoštanj s podpisi, kjer so dajali izjavo, se pravi overjeno zadevo, da je tako vrednost premoga, ki naj bi bila zagotovljena na 2,25 evra za gigajoule, relevantna. Se pravi, poslanci nismo imeli nobene osnove, da dvomimo v te podatke, ki so s podpisi dani na mizo. Ravno tako je bilo že takrat sproženih kar nekaj kazenskih ovadb proti odgovornim iz prejšnje garniture v Termoelektrarni Šoštanj in tudi HSE. To so bile vse podlage za to, da smo se lahko odločili o tem, ali potrdimo poroštveni zakon ali ne. Takrat smo imeli na mizi kar nekaj gradiva. Mislim, da je kolega govoril o kar velikih fasciklih in na osnovi tega je bil tudi poroštveni zakon sprejet.

Zdaj se odločamo na osnovi vašega zagotovila, da so vsi prej vedeli, da je ta investicija drugačna od tiste, ki je v papirju in ki jo nekdo s podpisom tudi garantira. Mislim, da to ni dober pristop, in težko je na osnovi takšnega zagotovila verjeti – mislim, da se dobro spomnite zadeve v aprilu, ko ste bili tudi vi v neki zadevi, v zadevi z vašim državnim sekretarjem Žagarjem, kjer se je ravno tako govorilo o nekih poslih, ki so vezani na infrastrukturo, in kjer ni bilo ravno transparentno in kredibilno z vaše strani. Celotno vodja Poslanske skupine SD Matjaž Han je izjavil: "Omenjena povezava med Žagarjem in gospodom Omerzelom odmeva tudi v koalicijskih strankah. Če je v tem, kar so mediji poročali o ministru Omerzlu v povezavi z Žagarjem, le odstotek resnice, je to zelo slabo za Vlado in morata oba odstopiti." To je citat iz Dnevnika in ni tako daleč nazaj, en mesec. Zdaj pa vi pridete in nam razlagate, da je treba zaradi nekih transparentnosti in kredibilnosti verjeti na besedo vam, da je ta investicija drugačna, kot jo vidimo v dokumentih in kot smo jo dobili takrat, ko smo se odločali o poroštvu.

Ne mislim nič slabega in se strinjam s kolegom Vizjakom, da preden se karkoli spreminja tako z vaše strani, bi bilo prav, da tudi vi dobite nek kredibilen dokument – govorite o NIP 6 –, ki bo revidiran in takrat bo to podlaga, da spremenimo naše odločitve, ki smo jih sprejeli, sicer ne z veliko večino – mislim, da je bilo 29 poslancev za to, da se poroštvo potrdi. V danem trenutku mislim, da so se prav odločili, kajti investicija je bila že tako daleč, da bi bila kakršnakoli zaustavitev dražja za to državo. Zato bi bilo prav, da preden se Vlada odloči in spreminja svoje stališče in glede na vaš sklep ga že spreminjate, kajti v sklepu ugotavljate, da projekt ne zagotavlja ne časovnih ne cenovnih okvirov. Na osnovi česa sklepate, da to ni res, tega ne vem.

Mislim, da je treba na današnji seji vseeno sprejeti sklep, ki bo potrdil tisto, kar smo se v Državnem zboru že odločali in o čemer je bila sprejeta tudi odločitev o poroštvu, ki velja za številko milijarda tristo in nekaj tisoč. In tudi tiste obveze, ki so bile v poroštveni pogodbi, ki so jo podpisali Vlada in takratni minister za finance in minister za infrastrukturo, kjer je bil investitor obvezan tudi za vse dodatne ukrepe, ki jih mora izvesti, morajo ostati v veljavi. Če gremo spreminjati zadeve, pomeni, da se odstopa od vseh teh pogojev, ne samo od maksimizirane vrednosti objekta, ampak se v tem primeru odstopa tudi od pogojev glede emisij, od pogojev glede vrednosti premoga in ostalih, ki so v tej pogodbi zavedeni.

Zato bi vam priporočil, da preden karkoli govorite o spremembah, najprej dobite to, kar ste sami omenili, recenzirano poročilo, do takrat pa predlagam, da tudi v Državnem zboru dejansko ugotovimo, da ni podlage, da spreminjamo našo odločitev glede cene in pogojev, ki so bili investitorju dani s poroštvenim zakonom.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Besedo ima gospo Samo Bevk, za njim gospod Marko Pavličič in potem gospod Brane Golubovič.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa za besedo, gospa predsednica. Spoštovani zbor!

Slovenija ima idealno razmerje pri proizvodnji električne energije. Približno tretjino jo proizvedemo v hidroelektrarnah, približno tretjino jo proizvedemo v Jedrski elektrarni Krško in približno tretjino električne energije se proizvede v termoelektrarnah. Če bi imeli danes pred seboj popolnoma novo investicijo v neko novo termoelektrarno in bi povprašali, kje v Sloveniji bi jo umestili v prostor, verjamem, da je ne bi nihče hotel imeti, kajti ljudje v Savinjsko-šaleški dolini so plačali zelo velik davek zaradi te proizvodnje. Velenjski premogovnik deluje že od leta 1875. Termoelektrarna je začela obratovati kmalu po drugi svetovni vojni. Kakšne so posledice za ljudi, za to okolje? Tri jezera so tam nastala zaradi pogreznosti pri pridobivanju premoga: Škalsko, Družmirsko, Velenjsko jezero. Ni več naselij, ni več kal, ni več Družmirja, 2 tisoč prebivalcev je bilo treba preseliti na druga mesta, izginevale so vasi. To je bil velik davek in je velik davek za to območje in zato me ne preseneča, da se lokalna oblast bori za to investicijo.

Opažam pa danes nek zanimiv proces. Poslanci in ministri Slovenske demokratske stranke, naj mi ne zamerijo preveč, kar na enkrat postanejo zelo pametni in imajo odgovore na vsa vprašanja, ko pristanejo v opoziciji. Dajmo pogledati v čas 7 let nazaj, ko je Janševa vlada na seji, 12. oktobra 2006, sprejela dokument Resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007 do 2023. V tem dokumentu je 35

projektov v vrednosti 24 milijard evrov. Med njimi tudi investicija v Termoelektrarno Šoštanj, v Blok 6. V tem dokumentu, ki ga je požegnala Janševa vlada 12. oktobra 2006, je ta investicija ocenjena s 602 milijoni evrov. V medijih se sicer že ves čas pojavljajo številke, da je bila investicija na začetku vredna 660 milijonov evrov, in to še danes lahko v časopisih preberemo, recimo v zelo lepem pregledu te investicije, ki je bil danes objavljen v časopisu Delu. Piše, da je ta investicija leta 2006 znašala 660 milijonov evrov. Ampak to naj bi bila zgolj tehnološka oprema. In sedaj, če pogledamo investicijo iz tega dokumenta 602 milijona evrov. Že novelirani investicijski program št. 1 iz leta 2007, se pravi, po enem letu od tega dokumenta za časa Janševe vlade, je narasel na milijardo 70 milijonov evrov. V enem letu Janševe vlade je ta projekt narasel iz 602 milijona evrov na milijardo 70 milijonov evrov, za 470 milijonov evrov. Ali je to kakšno načrtovanje? Če pogledamo druge investicije iz tega nabora, recimo 9 gospodarskih središč. Mislim, da je realno bil izveden In prime na Goriškem. Ocenjena so od 100 do 160 milijonov. Ali pa recimo slovenski jadranski otok pred Izolo, takrat ocenjen na 100 milijonov evrov – kje je danes ta otok? Ali pa recimo investicije v železniško omrežje, 8,8 milijarde evrov. Ali pa investicije v modernizacijo državnega cestnega omrežja, milijardo in pol evrov. Tako se je takrat z lahkoto ocenjevalo te projekte. In kaj je takrat leta 2006 na novinarski konferenci po seji Vladi predstavil takratne predsednik Vlade? Dejal je, da bodo nova gospodarska središča prinesla 17 tisoč novih delovnih mest, da je to možnost za razvoj 2 tisoč malih in srednjih podjetij, da so ostali ključni projekti na področju energetike in izgradnje cestne in železniške infrastrukture. In kakšne so bile še napovedi, konkretne napovedi takrat? Poglejmo, kakšna je situacija danes, ampak predsednik Vlade je takrat dejal, da bo izvedba dela teh projektov do leta 2010 povečala kupno moč prebivalstva za 3,3 % točke. Do leta 2013, se pravi danes, pa za 6,8 % točke. Do leta 2008 naj bi s pomočjo projektov predvidenih v resolucijo odprli 12 tisoč novih delovnih mest in znižali število brezposelnih za 15 tisoč. Leta 2013 pa naj bi se odprlo 50 tisoč novih delovnih mest, število brezposelnih pa naj bi se leta 2013 znižalo za 30 tisoč oseb. Tako predsednik Vlade leta 2006, ko je napovedoval prihodnost. Podobno je z usodo Termoelektrarne Šoštanj in Bloka 6. Saj smo videli, da že v prvem letu Janševe vlade naraste za 470 milijonov evrov.

Žal mi je, da moram to povedati, ampak v naši državi ne znamo voditi ali načrtovati velikih investicij. Ne samo v energetiki, pogledjmo investicije na področju kulture, v Opero. Kako se je podražala, za kolikokrat? Poglejmo investicije v Onkološki inštitut na področju zdravstva. Poglejmo investicije v okviru avtocestnega programa. Tako da upam, da bo ta draga šola, ki se imenuje Blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, velika šola za vse nas, tudi za to aktualno vlado

in verjamem, da se bomo s tem projektom še srečali. Tudi zaradi tega, ker smo danes na matičnem delovnem odboru sprejeli amandma na 2. točko priporočila, da Državni zbor Republike Slovenije predlaga Vladi, da mu do 30. novembra 2013 poroča o izvrševanju sklepov Vlade, ki so bili sprejeti na 34. dopisni seji Vlade, 15. julija 2013. Ti ukrepi, ki so predvideni in ki jih mora izvesti vlada, so navedeni natančno v amandmaju št. 1 k prvi točki priporočil, tako da verjamem, da se bomo vsaj na matičnem odboru in morda posledično tudi na Državnem zboru konec leta ponovno srečali s to tematiko in verjamem gospod minister, da bomo lahko takrat povedali kaj več spodbudnih besed. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite kot predlagatelj, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Tu sta bila pravzaprav vprašanje in očitek, da se je projekt pod vlado Janeza Janše podražil s 680 ali 690 milijonov evrov na milijardo 70 milijonov. Vsi podatki, ki jih je vlada Janeza Janše imela – takrat sem bil namreč gospodarski minister in pristojen za energetiko – , so izvirali iz Termoelektrarne Šoštanj oziroma od investitorja. Takrat smo v resolucijo nacionalnih projektov dali znane podatke o tej višini, pri čemer je bilo takrat jasno, da ta vrednost zajema zgolj glavno tehnološko opremo. Potem so priprave na to investicijo stekle. Termoelektrarna Šoštanj je že jeseni leta 2006 začela s postopki, projektiranjem in vsem ostalim in med drugim tudi z izborom dobavitelja glavne tehnološke opreme. Novelirani investicijski projekt 1 je zajemal cifro milijardo 70 milijonov evrov za celotno investicijo, ne samo za glavno tehnološko opremo, pri čemer je že bil podatek za glavno tehnološko opremo na podlagi relevantne ponudbe, ki jo leta 2006 ni bilo. To gospod Bevk dobro ve. In gospod Bevk tudi dobro ve, da je primerjati neprimerljivo nemogoče in da je Vlada, ki nikoli ni vodila tega projekta, v svoje podatke in svoje informacije dajala tiste podatke, ki jih je dobila od Termoelektrarne Šoštanj in nobenih drugih podatkov. Tako da neko prelivanje krivde, da se je pod vlado Janeza Janše ta zadeva podražila – enostavno ne drži, ker primerjamo glavno tehnološko opremo s kompletno investicijo, ki je bistveno več kot samo glavna tehnološka oprema.

Drugo se pa nanaša na to, da je gospod Bevka zašel tudi na analizo izvajanja Resolucije nacionalnih razvojnih projektov, ki je bila sprejeta 2006, pravzaprav kar pozno 2006, skoraj v letu 2007, pri čemer je tri leta, od leta 2008 naprej, to resolucijo izvajala tudi vlada Boruta Pahorja. Kajti, nihče ni te resolucije razveljavil, nobena vlada je ni in je bila relevantna za vse vlade in je še danes

relevantna. Prav tako kot lahko s prstom kažemo na neizvajanje te resolucije – mimogrede Blok 6 se je kar lepo izvajal, pa še kak projekt, tudi gradnja hidroelektrarn na spodnji Savi –, je najmanj, kar je, treba povprašati vse vlade od takrat do danes, zakaj se projekti iz resolucije kot na primer jadranski otok in še kakšen drug niso izvajali optimalno.

Poglejte, resolucija nacionalnih projektov je bila nabor nekih investicij, za katere je Vlada takrat menila, da so smotni, smiselni, da jih je treba proučiti. Marsikatera investicija se je v fazi proučitve izkazala kot neizvedljiva tudi zaradi tega, ker je velika večina investicij, gospod Bevk, če boste prebrali v resoluciji, temeljila na zasebnem partnerju. Velika večina investicij, tudi jadranski otok je temeljil na zasebnem partnerju. Tudi še kakšna druga investicija. Če zasebnega partnerja ni, seveda investicija ni bila optimalno peljana. Tudi marsikatero izmed gospodarskih središč je bilo vezano na eksternega sofinancerja. Tu je razlog in verjetno je tudi pri vas razlog, v vaši vladi, kjer ste bili v koaliciji za to, da niso. Bral sem namreč stališča prejšnje gospodarske ministrice, gospe Radič, da se projekt Feniks, ki je tudi eden izmed teh gospodarskih središč, ne izvaja zaradi tega, ker ni zasebnega partnerja oziroma zasebnega interesa.

Sedaj kar kazati vse počez in eno vlado pribijati na križ, da je odgovorna, da se nekaj ne izvaja, pri čemer ste vladali daljše obdobje izvajanja resolucije kot mi, seveda ni korektno.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Za repliko je prosil gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

V tem dokumentu, ki sem ga citiral in ki ga sedaj kažem, je tudi opis te investicije. Pri opisu te investicije ne piše, da gre za nakup osnovne strojne opreme, ampak piše predmet projekta: gradnja Bloka 6 TEŠ. Se pravi, celotna investicija in je ocenjen s 602 milijoni evrov. Seveda, da se bo financiral tudi z zasebnimi sredstvi, v celoti kot piše v tem projektu, kajti država je dala v bistvu samo poroštvo za najem posojila in upam, da to poroštvo ne bo nikoli unovčeno. Me pa zelo boli, ko se tako počez operira s temi številkami, ko se govori, da je 660 milijonov bil vreden projekt v letu 2006, in se šele potem pove, da je to zgolj oprema, ko pa je čez eno leto ta projekt vreden milijardo in 70 milijonov, je pa kar vse skupaj. Danes v medijih piše, da je bil ta projekt leta 2006 vreden 660 milijonov – ne samo oprema, vse skupaj. In je to zavajanje javnosti! Ljudje zdaj mislijo, da kar zapravljamo, da je kar dvakrat več te investicije, da bodo kar davkoplačevalci to plačevali. Bodo plačali, če bo poroštvo unovčeno, če ne bo, pa ne bodo, bodo zasebni viri, kot piše v tem dokumentu. Še tri leta nazaj, nihče ni znal prognozirati, kakšna bo cena elektrike danes. Nihče ni vedel, da bo cena elektrike padla za

tako velik odstotek, kot se je to zdaj zgodilo. Vse te stvari okrog prognoz, nihče ni čarovnik, da bi videl naprej, kaj se bo zgodilo. Kdo pa je še – recimo, vaša vlada na koncu leta 2008 sploh ni govorila o krizi. Ko smo imeli volitve leta 2008 v Državni zbor, se sploh ni govorilo o krizi. To sploh ni bila tema. Tema kriza je nastala šele z ameriškimi volitvami dva meseca kasneje, konec leta 2008, vi ste pa takrat razlagali, da ni nobene krize v svetu.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Kot predlagatelj, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Gospod Bevk, težko vam je slediti. Zdaj ste zašli že na krizo in tu ocenili, ali je katera vlada ocenjevala, da bo kriza ali ne. Prej ste skakali na resolucijo. Enkrat skačete na ceno in tako naprej. Kar se krize tiče in leta 2008, samo nekoliko preberite kronologijo sprejemanja odločitev v Državnem zboru konec leta 2008. Prejšnja vlada Janeza Janše, ko je zapuščala mandat, je dala v parlamentarno proceduro in sprejela štiri zakonske predloge, ki bi bili namenjeni spopadu s krizo. Vi govorite, da ni bila soočena s tem in da je trdila, da je ni. Še več, mi smo obravnavali na sejah Vlade tudi poročilo Urada za makroekonomske analize in razvoj, kako in s katerimi ukrepi se odzvati na prihajajočo gospodarsko krizo. In vi trdite, da je nekdo takrat mižal in ni znal tega prognozirati. To ste si en takšen konstrukt zapekli v možgane in ga zdaj ponavljate kot papagaj. Enostavno to ni res, ker dokumenti v Državnem zboru dokazujejo drugače, in tudi če boste brali dnevne rede sej Vlade iz leta 2008 in Državnega zbora, boste ugotovili, da je temu drugače.

Kar pa se glavne tehnološke opreme tiče in podatkov, ki jih je takratna vlada dajala v dokumente. Dajala jih je na podlagi podatkov investitorja oziroma nosilcev investicije, to je Termoelektrarne Šoštanj. In pritrujem številnim, da je ta investitor zelo pogosto zavajal vse organe, Vlado, Državni zbor, prirejal investicije, samo zato, da bi prišel do nadaljevanja in naslednje faze tega projekta. Marsikdo iz vaše poslanske skupine, še posebej tisti, ki sedijo za vašim hrbtom, so to zelo dobro poznali in podpirali.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Bevk, izvolite. Replika. Ni replika na repliko, temveč kot predlagatelj.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Saj bom zelo kratek. Gospoda poslanca, bivšega župana, večkratnega ministra bi prosil naj se bolj dostojno izraža do svojih kolegov. Nič nimam zapečenega v možganih in tako dalje. Prosim, kolega, da ste bolj dostojni.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo k naslednjemu razpravljavcu, gospod Marko Pavlišič ima besedo.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Štiri vlade in trije parlamenti so se zamenjali od začetka tega projekta in s tem smo prišli nekako do točke, da ne vemo točno, kje smo in kako bi šli naprej. V bistvu ne vemo, ali se splača ta projekt dokončati, ne samo zaradi tega, kar se je s TEŠ dogajalo, tudi zaradi zunanjih vplivov, se pravi zaradi sprememb na trgih, zaradi zunanjih sprememb, niti ne vemo, če ga dokončamo, ali se mu bo potem sploh splačalo obratovati. Po sedmih letih se vračamo na točko, ki smo jo v naši stranki, v Državljanski listi, predlagali pred prejšnjimi volitvami, pred letom in pol, kjer smo jasno povedali, da je treba čim prej pogledati stanje in to neodvisno, s strani neodvisne, specializirane, mednarodne agencije, kakšno je stanje in kaj lahko s tem naredimo, kaj bomo naredili s tem TEŠ. Leto in pol nazaj smo o tem že govorili. Očitno je moral priti na pravo ministrstvo, na ustrezno ministrstvo minister naše stranke, da gremo lahko naprej tako, kot bi morali iti že pred časom, da s pomočjo mednarodne neodvisne, specializirane družbe pripravi pregled možnih opcij in predlog nadaljnjih korakov z investicijo v Blok 6 TEŠ in družbo TEŠ. Tukaj gre za tretjo alinejo prve točke predlaganih sklepov.

Maksimalna vrednost projekta, milijarda 302 milijona 492 tisoč 300 evrov, je sicer lepa želja in me veseli, da imate kandidata, ki je to pripravljen izpeljati. Verjamem, da najdemo še nekaj kandidatov, ki so tudi 10 % ceneje to pripravljeni izpeljati, samo da bodo bili zraven tega projekta. Verjamem. Samo to so lepe želje, od želja do realizacije je pa po navadi dolga pot, kot vsi vemo.

NIP 5 in recenzija le-tega. Pošteno bi bilo do izvajalca recenzije, da navedemo polno njegovo ime, in sicer gre za KPMG, d. o. o., Ljubljana. Naročnik recenzije je pa TEŠ, d. o. o. Se pravi tisti, ki je pripravil NIP 5, je potem naročil recenzijo le-tega in potem je dobil to recenzijo, ki jo je naročil. Zanimivo je pa pogledati vsebino te recenzije, ki mi jo je gospod Vizjak prijazno posodil, da sem si ogledal kaj notri piše. Notri piše, da recenzija kaže časovna odstopanja realizacije od predvidevanj in da so bile nekatere pomanjkljivosti od recenzije NIP 4 do NIP 5 odpravljene. Nekatera takrat že znana odstopanja so bila odpravljena. Zakaj niso bila odpravljena vsa odstopanja, ki so bila takrat že znana in zakaj je, bom rekel, ta recenzent dal tako milo oceno temu? Potem nadalje, kaj še ugotavlja recenzent, je, da bi bilo smiselno pokazati kritično pot projekta. Kdorkoli je že kadarkoli vodil kakšen projekt, ve, da je kritična pot projekta v bistvu tisto jedro samega projekta. Cel projekt se nekako suka okoli te kritične poti in mirno lahko rečem, da projekt brez kritične

poti, ni projekt. Je spisek nekih opravil, ki jih je treba opraviti, projekt pa temu ne moremo reči. Vendar, gremo še naprej, kar piše v recenziji, ki jo je pripravil KPMG, d. o. o. Ljubljana. "Smiselna bi bila tudi navedba vseh ključnih dogodkov ter obveznosti investitorja s časovnimi roki." Recenzent je ugotovil, da v NIP 5 niso navedeni niti ključni dogodki niti obveznosti investitorja s časovnimi roki. Ja, kaj pa je potem notri ugotovljeno v NIP 5, če takšnih ključnih zadev ni notri. In nadalje kot ugotavlja, je terminski plan, kot je postavljen v NIP 5, še vedno realno dosegljiv. Manjka nam kritična pot projekta, manjkajo nam ključni dogodki, manjkajo nam obveznosti investitorja s časovnimi roki, ampak termin je še v redu, je še dosegljiv. Mislim, meni se tukaj resno pojavlja kar nekaj dvomov o tem, koliko je to KPMG, d. o. o., iz Ljubljane po naročilu TEŠ, d. o. o. korektno opravil. Tukaj lahko samo špekuliramo o tem, kakšna bi bila recenzija, če je ne bi naročil TEŠ, ampak če bi jo naročila Vlada. Veliko, veliko bolj zadovoljen bi bil z recenzijo in veliko bolj bi ji verjel, če bi Vlada že takrat, namesto da je sprejela to recenzijo, ki je bila narejena po naročilu TEŠ, naročila, da se s pomočjo mednarodne neodvisne in specializirane družbe pripravi pregled možnih opcij in pregled nadaljnjih korakov povezanih z investicijo Blok 6 TEŠ in družbo TEŠ – bi bilo precej bolj verodostojno takrat.

Ne nazadnje bi omenil še vire, ki so v tej recenziji. Med viri ne najdete enega samega vira, iz katerega bi recenzent vsaj približno nakazal, da je pogledal tudi smiselnost stroškov povezanih s tehnološko opremo. Niti enega vira, s katerim bi lahko ocenil, ali so smiselno ocenjeni stroški gradnje. Niti enega vira ni navedenega, iz katerega bi recenzent lahko razbral oceno, ali so stroški montaže pravilno ocenjeni. Recenzent je pogledal neke številke, ki so mu jih dali, je pogledal, zna diskontirati vrednosti, zna oceniti določene tokove, vendar to ni dovolj za to, da vemo, ali so te stroški korektno ovrednoteni ali ne. Da poudarim – ja, želim si, da bi bila ta milijarda 300 milijonov res tista maksimalna vrednost, in verjamem, da bosta ta Vlada in ta minister naredila vse, kar je v njuni moči, da bomo ostali na tej številki ali pa da bomo to še znižali.

Ko se tako povečuje ta recenzirani NIP 5, ne smemo pozabiti še enega dejstva, da je pred recenziranim NIP 5 obstajal tudi NIP 4 in, glej ga zlomka, tudi ta je bil recenziran. Še več, pred NIP 4 je bil NIP 3 in tudi ta je bil recenziran. Skratka, koliko je zdaj vreden nek recenzirani NIP, če smo po NIP 3, ki je bil recenziran – prejšnji niso bili –, po NIP 3 je bil še NIP 4, ki je bil tudi recenziran in po njem smo dobili NIP 5, ki je bil recenziran, ampak zdaj bi pa počasi lahko že dvomili, koliko so te recenzije vredne. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

K razpravi se je prijavil mag. Andrej Vizjak kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Nisem še nikoli slišal, da bi en poslanec recenziral recenzijo KPMG, to se je prvič zgodilo.

Pravzaprav sem zelo vesel tega, ampak pri tem človek res ne sme zavajati, kajti tu je bilo v nekem posmehovalnem ali celo izključevalnem smislu, češ, da je to KPMG Slovenija d. o. o. Prebral bi in če je gospod poslanec prebral tole revizijsko poročilo, bi lahko tudi prebral to, da je KPMG, d. o. o., slovenska družba z omejeno odgovornostjo in članica KPMG mreže neodvisnih družb članic, ki so povezane s švicarskim združenjem KPMG International in tako naprej. Ali mislite, da dajejo svojo blagovno znamko KPMG kar komurkoli, da lahko v imenu te revizijske hiše kar piše karkoli, spoštovani, ne glede na to, da iz Državlanske liste večkrat doživljamo diskreditacijo slovenskih podjetij. To je ena stvar.

Druga stvar, če bi bil poslanec korekten, bi prebral tudi sklepe KPMG Slovenija, d. o. o., generalno gledano. On je navedel nekaj detajlov, ampak generalni zaključek je pa namerno spregledal, kjer piše, da na osnovi ugotovljene metodologije in tako naprej, ocenjujejo, da je novelirani investicijski program NIP 5 pripravljen celovito in v splošnem na ustrezni ravni in tako naprej. Celovito in na ustrezni ravni! Glejte, spoštovani poslanec, če mislite, da bomo predlagatelji bolj verjeli vam, da ta revizija ni v redu, ali ministru, da je njegova ocena drugačna kot v noveliranem investicijskem programu, ki je doživel recenzijo KPMG, se enostavno motite. Imate pa prav nekaj, da bo verjetno NIP 6 pokazal spet nekaj drugega, upam, da celo nižjo ceno, in da bo tudi ta recenziran in da bo potem res osnova za neko diskusijo naprej. Ne želim pa, spoštovani, da bi zaradi nekih občutkov nekoga, tudi če gre za ministra ali poslanca, dajali in dvigovali in napihovali ceno, ki je bila v tem parlamentu postavljena na 1,302 milijona evrov, se pravi eno milijardo 302 milijona evrov. Tega pa ne želim. Naše razhajanje, spoštovani, je samo v tem.

In spoštovani poslanec Državljanke liste, če ste imeli toliko za povedati glede skepticizma, glede osnov za poroštveno pogodbo, da je nerealna, naj vam povem, da je vaš strankarski kolega sodeloval v prejšnji vladi. Namreč, gospod dr. Janez Šušteršič je bil ugleden član prejšnje vlade, finančni minister, sopodpisnik k pogodbi o ureditvi razmerij v zvezi s poroštvom. Sedaj iskati in izmotavati Državljanško listo iz tega in se postavljati v neko pozo, da niste nič imeli s tem, enostavno ne drži. Pri vseh odločitvah v povezavi s tem projektom je gotovo sodeloval tudi finančni minister in Državljanška lista, kakorkoli že hočete zdaj očitno bežati iz tega.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Brane Golubović. Izvolite.

BRANE GOLUBOVIČ (PS PS): Lep pozdrav vsem skupaj!

Glede na slišano danes in zadnje pol leta, ko se govori o TEŠ, bi lahko rekli, da bo na TEŠ 6 ostala ali pa padla pravna država. Kakorkoli se mogoče sliši, da so to prevelike besede, sam to trdno verjamem.

Glede TEŠ 6, smo samo danes slišali, da obstaja veliko različnih interesov, lobijev, različnih barv, ki so prisesani na TEŠ 6 in mogoče tudi na preostali del energetike. Tista vlada ali pa tista ekipa, ki se bo lotila tega ali pa imela pogum, da odgrne to odejo iz TEŠ 6 ne glede na to, koga najde v tuji postelji, bo dokazala, da je v tej državi še možno vsaj kanček verjeti, da je to pravna in pravična država. S tega vidika ministru dajem podporo za tisto, kar je povedal na začetku, in novembra ga bom držal tudi za besedo, tako kot sem mu rekel, prvič ko sva se srečala, da obstaja lobi na področju energetike – rekel je "parcialni interesi" in sem danes uporabil to besedo "parcialni interesi". Ampak saj je vseeno, lobiji, parcialni interesi, preveč jih je okoli tega in podajate se na nevarno pot.

Druga stvar, izvirni greh vsega skupaj je v tisti pogodbi, ki je bila podpisana leta 2008 in na eni strani daje izredno veliko pravic Alstomu in pa več ali manj samo dolžnosti naročniku oziroma investitorju. Ta pogodba je bila podpisana, če smo malo brali medije, v dokaj čudnih okoliščinah – ali je bila parafirana z vseh članov nadzornega sveta ali ne –, ampak dejstvo je, da je za to pogodbo ena večjih in priznanih svetovnih odvetniških družb odsvetovala podpis in ta pogodba je bila vseeno podpisana. Ta pogodba je izvirni greh. In prepričan sem, da so določila pogodbe, ki gredo v prid Alstomu in na škodo državi, stiskala v kot tudi vse ministre. To je ena stvar. Stiskala v kot vse ministre – pogodba, ki je bila podpisana leta 2008. V kot so bili strisnjeni, to je moje mnenje.

Druga stvar, slabe informacije oziroma premalo dodelane informacije, ki so jih dobivali iz TEŠ, so ravno tako parlament in vlado navajale na napačne odločitve, po vsej verjetnosti. To smo danes slišali, da so bile informacije prikrojene s strani TEŠ oziroma HSE. To je bilo danes rečeno, da vseskozi prihaja do nekih nejasnosti, do nečesa, do nekih manipulacij in še danes ne vemo točno, kakšna bo vrednost tega TEŠ. Vi ste napisali, vlada je napisala v svojem sklepu, ki ga pa odbor ni povzel, in meni je žal, da ga ni povzel, piše tako, da iz razpoložljive dokumentacije razlogi povišanja vrednosti investicije niso razvidni v zadostni meri. Meni je žal, da tega ni notri, zato ker to kaže na to, da teh 140 milijonov – ali je to narejeno "na palec" – nima neke resne dokumentacije zadaj, ampak je nekako prišla

neka ekipa na odbor nekaj časa nazaj in rekla, da potrebujejo 140 milijonov. Na odboru smo imeli takrat dokaj žolčno debato in potem smo v medijih brali, da če ne bo teh 140 milijonov, potem se lahko zgodi stečaj, če se zgodi stečaj, se lahko zgodi propad HSE, in če pride do propada HSE, se poročstva unovčijo in tako dalje. Tako je šla ta zgodba, zgodba na izsiljevanje. In bi pričakoval in še enkrat podpiram ta sklep vlade, čeprav ga odbor ni povzel v celoti, da za 140 milijonov evrov, se pravi, za povišanje investicije mora pa kaj več narediti. Kaj je moj predlog? Glede na to, da imam občutek, da je v tem projektu polno nejasnosti, polno enih različnih interesov, manipulacij, zavajanja – zadnje zavajanje je nekaj, kar me bega, da prejšnje vodstvo trdi in to argumentira z nekimi podatki, da se lahko naredi ta investicija za 1,3 milijarde in še malo, to sedanje vodstvo govori, da se lahko naredi za 1,4 milijarde in spet nekaj na pol argumentira. In še nekaj, mi sprejemamo sklep, kjer bomo temu sedanjemu vodstvu, ki trdi, da za 1,4 milijarde lahko to investicijo naredi, dali, da naj naredi tudi nov investicijski program. Seveda ga bo naredil na 1,4 milijarde.

Zato predlagam Vladi, vzemite to kot javni poziv, kot predlog, da če želimo resnično rešiti to zadevo, če želimo resnično odgrniti odejo stran od TEŠ 6 in videti, kdo vse v tej postelji leži, potem preko HSE v TEŠ pošljite sanacijsko upravo. Sanacijska uprava naj potem s to neodvisno institucijo naredi skrbni pregled, pregled same investicije, sprejme se investicijski program in na podlagi vsega investicijskega programa, kar bomo vedeli oziroma boste vi vedeli oziroma bodo vedeli tisti, ki to rabijo vedeti, se sprejemajo odločitve. Ali gremo sami do konca s to investicijo ali se išče strateškega partnerja, kar je bilo v medijih, in rečeno s strani HSE, ne s strani politike, ali pa se gre v prodajo. Čeprav osebno menim, da je s prodajo mogoče celo to komu v korist. Mogoče pa je špekulacija in nekdo želi, da se vse skupaj proda in vse skupaj propade. Zato upam, glede na to, da imam sam zelo malo podatkov, da preden bo prišlo do te odločitve, da se lahko ta investicija poviša na 1,4 milijarde, da bo parlament o tem vsaj obveščen. Še enkrat, minister, z vidika tega, kar ste povedali na začetku, da greste v to zgodbo, vas podpiram, ker kažete velik pogum. Verjamem, da vas bo poskušal kdo diskreditirati, ampak se mi zdi skrajni čas, da enkrat rečemo bobu bob in da odstranimo to odejo in povemo, kdo so tiste odgovorne osebe in kako bomo ta TEŠ pripeljali do konca, da bo prišel v funkcijo proizvodnje elektrike s čim boljšo ceno. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Golubović. Gospod Vizjak se je javil kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Kot predlagatelj bi želel samo in ne nazadnje tudi odgovoriti na ta dvoumni stavek, da so bili s tisto podpisano pogodbo stisnjeni v kot vsi ministri –

tako je bilo. Glejte, z vso odgovornostjo trdim, da ne takrat in ne kasneje se kot minister za gospodarstvo nisem operativno ukvarjal s tem projektom, nisem soodločal in imel vpogleda v nobeno podpisano pogodbo, kajti to je bila stvar vodenja investicije, stvar investitorja, to je TEŠ, stvar organov te gospodarske družbe in ne stvar ministra za gospodarstvo oziroma ministra pristojnega za energetiko. To trdim z vso odgovornostjo, da o tem ni bil verjetno, vsaj kolikor jaz ne vem, seznanjen noben član vlade, nihče ni sodeloval po pogodbenih klavzulah, tako kot upam, da sedaj ali v nobeni vladi noben minister ne sodeluje pri pogodbah o katerikoli investiciji. Je pa res, da nas je potem na podlagi naraščanja te investicije kot enega buhtlja in potem, ker so vsi začeli opozarjati, da je ta pogodba tisti izvirni greh za naraščajočo investicijo, začela boleti glava. Torej, na posledicah.

Tako da, da je vsem jasno, da se nobena vlada ne ukvarja z investicijami, ki so investicije konkretnih gospodarskih družb, ker to je v skladu s korporativnimi načeli upravljanja res stvar organov teh družb in ne nazadnje tudi skupščin.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Lisec, za njim gospod Ribič.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsedujoča, za besedo. Spoštovani minister, kolegi in kolegice!

Danes se srečujemo z zadevo, za katero sem že pred časom rekel, da lahko govorimo o spomeniku neumnosti, ki ga imamo v Sloveniji. Torej, Butalci niso dobili spomenika neumnosti, Slovenci pa ga imamo. Oziroma govorimo o projektu, kjer so bile na začetku neke dobre želje in neki dobri obeti, za zaključek projekta, kljub temu da še niti ni dokončen, pa že zdaj vemo, da je porazen oziroma danes smo na tem področju, kako se v Sloveniji projekti ne bi smeli delati, pa se delajo. Moje stališče o tem projektu TEŠ je jasno. V tem projektu sem vedno bil in vedno bom, kar ne nazadnje izpričuje tudi moje glasovanje v tem času, ko sem poslanec, tako glede tako imenovanega Mehovega zakona oziroma poroštvenega zakona kot tudi Zakona o ratifikaciji Poroštvene pogodbe med Slovenijo in Evropsko investicijsko banko, kjer sem bil eden izmed redkih, ki sem bil proti. Zakaj me to napeljuje, da bom še vedno na stališču, da je ta projekt spomenik neumnosti? Sam sem se že pred nekaj leti vprašal, kakšna je ekonomsko upravičenost tega projekta, kakšna je spremenljivost, takšna in drugačna, in pa na koncu, glede na to da živimo v nekem tržnem kapitalizmu, tudi kakšna je donosnost tega projekta.

Glede sprejemljivosti. Zame je v letu 2013 kakršenkoli projekt, ki se gradi na bazi premoga oziroma uporabe premoge, okoljsko sporen. Mislim, tukaj ni debate. Če tukaj

gledamo še prodajo kuponov CO₂, vemo da je projekt zelo na trhljih nogah. Glede ekonomske upravičenosti morda za začetek – se ne strinjam z ministrom Omerzelom, ko je rekel, da je cena projekta znana, zdaj pa v bistvu samo nekaj rešujemo za nazaj. Sam sem pridobil informacije oziroma podatke, kako je z gradnjo ostalih energetskih objektov. Če govorimo na področju termoelektre, od leta 2002, 2003 naprej je približno neka osnovna cena, da za en milijon evrov dobimo približno eno megavatno uro. Mislim, da je v tej letih, 2009, 2010, 2011, verjetno ta izkoristek še bolj v prid nižje cene in večje moči objektov. Torej mislim, da tisto, kar se danes skuša izpodbijati, da naj bi projekt na začetku stal 600 milijonov evrov – če govorimo o 600 megavatnih, smo torej tu; en milijon, ena megavatna ura. Kot sem že rekel, cene tega našega neljubega projekta so šle višave, več kot dvakrat gor, vemo pa vsi, da cene energentov in pa tudi cena v gradbeništvu v tem trenutku strogo dol. Moram reči, da sem v tem primeru, o čemer sedaj govorimo, glede na to, kakšna bo cena, in glede na to, kakšna bo moč tega objekta, prepričan, da bi ne samo na področju obnovljivih virov, ampak tudi na področju neobnovljivih virov, ki jim nekateri zaupamo, to je jedrski objekt, za to ceno dobili jedrski objekt takšne moči in verjetno, seveda če ne bi naredili nov spomenik neumnosti, vsaj s takšno močjo. Mislim, da tisto poročilo, ki smo ga sprejemali lani v sredini leta, verjetno večina ni bila čisto prepričana, da je šlo za nek nateg poslancev in pa tudi ministrov. Danes se je na odboru pokazalo, da so očitno nekateri vedeli, da tista cena, ki smo jo tam dali oziroma tisto poročilo, še ni dokončna cena. Zakaj? K temu me tudi napeljuje dejstvo, da se je naslednji dan že sprejemal aneks. Torej, nekateri vedo več, kot vemo ostali, in mislim, da je bilo nefer, da ne rečem, da so nekateri lagali tako nam poslancem, ko smo se odločali, kot tudi slovenski javnosti, da pač sprejemamo to poročilo, za katerega mislim, da če bi imeli tiste številke in tiste podatke, ki so jih nekateri skrivali, bi se verjetno večina teh 29 poslancev, ki so bili takrat za, odločila drugače. Da moje besedičenje ni na trhljih nogah, govori tudi poročilo protikorupcijske komisije na tistih 12 straneh, kljub temu, da se sami omejujejo, da imajo zelo malo možnosti, kaj vse lahko ugotovijo, in mislim, da je to poročilo dober obet za naprej, da se bodo zadeve na tem področju razčistile. Mislim, da je osnovna odgovornost za celoten projekt na vseh dosedanjih vodstvih Termoelektrarne Šoštanj in hidroelektrarn. Mislim, da so svoj piskrček pristavili tudi lokalni in državni energetski lobiji. S tega projekta so se verjetno plačevali tudi posamezni interesi. Zato mislim, da je prva naloga, kaj s tem projektom naprej, ta – tu sicer politika nima velike odgovornosti, ampak drugi organi –, da je treba ugotoviti kazensko odgovornost vseh preteklih nosilcev, pri čemer me ne zanima, ali gre za

politične nosilce odgovornosti ali za strokovne napake oziroma zavajanje slovenske javnosti.

Drugo, kar je, je to, da je bilo danes govora glede optimizacije projekta. Mislim, da nas sklepi, ki so bili na odboru sprejeti, navezujejo na to, da ni nobenih intenc oziroma namer, da bi se ta projekt optimiziral glede na to, da smo črtali ven dokončno terminsko zgradbo in dokončno časovno zgradbo projekta. Glede strateškega partnerja se sprašujem, kdo bo snubec takšnega projekta, ki je v bistvu nasledel projekt. Če izhajamo iz prakse, vsak snubec želi najboljšo punco in nihče se ne bo ukvarjal s punco, ki že na začetku, v prvih obrisih pokaže, da je zelo problematična. Zakaj je ta projekt problematičen tudi s tega področja? Ker zavira in je že zavrl vse ostale energetske investicije oziroma projekte v Sloveniji. Ne samo, da o TEŠ 6 lahko govorimo kot o spomeniku neumnosti, ampak lahko govorimo tudi o tem, da je zavrl vse investicije v energetiki vsaj za naslednjih 10, 20 let oziroma zavlačuje z aktivnim delovanjem tistih energetskih projektov, ki so bili že zdavnaj načrtani. Ker mislim, da je bilo poročilo samo neko plačilo dolgov za nazaj, mislim, da bo cena, ko se bomo z njo v zvezi s tem projektom še srečali, še naraščala. V to sem prepričan. Tudi sklepi odbora gredo v to smer. Sami ste že napovedali novo novelacijo, in tam se bomo verjetno srečali še z večjo številko. Naš spomenik neumnosti bo še dražji. Nisem ga podprl, ga ne morem podpreti, podprl pa bom amandmaje Poslanske skupine SDS, ki vsaj deloma rešuje tisto, čemur se ministrstvo in koalicija izogibata – bolj določnim terminskim in časovnim okvirom projekta. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Lisec.

Na vrsti je gospod Janez Ribič, potem gospod Ivan Hršak in naslednja Sonja Ramšak.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani gospod minister, spoštovani gospe in gospodje, poslanke in poslanci!

Danes imamo na dnevnem redu zelo težko temo. Škoda, da je to na izredni seji. Mislim, da bi to pasalo na naše redne seje Državnega zbora. Tema je zelo težka zato, ker je zadnje čase začela že zelo zaudarjati, in nas pomaga tiščati še dalje v kreditiranje države, še dalje na rob našega propada. Ne vem, kdaj in kdo se je odločil, da je sploh prišlo do gradnje tega objekta. Menim, da je tudi birokracija pomagala, da se ne gradijo vetrne elektrarne, in tudi kakšni drugi varuhi narave. Ko danes tukaj poslušamo, in vsi smo že omenjali te številke, moram reči, da nekako ne morem verjeti, da se je v letu 2006 investicija začela s 591 milijoni in da je v letu 2012 prišla na milijardo 300 milijonov – več kot enkrat več. Tisti ljudje, ki so to načrtovali – mislim, da še kdo živi. Zakaj jih ne pokličemo na odgovornost? Zakaj se ne začnemo na takšen način pogovarjati?

Danes smo tukaj smo dobili neko gradivo, ki naj bi bilo tajno. Če je to državna firma, če se to dela z davkoplačevalskim denarjem, ne vem, zakaj davkoplačevalci ne bi smeli vedeti, kaj se z njihovim denarjem počne. Nekje sem prebral, da se bo leta 2014 ta investicija podražila še za, mislim, da celo 137 milijonov. Končna cifra bo milijarda 440 milijonov. Kaj se mi gremo?! V takšnih težkih časih bi se danes morali vsi pogovarjati in iskati nekega investitorja, nekoga, ki zna graditi, nekoga, ki zna s tem upravljati in nekoga, ki bo znal s tem tržiti. Z našimi ukrepi, našimi potezami samo napajamo neke ljudi z denarjem, pa se nič ne zgodi. Revizije gor, revizije dol, in nihče nič ne najde. Kako lahko s 591 milijonov pridemo na milijardo 300 na koncu? Rad bi dejal, da pri tem sodeluje tudi Holding Slovenske elektrarne, ki je tudi dal svoj delež, 324 milijonov sem prebral, in tudi 83 milijonov kredita. To je skupaj 407 milijonov. 407 milijonov od leta 1998.

Skoraj 14 let se borim za protipoplavne nasipe ob reki Dravi v Podravju, kjer so poplave, kjer je bilo v lanskem letu poplavljenih 250 gospodinjstev samo na območju občine Duplek. Samo 1 % tega denarja bi dali in bi bil ta protipoplavni nasip zgrajen. Veliko denarja v ta holding prihaja tudi iz delovanja Dravskih elektrarn. Tja se nič ne vrača. Gradimo in gradimo energetiko – ne vem, kdo, res me zanima, kot je prej nekdo rekel, kdo vse pod to odejo spi. Res me zanima. Tudi zato smo v tako slabem stanju kot država, in podpiram, da iščemo nekoga, ki bo to prevzel, ki zna – očitno mi nismo sposobni za to –, in da ne izčrpavamo več države. Ko boste prišli s takšnim predlogom, ga bom podprl. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Ribič.

Gospod minister se je javil k besedi pred gospodom Hršakom.

SAMO OMERZEL: Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo.

Gospodu Ribiču sem dolžan pojasnilo, zakaj je določen del dokumentacije označen z "interno". Pogodba, podpisana z Alstomom, je označena kot poslovna skrivnost, in če bi del dokumentacije oziroma vsebine, ki izhaja iz te pogodbe, razkrili, potem tvegamo tožbo Alstoma in bi s tem še dodatno zapletli situacijo v Šoštanju. To je edini razlog. Zaradi tega, ker ščitimo interese, je del gradiva označen kot "interno".

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za pojasnilo.

Gospod Hršak, izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica.

Nanizal bom nekaj, kar o tej zadevi vem. Ta žalostna zgodba se je začela leta 2006 in, kot smo slišali že od predhodnikov, je bila

začetna cena nekje okoli 660 milijonov evrov. To je tipičen primer, kako se ne sme delati, in tukaj se vidi tudi, kako je država slab gospodar. Kaj mora neka pogodba vsebovati, če jo nekdo podpiše, kdorkoli? V njej mora biti zavedeno, kateri material se bo uporabil, katera oprema se bo vgradila, ovrednotenje vseh vrst del, pričetek dela, konec dela, poskusno obratovanje, tudi penali za neupoštevanje pogodbenih obveznosti s strani izvajalca, in na koncu, kar je najbolj važno, končna cena. Če je v pogodbi napisana končna cena, ne more narasti s 660 milijonov na milijardo 302 oziroma zdaj že milijardo 440, kar je meni nerazumljivo. Kot fizična oseba, kakršnakoli, ne bom podpisoval pogodb, kot je ta. Preden bom pogodbo podpisal, hočem vedeti vse, kar mora biti narejeno, v kakšnem času mora biti narejeno kvalitetno, in ceno. Ne more mi nekdo 20-krat poviševati ceno oziroma za 100 % dvigniti. To je nemogoče, in mi ni jasno, kako je sploh lahko do tega prišlo, da so se stalno podpisovali aneksi in da je zaradi tega prišlo do 100-odstotnega povišanja. Vse, kar se je dogajalo s tem projektom, je po mojem, po oceni Poslanske skupine DeSUS nedopustno.

V teh kriznih časih se odločamo, kako bomo varčevali, kako bomo prišli iz te krize, komu vse bomo vzeli. Nekateri so prišli na idejo, da bomo vzeli tudi našim upokojencem, ki imajo že tako mizerne pokojnine, pri tem projektu pa vidimo, da smo vrgli skozi okno 600 oziroma 700 milijonov evrov. Se mi sploh zavedamo, koliko je tega denarja? Kaj to pomeni? Ta denar bi morali dati v pokojninsko blagajno in bi bil bolj pametno uporabljen kot pa v tem primeru, ko vidimo, da smo ga vrgli skozi okno. V naši poslanski skupini, in tudi sam podpiram, da je treba narediti kompletno revizijo s strani Računskega sodišča ali kogarkoli, ki bo neodvisno pregledal ta potek, vse, kar je v tej pogodbi zapisano, da je lahko do tega, do česar je prišlo, tudi prišlo, in da se ugotovijo odgovorni, tisti, ki so bili podpisniki te pogodbe in tudi tisti, ki so se pri tej zadevi okoristili, in da morajo biti pripeljani pred roko pravice, da bodo odgovarjali za svoja dejanja. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospa Sonja Ramšak. Potem bi bil na vrsti gospod Ivan Vogrin in za njim Andrej Čuš.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani minister, kolegice in kolegi, poslanke in poslanci!

Danes se v tej dvorani pogovarjamo o upravičenosti oziroma neupravičenosti največje investicije v energetiki, za katero smo v Državnem zboru sprejeli zakon o poroštvu v višini 440 milijonov evrov. Kot predlagatelji smo predlagali, da se na sejo povabi tudi predsednico Vlade, pristojnega ministra za finance in spoštovanega gospoda ministra, ki ste

tukaj. Očitno nekaterih ta zelo pereča problematika ne zanima, pa čeprav gre za zelo občutljivo temo, ki zahteva vso pozornost tudi tistih na strani Vlade in Državnega zbora, še posebej pa vseh nas poslank in poslancev, ki smo se odločali o tem, da smo dali zeleno luč zakonu o poroštvu za TEŠ v višini 440 milijonov evrov.

Moji poslanski kolegi in kolegice so že v uvodu povedali, zakaj je Slovenska demokratska stranka predlagala sklic izredne seje na temo TEŠ 6 oziroma upravičenosti poroštva, in sicer zaradi tega, ker se v medijih pojavljajo različne informacije o tem, da se naj bi investicija povečala. Glede na to, da sem takrat, ko smo se odločali o poroštvu, glasovala in dala podporo temu zakonu, čutim osebno odgovornost, da danes spregovorim, kaj me je takrat vodilo, da sem ta zakon oziroma predlagano poroštvo podprla. Kot veste, smo takrat poslanke in poslanci imeli povsem druge informacije kot danes. Takrat so nas nekateri prepričevali, da če ne bomo podprli predlaganega poroštva, da bomo povzročili to, da bo treba odpisati premoženje države v višini skoraj milijarde evrov in obenem zagotoviti 450 milijonov evrov za tako imenovano revitalizacijo blokov 4 in 5 ter prispevati skupaj 300 milijonov sredstev na podlagi posebnih zakonov za zapiranje premogovnika.

Če lahko na kratko povzamem, kaj me je takrat vodilo poleg teh navedb tistih, ki sem jim verjela, da poslankam in poslancem dajejo prave informacije, lahko rečem, da me je zanimalo predvsem razmerje med ekonomsko upravičenostjo projekta, okoljsko sprejemljivostjo in socialni vidik, ki je še posebej pomemben tako za savinjsko kot tudi šaleško regijo. Prav zaradi tega smo poslanke in poslanci, Vlada in vsa slovenska javnost upravičeni, da v zvezi s projektom TEŠ 6 dobimo verodostojne oziroma korektne informacije. Vlada Janeza Janše je po vložitvi že prej omenjenega zakona zelo resno in odgovorno sprejela mnenje, v okviru katerega je jasno povedala, da je pripravljena prevzeti dodatna tveganja v izgradnji projekta TEŠ 6, ampak da mora o poroštvu odločati Državni zbor. Pri tem je vlada opozorila tudi na to in podala 5 pogojev. Eden od bistvenih pogojev je, da investicija ne sme preseči vrednosti 1,3 milijarde evrov. Danes, kot vemo in kot ste že na odboru, na pristojnih delovnih telesih, v Državnem zboru in po gradivu, ki smo ga prejeli, ugotavljamo, da se naj bi očitno ta številka povečala.

TEŠ 6 je še en primer državnega projekta, ki bi bil prav gotovo primeren za proučevanje na eni od naših priznanih univerz ali fakultet, kajti kaže na to, da ni voden na način, kot naj bi bili zasnovani in vodeni investicijski projekti. Še enkrat smo priča temu, da so eni očitno računali samo na to, kako bodo iz tega projekta čim več potegnili zase in za svoje prijatelje oziroma svoje lobiste in lobije, ki bodo delovali kot izvajalci po načelu Vse to bo

narod pozlatil, ne pa na način, da se določi namen in cilj projekta, da se izdelata finančna konstrukcija, da se še pred začetkom projekta zagotovijo potrebna finančna sredstva. Tako pa smo ponovno soočeni s tem, da se investicijski projekt nekje na sredini spremeni, poveča, in da bi ocenili, kaj to pomeni za investitorja, državo in za vse nas državljanke in državljane, davkoplačevalce.

Dovolite mi, da glede na to, da je bilo to danes že velikokrat omenjeno, izpostavim, da se je na tem projektu delalo negospodarno, neracionalno in da je projekt zelo nepregleden. Pridružujem se temu mnenju, in tudi v predhodnih razpravah sem velikokrat opozorila, da gre pri tem projektu očitno za hude kršitve zakonodaje, Zakona o javnem naročanju in podobno. Očitno so nekateri izkoristili trenutek in si zagotovili marsikatero sredstvo, tako kot sem že rekla v razpravi. Prav je, da danes poslanke in poslanci, ko govorimo in razpravljamo o tej investiciji, še enkrat poudarimo, da ne govorimo o tem, ali je treba TEŠ 6 zapreti ali ne, ampak da govorimo o tem, ali umakniti poroštvo, če pride do povečanja vrednosti tega projekta, ali ne.

Moram reči, da sem takrat, ko sem odločala in dala glas za zakon o poroštvu TEŠ 6, dala glas za to, da investicija ostane v okviru milijarde 302 milijona evrov, in da če se bo ta investicija povečala, mojega glasu ne more več dobiti. Zakaj? Zato, ker verjamem, da je pri načrtovanju in izvajanju projekta prišlo do hudih kršitev zakonov in podobno, do neetičnih ravnanj posameznikov ali skupin. Enkrat sem že povedala, da niso odgovorni samo vodstvo in nadzorni sveti TEŠ in HSE, ampak da je treba odgovornost iskati tudi pri tistih, ki so pripravljali razne javne razpise o javnih naročilih. V Šaleški dolini, če se boste sprehodili in če boste govorili z domačini, to zelo dobro vedo. Če bodo organi pregona, policija, NPU, tožilstvo, in če bo potem sprocesiralo tudi sodstvo, bodo prišli do spoznanj, da je bilo ogromno napak, da se še ponavljajo in da očitno nekdo še vedno hoče nekaj prekriti in pokriti.

Toliko z moje strani, in lahko rečem, da bom predlagane amandmaje podprla, ker mislim, da je prav, da rečemo, da je treba zagotoviti to, da investicija ostane v tem obsegu in da roka pravice najde tiste, ki so kršili ustrezno zakonodajo oziroma našo zakonodajo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Ramšak.

K besedi se je javil minister gospod Omerzel, potem pa je prišlo do rahle spremembe. Na vrsti bo gospod Kavtičnik in nato gospod Čuš.

SAMO OMERZEL: Hvala za besedo.

Spoštovana gospa Ramšak, predsednici Vlade in ministru za finance sem obljubil, da bom suvereno zastopal Vlado. V tej vladi imamo vsi ogromno dela in imamo

razdeljene naloge, na drugi strani pa drug drugemu zaupamo in oddelamo vsak svoj del naloge. Na nek način sem tukaj kot predstavnik Vlade zato, da pokrijem vse, kar bo potrebno. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Kavtičnik, v tem času se nam je pridružil gospod Vogrin, ki je še pred vami na vrsti, tako da bomo dali njemu besedo.

Izvolite, mag. Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Nisem se zdaj pridružil. Ne vem, ali sem tako hudo neopazen? Že ves čas tukaj sedim ali pa stojim. Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice!

Naš poslanski kolega je bil zelo zaskrbljen o negativnih vplivih TEŠ 6 na zdravje ljudi. Moram vam povedati spodbudno novico. Pred dnevi sem v enem časopisu prebral, da imajo akti Državnega zbora zelo pozitiven vpliv na zdravje ljudi. Ljudje so vedno bolj lačni, in ker lakota povzroča to, da so vedno bolj suhi in ker je splošno znano dejstvo – to bo kolegica Lejla natančno potrdila –, da debelost negativno vpliva na delovanje srca, ožilja itd., so akti, ki jih sprejemamo, odlični za zdravje ljudi. Tako da delajmo tako naprej. Povišujmo davke, povečujmo investicije, znižujmo plače v javnem sektorju, povečujmo brezposelnost, ker brezposeln človek nima stalnih prihodkov in je mogoče vsak drug dan. To je odličen način za izboljšanje zdravja.

Zdaj sem skoraj minuto in pol porabil malce za šalo, malce zares, zdaj bom pa povedal resne stvari. Saj so tudi te resne, ker če si lačen, je to resna stvar. Preteklost me ne zanima. Opredelil se bom o sedanjih dogodkih. Julija 2012 je bil sprejet zakon o poroštvu za TEŠ 6. Julija 2012, sledimo datumom. Potem imam tukaj pogodbo. 30. 11. 2012 so v imenu Republike Slovenije minister Šušteršič in minister Černač in v imenu TEŠ Simon Tot podpisali pogodbo o ureditvi razmerij v zvezi s projektom postavitve nadomestnega bloka TEŠ 6. Glejte, kaj piše v pogodbi: "Zaveze in jamstva TEŠ 6" – moram si malo dalje držati, ker že malo slabo vidim. "TEŠ zagotavlja, da bo skupna investicijska vrednost projekta nižja od končne vrednosti projekta, ki je 1.302.492,30 evrov." To je bilo 30. 11. 2012. 21. decembra smo odločali o poroštvu, in jaz sem bil eden od tistih 29 poslancev od 90 poslancev – dobro poslušajte, manj kot ena tretjina je zbrala pogum in potrdila. Zakaj? Ker smo najbrž ocenili, da je škoda, če se bo projekt nadaljeval, manjša, kot pa če se projekt ustavi. Zakaj smo potrdili? Ker smo imeli pred seboj to pogodbo, da bo milijardo in 300.

To, kar se zdaj dela, je huda zloraba mojega glasu, mojih volivcev. V Državlanski listi, če še ne veste, bom povedal, sem dobil največji procent glasov, in mi volivci zaupajo. To je

goljufija. Dal sem svoj glas za poroštvo, in vseh 28, zato, da bo to milijardo in 300. Tako je podpisano. V imenu Republike Slovenije nima nihče pravice ocenjevati, da se je zdaj povečalo. Vmes, da bo farsa še večja, smo zamenjali direktorja, zamenjali nadzorni odbor. Nisem dvignil tega gradiva, ker v tem gradivu ni ničesar takšnega, kar bi bilo vredno tako ene zaupne narave. Tukaj so dokumenti na mizi. Dobil sem jih od ljudi iz TEŠ. Če bo danes ta farsa, da bosta Vlada in sedanje vodstvo TEŠ 6 dobila bianko menico za višanje investicije na račun davkoplačevalcev, bom to dal novinarjem, ker sem nekatere novinarje že poklical! To so dokumenti, ki jih v tem zaupnem gradivu nimate. Vem nekoliko več, kot ve večina, ker sem se takrat, ko sem se v hudo razgretih odnosih odločil, da sem med 29 poslanci kot samostojni poslanec dal glas, temeljito informiral, za kaj sem dal glas. Vem, za kaj sem dal, in ne dovolim, da bi se z mojim glasom goljufalo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Vogrin.

Če ne bo nobenih sprememb, potem je naslednji vrstni red: gospod Kavtičnik, gospod Čuš in potem gospod Mate.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani minister, kolegi in kolegice!

Danes se pogovarjamo o drevesu, ne vidimo pa gozda. Že danes na odboru sem dejal, da se moramo pogovarjati oziroma bi se morali pogovarjati o tem, kakšen energetski program v Sloveniji sploh želimo imeti. Če bi imeli revidiran nacionalni energetski program, takšnega, kot bi moral biti, potem bi se danes verjetno pogovarjali o tem, ali v Sloveniji potrebujemo termoelektrarne, ali bomo gradili srednjo Savo, nadaljevali z gradnjo srednje Save, južne Save, ali bomo imeli takšno energijo v jedrski elektrarni ali bomo šli v drugi blok itd. O tem bi se morali pogovarjati, ampak je tudi prav, da se pogovarjamo danes tukaj. Veliko strokovnjakov je nastalo iz tega. Ko prihaja do nekih sodb, da so se kršile takšne in drugačne zadeve, zakoni, da so se delale manipulacije, da se je kradlo itd., se držim tega, da ne sodi, da ne boš sojen. Če sodim, potem moram imeti v rokah nekaj otipljivega. To ni dobro. Takšno sporočilo v javnost, da se je kradlo itd., je zelo neproduktivno. Danes sem prebral, da so v Srbiji podpisali pogodbo o gradnji termoelektrarne 700 megavatov za milijardo 900 milijonov. Če damo to na megavatno uro, pride 2,35 milijonov na megavatno uro, mi smo pa pri TEŠ na 2,4.

Kar tako, da se je kradlo, da se je delalo – to je malo za lase privlečeno, ampak je pa sigurno bilo netransparentno. Drugače ne bi 11. 6. 2012 ministru Černaču postavil vprašanje: Ali je za Vlado in vas, gospod minister, TEŠ 6 še strateškega pomena, in kdaj ter na kakšen način nameravate zaključiti to največjo investicijo v državi? Ker mi ni dal pravega odgovora, ker

odgovor ni bil takšen, da bi zadovoljil ne samo mene, ampak vse poslance v Pozitivni Sloveniji, sem zahteval javno razpravo o tem problemu v Državnem zboru. Glej ga čuda, vsi tisti, ki so danes podpisani na tem, da se mora tukaj opravljati razprava o tej investiciji, ste bili proti. Pred enim letom! Mi pa govorimo, in to tudi vemo, da je čas zlato. Če bi že takrat prišli do nekaterih informacij, pravih, bi lahko prejšnja vlada naredila to, kar je zdaj naredila ta vlada. V treh mesecih je prišla z dokumenti in z aneksom, kaj bi bilo dobro narediti, da se pride do prave informacije.

Zagovarjam neodvisnost Slovenije in pri tem zagovarjam tudi neodvisnost pri izdelavi, pri pridobivanju električne energije. Če hočemo biti neodvisni, potem moramo imeti tri stebre: hidro, jedrsko in TEŠ. To se je dokazalo. Kakšna bo cena čez 3, 4 leta ali 5 let, ne ve nihče. Ne vemo, kaj bo drugo leto. Ampak, ker je danes všečno biti všeč ljudem, bomo govorili, da ta vlada dela narobe. Kaj ste sprožili s to razpravo? Veste, kaj ste želeli? Želeli ste, da popackate vse to, kar vi niste znali oziroma se ni znalo narediti od leta 2006 do leta 2012, še na ostale. Zdaj zamegljujete zadevo, ki bi jo morali prevzeti, in odgovornost, ki bi jo morali prevzeti vaši ministri, bivši ministri, nadzorniki, direktorji itd. Kolega Ribič je prej rekel, da ne ve, kdaj se je začelo, kako se je začelo. Če bi prebral današnje Delo, bi vedel. Lahko mu povem, da se je že leta 2005, ko je bil predsednik vlade Janez Janša, podpisalo za pridobljeno energetske dovoljenje za blok 6, in se je dobilo. Takrat je bil mag. Andrej Vizjak minister. Takrat je bil direktor dr. Jože Zagožen, v nadzornem svetu HSE Andrej Vizjak, Franc Bogovič itd. To se vleče vse do leta 2008. Danes se pa sprašujemo, da nič ne vemo, da nas vse preseneti, kaj se je zgodilo od 600 milijonov naprej! Pa saj veste. Naj vam povem, da ljudje, ki nas gledajo, niso tako naivni, niti slučajno.

Podprl bom amandmaje Vlade zato, ker so prvi resni poskusi neke vlade, da se razjasni investicija, da se naredi plan za naprej in da se ve, kaj in kako ne samo s TEŠ 6, ampak na splošno z energetiko v slovenskem prostoru. Tam, kjer je denar, so lepljivi prsti. V energiji, v energetiki je veliko denarja. To je še edini najbolj razpoložljivi denar v naši državi. Je denar, bo denar zato, ker energija se bo rabila danes, jutri in tudi čez 10, 20, 50 let. Ker se bo potrebovala, sem prepričan, da potrebujemo tak TEŠ 6 in potrebujemo neodvisnost pri izdelavi in pridelavi električne energije.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Kot sem opazila, želite repliko, gospa Ramšak, na gospoda Kavtičnika.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala za besedo.

Bom na hitro, da ne bom jemala časa. Spoznala sem se v vašem izvajanju, da vam jemljemo čas tisti, ki smo glasovali proti. Bila

sem za, zato sem tudi obrazložila svoj glas za takrat, in to, zakaj danes zahtevam, da se investicija ustavi pri vrednosti milijarde 302 milijona evrov. Glede laži o krajah. O tem nisem govorila, res pa je, da sem opozorila na nekatere stvari. V internem gradivu imate to, zato ne bom navajala. Marsikaj smo v medijih videli, kako je potovalo, kako se je nabavljalo računalniško opremo itd. To so elementi kaznivih dejanj, in naj pristojni organi opravijo svoje delo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Čuš, izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo. Prav lep pozdrav tudi gospodu ministru!

Gospod Kavtičnik, če bi se zavzemali za to, kar ste govorili, vam priporočam, da podprete vse tri predlagane amandmaje iz vrst Poslanske skupine SDS. Da povem svoje mnenje glede TEŠ 6. Glavna napaka je po mojem že v tem, da bi lahko veliko več del dobili slovenski proizvajalci in bi Alstom delal samo na tistem področju, za katerega je bil na začetku naročen. Sedaj smo prišli do situacije, da celo slikopleskarska dela opravljajo tujci. Eden izmed namenov takih projektov je verjetno tudi zagon gospodarstva v lastni državi. Zato bi pričakovali, da bomo dali sredstva slovenskemu gospodarstvu, ki diha na škрге, ne pa da smo s to investicijo v bistvu podprli Francijo in Bolgarijo. V našem sistemu javnega naročanja bi človek mogoče razumel, da se investicije ali pa kakšen projekt podražijo, ni pa razumljivo, da se projekt podraži s 600 milijonov evrov na milijardo 400 milijonov evrov. Igor Masten, ekonomist, je v oddaji Pogledi Slovenije, ki je žal zaradi političnih pritiskov koalicije ugasnila, v oktobru 2011 dejal: "Projekt se mora meriti z vloženimi sredstvi, in v naših razmerah je popolnoma narobe, da se začne investicijske projekte, ki nimajo zaprte finančne konstrukcije."

Velik del podražitev tega projekta je tudi zaradi podražitev surovin, ki so se dražile z leti. Na drugi strani, ko so se surovine pocenile, pa teh pogajanj oziroma evalvacije enostavno ni bilo oziroma jih je bilo premalo. Primer TEŠ 6 je lep primer korupcije, nesposobnosti, pohlepa in počitniškega dela organov pregona. Lahko rečemo, da projekt TEŠ 6 pooseblja prav vse slabe lastnosti slovenske politike, gospodarstva in organov pregona. Če se izrazim tragikomično, bi lahko bil projekt TEŠ 6 celo za vzor grški javni upravi, tisti pred krizo. Tudi danes sedi tukaj nekaj poslancev, ki so prosili, moledovali za podporo projektu TEŠ 6, da bodo zastavili svoje premoženje. Mislim, da je bilo govora o svoji hiši. Kje so danes ti junaki? Ni jih, ker vedo, zakaj danes spet o tem razpravljamo in zakaj bi morali projekt spet podražiti. Tisti, ki ste si na račun projekta TEŠ 6 napolnili žepe – naj vas bo sram. Zaradi vsega omenjenega bodo mladi in tudi prihodnje generacije sanirali škodljive

posledice in odločitve projekta TEŠ 6, predvsem na račun vedno višjih davkov, ki so ustaljena praksa vaše vlade. Verjetno prav vsi prisotni vemo, da bo še kakšna dodatna podražitev nepričakovan dogodek, zato je razmišljanje o nadaljevanju projekta podoben ropu slovenskega premoženja in ropu slovenskih davkoplačevalcev.

Moje podpore pri tem projektu, pri podražitvi ter ropu v prihodnje ne boste imeli in je tudi niste imeli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Čuš.

Na vrsti je gospod Dragutin Mate, za njim Pukšič, Breznik in Starman.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Meni je danes zelo lahko razpravljati. V lanskem letu sem glasoval proti obema sklepoma oziroma obema določbama, ki smo jih sprejeli v Državnem zboru. Zakaj? Zelo preprosto. Tudi danes bom glasoval tako, da ne morem podpreti kakršnekoli podražitve tega projekta. Zelo preprosto. Takšni projekti v Evropi stanejo približno 1,2 milijona na megavatno uro in ne 2,4 ali 2,9 kot je v Srbiji sedaj. Ne zanima me, kaj je v Srbiji, zanima me, koliko stane ta projekt v Avstriji, v Nemčiji, v Franciji. Stane 700 milijonov. Ampak tam ne gradijo vsega ostalega, kar pri nas gradimo okoli – poslovno stavbo, nadvoze, podvoze, preplastitve, ne vem, kaj še vse. To ne spada v ta projekt. Tudi zato se projekt draži. Zaradi raznoraznih takšnih in drugačnih stanovanj. Zdaj jih bomo spet imeli, neodvisne strokovnjake. Kdo jih bo naročil, na kakšen način in od kod jih bo plačal?

Prej sem slišal nekoga, ki je lepo rekel, da mora ta projekt skozi, da nam bo to velika šola za naprej. Na žalost se ta šola ne bo končala s tem projektom. Šola se bo nadaljevala z izgubami, ki jih bo projekt v prihodnje imel. Tukaj ne gre za to, da govorimo všečno ali nevšečno, ker če bi govorili o tem, kako kdo všečno govori, bi potem korektno predstavil obe svoji vprašanji, ki jih je v lanskem letu zastavil. Če citiram del vprašanja, ki ga je eden od poslancev, ki je prej govoril, kako ga nekatere stvari skrbijo in jih danes ni ponovil, prebral. Citiram: "Po prvem naj bi TEŠ 6 povzročil od 33 do 48 smrtnih žrtev in od 190 do 242 milijonov evrov gospodarske škode, kar v 40 letih obratovanja predstavlja tisoč 320 do tisoč 920 smrtnih žrtev in od 6,7 do 9,7 milijarde evrov škode." To vprašanje je lani vladi postavil eden od naših kolegov, ki danes govori, da eni govorimo všečno, on pa predstavlja le svoje drugo vprašanje, ki ga je na neki drugi seji postavil javno. Na to je dobil odgovor od ministra za zdravje. Kakšne bodo posledice? Takšne bodo posledice. Vse to je v zapisnikih Državnega zbora in se lahko v miru preberejo teksti, ki jih je kdo komu napisal in kaj je v čem mislil. Toliko o dvojnosti vprašanja okoli tega.

Tega projekta ne morem podpreti predvsem zato, ker bo megavatna ura predraga, enostavno predraga. Resne države so se s temi zadevami začele ukvarjati na sledeči način. Ko je nastopila gospodarska kriza, je Nemčija vse podobne projekte, kot jih imamo mi s TEŠ 6, postavila na sito. Ponovno je prevetrila svojo energetske politiko, ocenila, na kakšen način, in ustavila projekte. Sredi postopka jih je ustavila. Kako smo ravnali mi? Peljali smo jih dalje, in šele takrat smo začeli podpisovati tiste pogodbe, ki nam sedaj prinašajo veliko škodo. Bojim se, da bomo na koncu imeli lep objekt, ki bo nekaj časa obratoval, in bomo imeli tudi zdravstvene posledice, gospodarske posledice zaradi tega, in bo verjetno v nekem trenutku nehal delati zaradi prevelike izgube. Potem bo škoda še večja. Prej ali slej bo prišlo do točke, ko bomo verjetno morali razpravljati ali v Državnem zboru ali v nadzornih svetih, ali se projekt popolnoma ustavi in je samo lep spomenik, tako kot so se včasih gradile tovarne, ki so ostale samo nemi spomeniki. Ravno zaradi tega in predvsem zaradi tega, ker so se v zahodni Evropi, v Evropski uniji projekti termoelektrarn v zadnjih 3, 4 letih bodisi ustavili bodisi so stali na megavatno uro 1,1 do 1,3 milijona – pri nas bo stal 2,4, dvakrat toliko. To je popolnoma nesprejemljivo. Tudi 1,3 milijarde je zame osebno nesprejemljiva cena. Sprejemljiva cena je 700 milijonov, in tukaj se konča. Vse ostalo bo prej ali slej nekdo imel ali pred seboj slabo vest ali pred državljani, in potem se bo zelo težko iti dvojnost. Jaz se je ne grem. Od začetka in z vsemi poroštvi sem glasoval proti in zato tudi kakršnekoli podražitve ne morem podpreti. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Najprej replika, gospod Kavtičnik, potem pa se je k besedi javil minister.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Samo da pojasnim. Vprašanje, ki sem ga navedel, sem postavil ministru Černaču, poslal sem pa tudi pisno vprašanje ministru za zdravje, v katerem sem ga vprašal, ali res drži trditev, da v Šaleški dolini umira več ljudi zaradi emisij, in sem dobil odgovor, da ne, da nimajo teh analiz in da ne morejo opraviti teh analiz. To je pa tisti drugi odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

SAMO OMERZEL: Hvala za besedo.

Spoštovani gospod Mate, me veseli, da ste bili eden od tistih, ki je pri poroštvi glasoval proti, ampak samo da se razumemo, o čem danes glasujemo. Če boste danes glasovali za in mi dali podporo, pomeni, da ste mi dali podporo, da naredim red na tem področju, da naredim red na tej investiciji. Ne glasujemo o

tem, ali dajemo podporo projektu ali ne, in ne glasujemo o tem, ali dovoljujemo, da se bo projekt podražil ali ne. Če mi danes daste podporo, boste dali podporo temu, da naredim red na tem projektu. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Pukšič, potem Breznik in gospa Plevčak.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

Minister, mislim, da imate vsa pooblastila in da so bili sprejeti vsi sklepi, ki so potrebni, da na projektu naredite red. Pravkar sem dobil eno sporočilo, ki pravi tako: "Na STA so menda objavili, da so pravkar zasegli vse premoženje vseh deležnikov in vse deležnike, ki so sodelovali pri projektu TEŠ 6, od podražitve s 600 milijonov evrov na milijardo 400 in še nekaj, tudi priprli." Kolegice in kolegi, to je seveda parodija, ker živimo v Sloveniji, ki je ena izmed najbolj skorumpiranih držav. Za nami so še Afganistan in nekaj azijskih in afriških držav. Pravijo, da bi to bilo prav, če bi se tako že zgodilo in bi že sedeli v zaporu vsi tisti deležniki okoli avtocestnega križa, Stožic, onkologije, pediatrične bolnice, urgence itd. Nekateri – menda je prej kolega Samo Bevk govoril o tem, in se s tem strinjam –, govorijo, kako je stvar tekla. Strinjam se s tistimi, ki trdite, da bi ta projekt lahko oziroma bi moral stati toliko, kot je bil leta 2006, ko je bila potrditev investicijskega programa – okoli 600 oziroma 700 milijonov. Toliko takšni projekti v Evropi tudi stanejo, roko na srce.

Če so sedaj bile zraven zgrajene še ceste, kanalizacije, krožišča in ne vem, kaj še vse, se naj to prikaže in se naj pove, kaj je bilo. Če pa je zraven tega bilo – tako kot je prej kolega rekel, da ne govoriti o tem, da je bilo pokradeno – pokradeno, očitno je bilo, potem pa je treba te deležnike enostavno pripreti in zapreti. Minister, mislim, da je čas, da organi, ki jih imate na razpolago kot vlada, naredijo tudi te zadeve. Kdaj je bila končno podpisana pogodba? V letu 2009. Od takrat naprej se je zamenjalo tudi Rotnika itd. Pogodba oziroma dokument, za katerega sem se prej trudil, protestiral, ker ga nismo dobili, interno zaupno – ne smem govoriti o tem, kaj notri piše, ampak povem vam, da tako slabega dokumenta verjetno ne bi podpisali niti v kakšni krajevni skupnosti za izgradnjo kakšnega kilometra ceste ali pa za navoz šodra ali kaj podobnega. To je enostavno nemogoče. To, kar tu notri piše in kar piše glede tega, zakaj se določene stvari dražijo – meni kot tehniku gre na bruhanje. Resnično mi gre na bruhanje. Pričakujem, da se bo zaradi tega slej ko prej zgodilo to, kar bi se moralo zgoditi.

Kakšni bi lahko bili rezultati in kje bi lahko danes naša država bila – prepričan sem, da v bistveno boljši kondiciji, kot je. Sedaj se

pogovarjamo o 100, 200, 300 milijonih evrov podražitve, žal pa vam je uspelo od leta 2009 do leta 2011 državo zadolžiti za več kot 7 milijard evrov. To je za približno 5 TEŠ-ov. Na račun tega bomo naslednjih 50 oziroma še več let plačevali, vendar ne več mi, ker bomo že zdavnaj pod rušo, ampak tisti, ki prihajajo za nami. Tudi o teh zadolžitvah države smo tukaj velikokrat poročali in na to opozarjali. Kolegice in kolegi, niti centa, minister, ne centa zraven, vsaj 300 milijonov je treba nazaj dobiti, vendar ne od Alstoma, ker ga ne bomo dobili, ampak od tistih, ki so krivi, da je do tega prišlo, in zadevo zapreti! Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik, izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Gospa podpredsednica, najlepša hvala za besedo. Lep pozdrav tudi z moje strani!

Moram priznati, da je bilo danes kar nekaj lepih razprav, dobrih argumentov z ene in druge strani, zaključki so pa šli mimo nekih mojih teorij, ki sem jih že večkrat razlagal. Glede tega projekta in same investicije v TEŠ 6 mislim povedati nekaj svojih besed. Že na začetku moram odkrito priznati, da sem bil nasprotnik tega projekta že od vsega začetka. Glasoval sem proti kakršnikoli garanciji ali bančni garanciji za ta projekt z več vidikov. Kot inženir se zavedam strateške oskrbe Slovenije z električno energijo, predvsem pa zaradi komplementarnosti energetskega sistema, kjer nam termoelektrarna kot takšna daje zelo zanesljivo električno energijo, ko pride do različnih razlik ali tudi do izpada jedrske elektrarne. S tega vidika bi bil ta projekt kot tak pozitiven. Žal pa je ravno na tem argumentu cel projekt zašel v slepo ulico in bil kot neka vaba nastavljen za vse tiste, ki nimate ali imate pomanjkljiva znanja in nasedate marsikateremu lobiju, ki vlada v tej državi. To je moje temeljno sporočilo vsem kolegom in kolegicam v Državnem zboru.

Danes moramo predstaviti nekaj argumentov, ki bi jih rad predstavil tudi ministru, ne samo kot ekonomist, kot inženir, in to je tisto, kar menim, da bo zelo vplivalo na potek trajanja tega projekta v nekem srednjeročnem obdobju. Prvič, mislim, da je kolega Matej danes že povedal, projekt je pretiran. Vsi, ki postavljate neke argumente, da se isti projekti trenutno gradijo tudi v Nemčiji in Srbiji – poglejte, Srbija ima velika nahajališča rjavega premoga, tako tudi Nemčija, ki ima celo nahajališča deloma črnega premoga, ki ima nekajkrat večjo kalorično vrednost od lignita. To je prvi argument, ki ga morate upoštevati in o katerem govorite na pamet. Druga zadeva, ki je – se strinjam, projekt je v štartu stal 600 in nekaj milijonov evrov. To je bila neka na grobo ali, kot ste danes rekli, čez palec preračunana vrednost. To je bilo zaradi tega, ker noben ni upošteval, da se bodo gradili poslovni objekti zraven

termoelektrarne, da se bodo gradili razni nadvozi, obvozi in vse ostalo, kar se nam je dogajalo tudi pri avtocestnem programu. To je tisto, glede česar si vsi zatiskamo oči, ko bo lokalna skupnost še zraven pobrala neke drobtinice. To so vsi tisti projekti, ki so že bili v Sloveniji, ki jih poznamo.

Naslednja zadeva, ki jo tudi jaz napovedujem, je, da ta projekt ne bo ostal na 1,4, ampak bo šel celo na 1,5 ali 1,6 milijarde evrov. Zakaj ga kot takšnega argumentiram? Kaj ni bilo upoštevano v projektu? Vertikalna transportna pot v rudniku stane cca 36 milijonov evrov, nekaj takšnega. Treba je vedeti, da bo TEŠ 6 letno pokuril 29 milijonov ton premoga. Mislim, da si predstavljate to številko. Prav tako niso všteti stroški ojačitve daljnovodnega omrežja. Pozabljamo, da je na enem mestu zdaj instalirana izredna moč 600 megavatov. Cele tendence v svetu gredo v smeri razpršenosti projektov, ker prihodnost, za katero pravite, da je ne morete napovedovati – vam jaz napovedujem, da je takšna. Vmes se je zgodilo nekaj prebojev visokih tehnologij. Prvo poznate, tako imenovana LED tehnologija, ki je, recimo, predvsem javno razsvetljavo, porabo elektrike znižala za 90 %.

Druga zadeva, ki je, je ta, da so vsa podjetja v krizi začela izredno zniževati stroške svoje proizvodnje. Del denarja so spravljala v nove tehnologije, z delom denarja so delala na neki energetski samooskrbi, tako da že vsako mikro podjetje v državi in tudi v Evropi in svetu varčuje z energijo, znižuje fiksne stroške funkcioniranja podjetja. To sta dva največja vidika. Zato se cena elektrike v srednjeročnem obdobju ne bo zviševala. In tudi tendence in napovedi borze za naslednjih 10 let kažejo, da ne, tudi če pride do gospodarske rasti. Obstaja samo en vidik, zaradi česa bi lahko prišlo do dviga elektrike. Če bi v naslednjih 10 letih prišlo do neverjetnega preboja avtomobilske električne industrije, električnih avtomobilov, potem bi se cena elektrike lahko začela zviševati, ker bi prišlo do večje porabe električne energije. To je edini vzrok v tem trenutku, da se bo v 10 letih začela cena nenormalno zviševati. Vse ostalo pa ostaja do 50 evrov. V tem trenutku, če je projekt ovrednoten tudi z 1,3 milijarde, z 1,2 milijarde evrov, je totalno zgrešen.

Naslednja zadeva, ki je – ekonomika tako imenovane diskontne stopnje donosov, 9 %. Če ne bi tukaj goljufali – treba se je zavedati, da vse banke dajejo kredite na večje diskontne stopnje. Morate imeti vsaj 10, 12 %. To je naslednji vidik, ki smo ga pozabili. Najbolj kritičen parameter je cena vhodnega energenta. Že takratna garancija je bila vezana na ceno vhodnega energenta 2,25 evra na gigadžul. Kdo lahko napoveduje to ceno? Premogovnik Velenje je to ceno napovedal, ni pa povedal delavcem, kako bo krčil fiksne stroške proizvodnje premoga, kje bo iskal naslednjih 40 let to ceno. Kot vemo, že prihaja do tako imenovanih rezervnih kopov. Lignit ima že v

štartu slabo kalorično vrednost, in v naslednjih letih prihaja do rezervnih kopov, kjer bo ta kalorična vrednost padala. Po mojih podatkih in po podatkih inženirjev iz rudnika Velenje je ta kurilnost z 11,5 gigadžulov na tono v letu 2006 padla že na 8 tisoč 500, in v letu 2028 se bo vsebnost pepela povečala z 12,5 na 24 %. Vse to zvišuje stroške elektrike, ki je za TEŠ 6 previsoka. Če je bila planirana na največjo vrednost cca 59 evra za megavatno uro ... / oglašanje iz dvorane/ Malo pozornosti bi prosil.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Ali lahko samo trenutek pozornosti? Gospod Breznik ima besedo.

FRANC BREZNIK (PS SDS): In če primerjamo, da je cena hidroenergije v tem trenutku približno 22 evrov, potem so ti podatki, mislim, da že zdaj izredno zaskrbljujoči. Naslednja zadeva, ki jo moram izpostaviti, so povečane cene izpustov CO₂. Ne moremo napovedovati, kaj bo čez 40 let. Cela študija je bila narejena, kaj bo čez 10 let, koliko bomo plačevali izpuste, kaj bo čez 20, 30 in 40 let. Tega danes nisem slišal. Razvojni razlogi, ki jih nismo upoštevali. TEŠ 6 bo zaradi te cene elektrike odnesel vso akumulacijo slovenske energetike. Vse dobičke slovenske energetike bo nase dobesedno posrkal. V tem trenutku, ko se Slovenija sooča s hudo gospodarsko krizo, bi lahko z ugodno ceno elektrike vplivali tudi na podjetja in gospodinjstva. V tem trenutku bi vlada lahko rekla, da znižujemo ceno elektrike za 30 %. To ponujamo podjetjem, to ponujamo kot nek socialni korektiv tudi slovenskim družinam. Ta celoten projekt bodo čutile slovenske družine preko svojih položnic. Cena elektrike je padla za 80 %. Cena omrežnine je kot takšna ostala približno enaka. Cena omrežnine je najbolj ključen vidik, o katerem govorijo v svetu, v Nemčiji, Avstriji. Tam se bo najbolj dalo zaslužiti v naslednjih letih. Zato so vse tendence že v tem trenutku, da gre za mikro distribucijo ali pa mikro proizvodnjo elektrike na najmanjših osnovah, razpršene po celi državi. V tem primeru prihaja do najmanjšega koriščenja elektro omrežja in do najmanjših ali pa največjih učinkov, kar se tiče smeri ekonomičnosti proizvodnje.

Moj naslednji vidik. Slovenija se s tem projektom umika od novih tehnologij k proizvodnji elektrike. Pozabljamo, da ne govorim samo o fotovoltaiki, da ne govorim o vetrnih elektrarnah. Slovenija ima neverjeten potencial v tako imenovani geotermalni energiji. Že danes poznamo področja tehnologije vrtanja na 5, 7 tisoč metrov, kjer dobivamo paro, vročo vodo, ki ima od 250 do 300 stopinj, in na podlagi tega bi že danes lahko gradili tako imenovane termoelektrarne na področju geotermalne energije. Vse to se izničuje. Vsa slovenska znanost, vse znanje pada na projektu TEŠ 6. To je ta žalostni vidik. Po eni strani vlagamo v znanje, vlagamo v strokovnjake, po drugi strani pa izničujemo. Naslednji vidik so tako imenovani

projekti, ki jih imenujemo multiplicirani učinki. Na projektu TEŠ 6 dela manj kot 20 % slovenskih podjetij. Niti pleskarji niso iz Slovenije. Slovenci so drugi, tretji podizvajalci tega projekta. To je žalostno.

Še več vidikov je. Mogoče sem predolg, ampak pogledjte, dragi kolegi in kolegice, ta projekt je resničen nož v hrbet slovenskim davkoplačevalcem, predvsem slovenski stroki v drugih tehnologijah. Z mojim govorom danes predvsem opozarjam ministra, da se z argumenti, ki sem jih pravkar naštel, seznanil. Pripravljen sem mu jih še več podati, in verjamem, da se bo zavzel za ta projekt, obenem pa poudarjam, da podprete naše amandmaje, ki smo jih danes tukaj predstavili. Tudi mi se zavzemamo za ta projekt, predvsem zato, da se ta projekt obelodani, da se pogleda, kje je bil zgrešen, in to predvsem v času ene vlade, ki jo že danes imenujemo naravna katastrofa za Slovenijo, ker je ta projekt zaradi pomanjkanja nadzora inštitucij padel z milijarde na milijardo 300. V času, ko so se dogajale spremembe na trgu in ko so zaradi sprememb na trgu vsi šli v pogajanja in so zniževali cene, so naši preljubi nadzorniki zviševali ceno tega projekta. To je ključen argument, zakaj smo sklicali današnjo izredno konferenco. Projekt je ušel izpod nadzora v času, ko bi lahko znižali ceno projekta, ne pa da smo jo povečevali. Tu ni razlika samo 300 milijonov, tu je razlika lahko 500 milijonov evrov. Zaradi tega je pomembna ta izredna seja, ki je že pred parlamentarnimi počitnicami – 500 milijonov evrov, ki jih bodo morali plačati davkoplačevalci v naslednjih 40 letih. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Breznik.

Prišlo je do nekaterih sprememb v vrstnem redu. Zdaj je na vrsti gospod Jerovšek, za njim Plevčak, Jelušič in Meh.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani!

28. junija lani, ko smo na odboru za finance razpravljali o poročtvu, sem dejal, da sta moj inženirski in moj nacionalni ponos ranjena. Danes sta še bolj ranjena, vendar ne zaradi izbire projekta samega, ampak zaradi vodenja projekta in vse korupcije in vseh zadev, ki so se dogajale v projektu. To danes že vemo. Žal je v Sloveniji tako, da so pri vseh mega projektih, kjer se dela v ogromnih številkah, v trenutku zraven mrhovinarji. Žal ni več nobenih vrednot, ni neke morale. Primerjal bom z enim drugim projektom – z avtocestnim skozi Trojane. Ko sem leta 1996 postal poslanec, je bil projekt sprejet in sem direktorju Darsa Brodniku rekel, da je to nemogoče, da bo nova cesta 30 metrov nad sedanjo cesto, da greste samo na viadukto in tunele, da bodo gradbinci imeli čim dlje delo. Gospod Brodnik je poklical vse projektante in rekel: "Pridite na Dars, vam bodo obrazložili, da je to edina rešitev." In so dokazovali, da morajo

povsod garantirati 130 kilometrov hitrosti. Danes se od Vranskega do Blagovice vozimo samo 100 kilometrov, v tunelih je pa pogosto 60 kilometrov omejitev. To je projekt, ki je požrl pol avtocestnega denarja, ker so zmagali tajkuni. Tam je Zidar ugonobil druge slovenske gradbince in Primorje itd. S TEŠ je podobno.

Na tistem odboru takrat sem povedal, da sem se zapičil samo v pripravo vode, kemijsko pripravo vode, ker sem tak projekt reševal in izvajal in bil šef investicije kot tehnični direktor. Takrat je pisalo, da je bila ponudba sklenjena pogodba za 5,2 milijona evrov za kemijsko pripravo vode, ker natančno poznam vsako zadevo. Takrat je z aneksi že bila nova cena – skoraj 10 milijonov, 100 % več. Še enkrat vam garantiram. Kemijsko pripravo vode še danes, po 17 letih politike, upam napisati tender tako, da je lahko cena od ponudbe maksimalno 5 % razlike, ampak ponudbo je treba znižati, ker si vsak zaračuna ekstra dobiček. Tu se je zgodilo 100 %. Hkrati trdim, da nove priprave vode v Šoštanju sploh ne rabijo, ker jo imajo odlično sedaj, rabili bodo pa po novem projektu, če bo deloval, manj kemijsko pripravljene vode, ker je bo manj izparelo. To je lakmusov papir, kako se je ta projekt vodil. Povsod 100 % več, in ta denar je očitno odtekal v žepe ljudi, ki obvladujejo Slovenijo. Gospe in gospodje, res je, tudi tukaj se je očitno zgodil zločin. Pa ne zaradi tega, ker bomo imeli moderno termocentralo.. Tak projekt bi lahko stekel, vendar so že v osnovi zastavili tako, da bodo s tem izropali Slovenijo, da se bodo omastili z denarjem tisti, ki so v Šaleški dolini to vodili, ki so od drugod vodili, ki so ključni vzvodi, da se je do tega denarja lahko prišlo. Na tisti kemijski pripravi vode sem jih testiral, kako je to vodeno, in gospe in gospodje, tako se projekti ne smejo voditi. To je katastrofa. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Jerovšek.

Gospa Marija Plevčak, izvolite.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Ne bom se spuščala v tehnične podatke in podrobnosti izgradnje in načrtovanja, ampak bom začela v letih 2006 in 2008, ko se je prvič pokazalo, da se je cena načrtovanega projekta TEŠ 6 povišala. Zakaj takrat nihče ob tem ni ukrepal? Drugič je bilo povišanje leta 2009 s programom NIP 2. Spet nobenega odziva lastnika – države. Ugotovimo lahko, da so investicije pri nas slabo vodene, in to ne samo na tem področju, ampak tudi na ostalih, ker so slabo načrtovane že v osnovi, potem se pa posamezniki menjajo. Menjajo se uprave, menjajo se nadzorni odbori oziroma sveti, in v tem primeru so se menjavali tudi odgovorni ministri za energetiko. Stvari so pa vmes spolzele iz rok. Pri takem projektu, kot je TEŠ 6, mislim, da so nadzorni organi tisti, ki bi morali imeti glavno vlogo. Kje so bili inšpektorji in

nadzorniki ves ta čas? Ali smo se kdaj prej pogovarjali o tem, da je prišlo do povišanja, da je prišlo do spremembe cen? Nikoli. Ali pa verjetno nikoli, ker sem premalo časa v parlamentu, da bi bila seznanjena z vsemi temi stvarmi. NIP 5 je bil za sprejetje poročstva v Državnem zboru očitno prirejen. To je ugotovilo že cel kup razpravljalcev. Mislim, da bi tudi za ta ponaredek moral nekdo nositi odgovornost.

Pri vseh spremembah, ki se dogajajo, in pri vseh vodstvenih strukturah imamo od zadaj ljudi s priimkom in imenom, pa mi povejte, kdo je do danes že odgovarjal! Rotnika zdaj nekaj preganjajo, ampak mislim, da ni samo Rotnik. S prsti v marmeladi je še marsikdo drug, vprašanje pa je, koliko imajo v tej igri prste vmes tudi posamezne stranke. Kajti vemo, da se v gospodarstvu in pri takih velikih projektih še vedno odloča v strankah, vendar ne na odprti sceni. Zadovoljna sem s tem, kar je povedal minister za infrastrukturo gospod Omerzel. Upam, da mu bo uspelo priti do čistih izračunov, in da mu bo uspelo tudi s prstom pokazati na tistega, ki je zavajal, ki je oškodoval državno premoženje, in da bo uspel oziroma da bodo pristojni organi uspeli sankcionirati vse tiste, ki so nas vse skupaj ogoljufali, ker plačevali bomo vsi. Vzeli so denar iz žepa nam vsem in tudi našim potomcem. Mislim, da bo tukaj treba aktivirati še druge, Računsko sodišče pri pregledu, Komisijo za preprečevanje korupcije in vse ostale institucije, vendar ne priti z rezultatom čez 5 let – to je treba storiti takoj!

Stvari je treba postaviti na pravo mesto čim prej, v najkrajšem možnem času! To so ogromna sredstva. Penzionisti imajo od 300 do 500 evrov pokojnine. Zamislite si, koliko pokojnin je to iz 156 milijonov. Samo preračunajte si. Potem se pa za naslednje leto pogovarjamo o zniževanju pokojnin – ne! Red moramo narediti tukaj, na teh projektih, ki jih delamo oziroma na tistih, za katere gledam na računalniku, da so še predvideni. Na primer megalomanski projekt Feniks v Posavju. Tu so tudi milijarde predvidene. Za projekt je pa verjetno bilo treba odšteti kaj denarja. Tukaj je treba najti stvari oziroma poskrbeti, da bomo v zdajšnjih slabih časih, ki jih imamo, poskrbeli za to, da bomo delali tisto, kar nam bo prineslo nazaj vrednost, ne pa da bomo vlagali tam, kjer od tega ne bomo imeli nič.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Plevčak.

Na vrsti je dr. Ljubica Jelušič, potem Meh, Žgajner Tavš in Jenko.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala za besedo, spoštovana podpredsednica.

Lep pozdrav ministru, ki nas upam, da ne bo zapustil, zlasti zato ne, ker je po mojem počasi ugotovil, da se z urami današnje razprave vse bolj oddaljuje od tistega, kar je bil namen razprave in si v Državnem zboru jemljemo pristojnosti, ki jih nimamo. Nekateri

diskutirajo o tem, kako bodo danes odločali, o tem, kako bodo umaknili poročstvo, a o tem sploh gradiva nimamo pred seboj. Nekateri mislijo, da bodo polnili pokojninsko blagajno z denarjem, ki gre v TEŠ, a se TEŠ 6 v glavnem financira s krediti, in to z evropskimi krediti. Nekateri mislijo, da bodo danes povedali, kako so pomembno odločali v preteklih letih bodisi za ta projekt bodisi proti projektu, nekateri, tudi prejšnji ministri, so pa pošteno povedali, da tudi kot ministri niso imeli ali ne bi smeli imeti vpliva na tak projekt, ki ga vodi družba, ki je v državni lasti – HSE –, in ta projekt je v lasti HSE. Govorimo o posrednem lastništvu države in zato se moramo omejiti v pričakovanjih, kaj sme in kaj zmore v zvezi z vodenjem TEŠ Državni zbor in kaj je sploh lahko naša vloga pri tovrstnih razpravah in zlasti pri vodenju tovrstne investicije.

Rada bi povedala, da je TEŠ 6 v bistvu projekt, ki mu lahko rečemo patria slovenske energetske politike, ne samo zato, ker se z njim povezuje cela vrsta koruptivnih in problematičnih dejanj, ampak tudi zato, ker povezuje različne vlade, in sicer začevši z vlado Janeza Janše iz obdobja 2004–2008, preko vlade Boruta Pahorja, potem znova vlade Janeza Janše, in zdaj vlade Alenke Bratušek. Štiri vlade imajo že pred seboj te dokumente, in prepričana sem, da tako kot se je vlada, v kateri sem sodelovala, vlada Boruta Pahorja, morala že na začetku soočiti s problemi, ki izhajajo iz investicije v TEŠ 6, tako se je zdaj zgodilo tudi vladi Alenke Bratušek in ministru, ki je že na začetku svojega dela dobil predse problematične izračune o nadaljevanju te investicije. Moram povedati, da se je vlada Boruta Pahorja leta 2009, in sicer na začetku leta 2009, zelo kmalu po prevzemu oblasti, že soočila z zelo povečanimi izračuni glede tega, kakšen bo investicijski projekt TEŠ 6, in da je bil že na začetku leta 2009 NIP 2, ki smo ga poznali, 1,4 milijarde. Zato se čudim, zakaj se danes nekateri, ki so sodelovali v vladi, ki je bila pred vlado Boruta Pahorja, sprenevedajo, se čudijo, zakaj se ta projekt tako nenavadno povečuje.

Za ta projekt se je moralo očitno že v letu 2008 vedeti, da bo dosegel vrednost vsaj 1,4 milijarde, če ne mogoče še kaj več, kajti NIP, ki smo ga dobili v roke, je bil že tako visoko ocenjen. Potem so se vse vlade, ki so sledile, trudile, da bi zavirale velike potrebe v tem projektu, in vse vlade so postavljale tudi vprašanje po revizijah. Tudi danes bi morali razpravljati o tem, kako in s čim sploh revidirati takšen projekt, ki je projekt družbe, ki je v posredni državni lasti. Kaj lahko naredi Računsko sodišče? Lahko revidira delovanje vlade in delovanje HSE, ne more pa v TEŠ. Zato, da bi lahko Računsko sodišče Republike Slovenije revidiralo posle v družbah v posredni lasti, bomo morali mi v parlamentu spremeniti Zakon o računskem sodišču. Potem bomo lahko pričakovali od Računskega sodišča, da opravi tisti posel, ki ga, recimo, minister potrebuje zato, da bo videl, v kakšnem stanju je investicijski

projekt v tem trenutku. Mednarodne revizije – moramo se zavedati, da mednarodne revizije na področju energetske politike opravljajo znane firme, in da so te firme običajno povezane z eno ali drugo grupacijo, ki se ukvarja z energetskimi projekti. Vlada ali pa HSE bi lahko naročila mednarodno revizijo pri podjetju, ki je bodisi posredno povezano z Alstomom bodisi posredno povezano z njegovo konkurenco, in bo vprašljivo, kako objektivne so takšne revizije.

Nekateri tudi zelo veliko diskutirajo o tem, kako TEŠ 6 porablja davkoplačevalski denar. Morali bi bolj natančno pogledati lastniško strukturo oziroma vire financiranja TEŠ 6, pri čemer, da ne bomo uporabljali konkretnih podatkov, recimo takole: približno eno tretjino, 36 %, je lastnih virov HSE in TEŠ, vse ostalo so krediti. Velika večina kreditov je od EBRD in EIB. Za del enega od teh kreditov, tistega od EIB, je poroštvo dala tudi vlada oziroma parlament Republike Slovenije oziroma Državni zbor Republike Slovenije, ampak poroštvo še ne pomeni, da smo dali denar davkoplačevalcu. Vendar pa grozi v prihodnosti, če se bo projekt zavlačeval, tako kot se je doslej, ker bi moral biti že dokončan. Če se bo z njim zavlačevalo in se bo še bolj podražil, nam lahko grozi tudi to, da bo to poroštvo nekega dne unovčeno. Takrat bo pa tistih 440 milijonov res šlo na račun davkoplačevalcev.

Preden govorimo o tem, kako je to že iz žepov davkoplačevalcev, je vendarle prav, da ločimo med projekti, ki se financirajo neposredno iz državnega proračuna in projekti, ki se financirajo bodisi iz mednarodnih kreditov ali pa iz lastnih sredstev oziroma dobička podjetij, ki so tudi v državni lasti. Lahko bi kdo rekel, da bi ta podjetja tisti denar, ne vem, namesto da bi ga dala za TEŠ, razdelila v humanitarne namene v državi. Potem se postavi vprašanje, kaj bi radi dosegli z današnjo razpravo, čemu je vse to razpredanje, ki traja več kot pet ur, danes namenjeno. Temu, da bomo zadolžili Vlado, da je na ta projekt še bolj pozorna kot doslej? Saj ne more drugače – to je v njeni pristojnosti in je dolžna gledati na ta projekt. Ali bomo z današnjo diskusijo pomagali poiskati kakšno rešitev glede financiranja, na primer glede vprašanja, kdo bo plačal razliko med poroštveno pogodbo, ki je govorila o najvišji višini oziroma zaprti finančni konstrukciji, milijarda 302 milijona, iz leta 2012, in tistim, kar bo sledilo?! Mogoče bi bilo pametno, da se že danes vprašamo, kdo bo pokrtil tisto razliko. Glede tiste razlike še ne vemo, kje je finančni vir. Nesmiselno pa je razpravljati o stvareh, o katerih mi v Državnem zboru niti ne odločamo. Danes na pobudo stranke SDS govorimo o problemih oziroma priporočilih, za katere mislimo, da bi bilo dobro, da jih izpolni vlada, nikar pa si ne jemljimo bistveno večjih pristojnosti, kot jih imamo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še do nekaj sprememb je prišlo. Na vrsti je gospod Meh, potem gospa Jana Jenko, ki ima sicer zelo malo časa, nato gospod Bogovič in gospod Han.

Izvolite, gospod Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Spoštovani gospe in gospodje!

Od 9. ure zjutraj do zdaj pazljivo poslušam večino razprav, samo vmes sem šel, zato, ker je to zame, pa ne zaradi Mehovega zakona, ampak zame kot prebivalca Šaleške doline zelo pomembna tema. O njej govorim življenjsko zainteresiran in bi rad o tem tudi govoril. Najprej bi se Jožefu Horvatu opravičil zato, ker je govoril in sem mu skočil v besedo, in je bilo moje oglašanje nedostojno. Ampak oprostite, gospe in gospodje, nedostojno je, da tukaj državni poslanec govori, da je kurjenje premoga uničilo 2 tisoč 700 ljudi, da so umrli in da se jim zmanjšuje inteligenčni kvocient. To je nedostojno in ni prav, da mi v parlamentu tako govorimo, gospe in gospodje. V Šaleški dolini nimamo prav nobenega manjvrednostnega občutka in niti slučajno ne mislimo, da imamo manjši inteligenčni kvocient kot kdorkoli drug. To bi bilo prav zanimivo dokazati, je pa nedostojno tako govoriti.

Nedostojno je govoriti tudi o TEŠ in davkoplačevalcih, o čemer je bilo danes tudi govora. TEŠ bo za poroštvo plačal 55 milijonov evrov. To je cena, ki jo državni proračun dobi za TEŠ, in zato se mi zdi, da je to nedostojno. Prav tako je nedostojno govoriti o kemijski pripravi vode v neki tovarni, kjer je nekdo delal, in ne vprašati tistega, ki se s tem ukvarja, zakaj kemijska priprava vode toliko stane. To bi zagotovo lahko vprašali odgovornega inženirja, ki je to delal. Moj protest, gospe in gospodje, vsi tisti, ki ste oziroma so govorili, da se je delala občinska infrastruktura, da je bilo karkoli drugega – niti centa ni bilo iz projekta TEŠ danega za kanalizacijo, za občinsko infrastrukturo, za ceste, za preplastitev, naredili pa so krožišče v Šoštanju, kar je neumnost zato, ker ko bodo končali investicijo, bo krožišče sesuto do kraja in takrat bo padlo na proračun občine.

Še nekaj o ceni premoga 2,25 evra na gigadžul. V pogodbi je to napisano. Premogovnik Velenje pravi, da bo to dosegel in pravi, da bo to dolgoročno dosegel tudi tako, da bo skupaj s hčerinskimi podjetji zagotavljal to ceno. Ampak govorimo o dolgoročni ceni premoga, za katero pravijo, da bi morala veljati 47 let. Za 3 leta ne moremo reči, za drugo leto ne vemo, kolikšna bo cena električne energije, kakšni bodo stroški, in za to ne moremo reči. Istočasno pa zahtevamo, da vemo, kakšna bi naj bila cena premoga. Nekdo je rekel, da bo TEŠ 6 Nova Ljubljanska banka, da jo bodo čutili naši vnuki. Moram ponoviti to, kar je rekel gospod Košorok. Košorok je danes na odboru povedal, da HSE obvladuje stroške, obvladuje investicijo v TEŠ, in je naredil vse za to, da bo

tudi vnaprej obvladoval proizvodnjo in stroške, ki bodo v TEŠ nastajali. Povedal je tudi, da ni mogoče prodajati samo energije iz Termoelektrarne Šoštanj, ker je predraga, ampak je ta cena skupaj s hidroenergijo neka skupna cena, kajti termoenenergija se daje takrat, kadar ni hidro. To je ta bistvena razlika, in povedal je, da je bil HSE zato tudi ustanovljen. Zato je prav, kot je bilo mnogokrat rečeno, da se projekt čim hitreje zaključi.

Rad bi še nekaj povedal. Ko smo govorili o recenziji – eno je recenzija, saj to veste, drugo je pa revizija. Popolnoma podpiram namero Vlade, da naredi revizijo TEŠ v celoti, proizvodnje, in da pripravi podatke, na osnovi katerih se bomo lahko odločili. To, kar nekateri zavajajo, da je bila narejena recenzija NIP 5 – to je bilo res narejeno. Ampak veste, kaj je problem? Problem je to, o čemer je govorila dr. Ljubica Jelušič, problem je to, kaj je naša naloga, gospe in gospodje. Državni zbor bi moral odločati o tistem, o čemer Državni zbor odloča – o zakonih, o napotkih vladi, o tistem, kar lahko drugi naredijo. Ne moremo odločati o investiciji TEŠ. Rekli smo, da o tem niti ministri ne morejo odločati. Ampak, gospe in gospodje, minister slovenske vlade je v ta parlament prišel s poročtvom in je povedal, da je poročstvo za blok 6 v višini ene milijardo 300 milijonov tisto pravo poročstvo. To je zavajanje nas, poslank in poslancev. Minister slovenske vlade je moral zagotoviti vse tisto, da nam je lahko predlagal takšen sklep, za katerega lahko dvignemo roko, ker mu verjamemo. Zato podpiram, da vlada Alenke Bratušek naredi vse, da bo gotova, da bo ta projekt resnično lahko pil vodo in da se bo naredilo vse, kar je potrebno narediti.

Še nekaj vas bom vprašal, gospe in gospodje. Kadar govorimo o energetiki, bi nujno potrebovali nacionalni energetski program. V tem nacionalnem energetskem programu bi morali natančno zapisati, kaj bomo delali z energetiko. Danes nekateri govorijo, koliko stane nuklearka, koliko bi naj stala nuklearka. Podobna nuklearka, kot bi jo mi gradili – v časopisih vam lahko pokažem –, stane v Turčiji 15 milijard evrov. Mi smo zapisali 2 milijardi in pol. Lahko pokažem, je tukaj na mizi, in zelo hitro bom prišel tudi do tega podatka. Ampak to niti ni bistveno. Koliko nas stanejo hidroelektrarne na spodnji Savi, kolikšna je podražitev hidroelektrarn na spodnji Savi – o tem nismo nikoli govorili. Danes je na odboru nekdo rekel, da sem govoril proti obrambi poplavne varnosti. Ne, gospe in gospodje, ob objektih v energetiko se je gradila tudi ostala infrastruktura, in pri tem so se uporabljali vodni sklad, drugi skladi in tudi občinska sredstva. To je bistvo.

Če potegnem paralelo. Paralela tega je, da niti ene same investicije v bloku 6 v Termoelektrarni Šoštanj ni za lokalne potrebe. Niti ene investicije ni. To je tista primerjava, ki bi jo morali narediti, kaj bomo naredili s srednjo Savo, kaj bomo naredili s Termoelektrarno

Trbovlje in kaj bomo naredili z obnovljivimi viri. Danes govorimo o tem, kolikšna bo končna cena investicije v blok 6. Če to lahko kdo napove, če lahko kdo napove, kolikšna bo končna cena – ta bi bil pa res upravičen do kakšne nagrade. Tega ne more napovedati nihče. Končna cena bo znana po končnem obračunu. Z revizijo pregleda poslovanja TEŠ in tudi Holdinga Slovenske elektrarne lahko zagotovimo, da bomo dobili investicijski program, ki bo zajemal vse stroške. V teh stroških je investicija potem tudi zaključena.

Nekdo je govoril tudi o tem, da bi naj blok 6 zaprli. To je čisto enostavno, ampak s tem zapremo tudi blok 5 in blok 4. Tako enostavno to ne gre. Danes blok 5 in blok 4 proizvajata premog, elektriko na vprašljiv način. Zato ni NOx, čiščenje ni dovolj, poraba je prevelika, in blok 6 je nadomestek vseh blokov, ker sicer termoenenergije iz šaleškega bloka ne bo. Mislim, da je bilo rečeno tudi to, da je Dermol član SD. To je res. Gospe in gospodje, povejmo še, da je Košorok član SDS, viden član SDS. Po mojih informacijah celo član energetskega, kaj vem kakšnega – to ni nič narobe, važno je, da zna voditi investicije, važno je, da nam je po resnici povedal, kaj je pri tem narejeno, in važno je, da znata oba voditi obe podjetji, ki ju vodita. Govorijo tudi o tem, da bi znal Tot, prejšnji direktor, voditi investicijo za milijardo in 300 milijonov evrov. Veste, Tot je odstopil. Odstopljen je bil prejšnji direktor HSE, in zdaj imamo novo vodstvo. To vodstvo je naredilo samo to, da je naredilo pošteno analizo, koliko projekt danes stane. To analizo je dobil minister in to analizo smo tudi povedali.

Naj vam preberem še, kaj piše danes v Delu: "Na dan podpisa pogodbe med TEŠ ter ministrstvom za infrastrukturo in prostor ter za finance, 30. novembra lani, je realna vrednost projekta znašala skoraj 1,43 milijarde evrov. To sta prejšnji direktor TEŠ Simon Tot in vodja projekta Miran Žgajner vedela že veliko prej, vsaj sredi leta 2011. Na direktorja HSE Matjaža Janežiča sta naslovila dopis, poskrbela sta, da ga je dobil zaprtega v kuverti in da ga je prejel samo Janežič. V njem je bilo jasno zapisano, da je realna cena projekta 1,4 milijarde evrov, povesta pa tudi, da bodo NIP 4 pripravili po optimistični varianti 1,3 milijarde evrov." Kdo zdaj laže? Kdo ne govori resnice? Prav tako je bilo na ministrstvo marca 2012 poslano pismo, v katerem člana nadzornega sveta TEŠ Branko Sevcnikar in Franc Rosec opozarjata na zavajanje in da je med člani projektne skupine jasno, da je projekt presegel vrednost 1,45 milijarde evrov. To sta napisala marca leta 2012, gospe in gospodje. V decembru smo potem tukaj podpisali pogodbo. Vlada je podpisala pogodbo s TEŠ in rekla, da je milijarda 300 prava investicija.

O še enem konfliktu piše tu notri, in sicer o konfliktu interesov, ker je vodja aktivnega nadzora Dean Besednjak hkrati podpredsednik nadzornega sveta TEŠ, vodja projekta pa Miran

Žgajner, direktor HSE Invest. Tudi to piše tukaj. Ampak pismo so obravnavali tudi v nadzornem svetu TEŠ 19. marca 2012, kjer je namestnik direktorja projekta Branko Debeljak povedal, da sta skupaj z Žgajnerjem pisala Janežiču, da bo projekt dražji od predvidenega. Krona vsega zavajanja je bil dan podpis pogodbe za odobritev poročila, 30. novembra lani. Pred podpisom je bila zjutraj še seja nadzornega sveta TEŠ, na kateri je Tot nadzornike seznanil, da je zaradi ravnanj države v okviru pridobivanja državnega poročila oziroma suspenza Alstoma nastalo približno 33 milijonov evrov dodatnih stroškov, ki niso vključeni v NIP 5. Že zjutraj je bil ta projekt vreden vsaj 1,333 milijarde evrov. Tot pa je potem nadzornikom predlagal, da bi bilo mogoče primerno razmisliti in tožiti državo.

To so vse napisani dokumenti, ki jih nihče ni ne negiral in ne povedal, in zato sprašujem naslednje. Če je bil NIP 1 v letu 2007 sprejet v višini ene milijarde 70 milijonov evrov, kdo ima danes pravico govoriti o tem, da je bil takrat vreden 600 milijonov?! Ta NIP je bil sprejet, in to smo dobili, ko smo sprejemali poročilo. Ta list smo dobili. Na tem poročilu to tudi piše. NIP 2 je bil 1. 3. 2009 v vrednosti milijarde 424 milijonov 555 tisoč evrov. NIP 3 – milijardo 189 milijonov, NIP 4 – milijardo 302 milijona, in NIP 5 – milijardo 302. Gospe in gospodje, NIP 2, NIP 4 in NIP 5 niso bili realni NIP. Prava cena je bila tista, za katero so že 1. 3. 2009 v NIP 2 zapisali, da je prava cena tista, s katero lahko naredijo projekt brez tega, da bi bil kdo prisesan in brez tega, da bi kdo naredil tisto, za kar bi ga lahko bilo sram. Vsi tisti, ki ste govorili o tem, da so priklopljeni na sesanje sredstev v Termoelektrarni Šoštanj, povejte, kdo je to naredil. Imejte tisto in povejte, kdo je to naredil. Povejte, z veseljem bomo potem naredili vse ostalo, kar je treba narediti.

Tako pa v Državnem zboru govorimo in med naše državljane vnašamo zmedo, ker ne vedo, komu naj verjamejo. Potem ni čudno, da smo po tem ratingu tam, kjer smo. Na vprašanje, ko je bilo govora, ali zaupam bloku 6, sem rekel, da zaupam. Takrat me je nekdo vprašal, kaj bi jaz za to naredil. Rekel sem, da bi dal svoje premoženje. Imam polovico hiše, polovico hiše ima soproga. Ampak lahko, da so mi jo že vzeli, se strinjam, tega pa ne vem. Ampak polovico hiše imam. Sem pripravljen vložiti polovico hiše, ampak pristojni minister takrat ni bil za to, da bi razpisali pobudo in speljali privatizacijo TEŠ 6. Kam pa naj vložim potem to svojo polovico hiše? Kam jo naj vložim? Pazimo, kaj govorimo, umno ravnajmo svoje korake.

Sem za to, da damo podporo sklepom, s katerimi bo Vlada poskušala zagotoviti prave podatke, na katerih bomo lahko rekli, da je blok 6 v Termoelektrarni Šoštanj v takšni fazi, da ga lahko končamo, in da ne bomo nikogar obtoževali. Če pa kdo za koga ve, povejte, saj komaj čakajo na prijave.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Meh.

Gospe Jenko ni z nami. Gospod Bogovič, potem gospod Han, Jože Tanko in Vlada.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep pozdrav še enkrat!

Na začetku te razprave, ki sem jo pozorno spremljal, sem že podal stališče poslanske skupine, v katerem je zajeto tudi moje mnenje. Naj ob koncu, ker ni veliko časa, strnem to, da tudi sam podpiram tako predloge, ki jih je dal predlagatelj za današnjo sejo, kot tudi predloge, ki jih je sprejela Vlada in so bili povzeti na odboru za infrastrukturo, in ki govorijo v tej smeri, da se Vlada zadalži, da resnično poizkuša ta projekt pripeljati do konca, in da poizkuša s точnim pregledom ugotoviti stanje na projektu in tudi ugotoviti eventualne napake, ki so se dogajale v tem času.

Na začetku sem opozoril, in še enkrat se je skozi razpravo potrdilo, da je to tema, ki zagotovo ni tema, o kateri bi moral govoriti Državni zbor, ampak bi v osnovi morali energetska politiko, projekte zapisati v strateške dokumente Republike Slovenije. Omenjen je bil nacionalni energetski program. Kot sem že dejal, sem to pričakoval. Tudi v poslanskem vprašanju leta 2009, ko je bil po mojem globokem prepričanju, gospod Meh, kot ste dejali, ko je bil NIP 2 znan, ko so bile številke tako velike, čas za trezen premislek. Strinjam se s tistimi, ki so danes ugotavljali, da je danes zelo veliko generalov po bitki. Vesel sem, da sem bil takrat navaden vojščak pred bitko, in bi v tistem času na osnovi tistega premisleka lahko naredili kakšno drugačno, bolj modro potezo za državo. Zagotovo pa nikoli niso bile te odločitve enostavne in lahke. Od Vlade pričakujem, da se bo na osnovi te izkušnje resnično opredelila do bodočih investicij, tudi do samih posledic te investicije, ki bodo v določeni meri obremenjevale bodoče investicije. V slovenskem energetskem sistemu smo po mojem globokem prepričanju v zadnjih letih naredili kar nekaj napak. Ta panoga bi lahko bila danes v bistveno boljšem stanju, kot je, in bi bila bolj dobičkonosna, kot je bila doslej. Bila bi lahko tudi boljša perspektiva za slovensko gospodarstvo.

Mislím, da je poleg te zagotovo sporne odločitve glede investicij v TEŠ na osnovi teh izkušenj zagotovo razmisliti tudi o posledicah glede sofinanciranja energije iz obnovljivih virov, kjer smo se tudi odločali na pamet in nismo zapisali v strateške dokumente, in potem lovili kot gasilci neko situacijo bodisi ko se je v Sloveniji zgradilo preveč bioplinarn in ko smo ugotovili, da ogrožajo krvno bilanco, bodisi ko se je skozi veliko postavljanje fotovoltaike ugotovilo, da je treba v letošnjem letu že 140 milijonov evrov plačati iz prispevkov slovenskega gospodarstva. Ko so te primerjave rečene s sosednjimi državami in drugimi

državami, je treba biti zelo pozoren. V Nemčiji, kjer so obnovljivi viri na pohodu, plačujejo te subvencije iz prispevkov, ki jih plačujejo državljanke in državljani pri ceni elektrike, ne gospodarstvo. Lahko jih plačujejo, ker so njihovi prejemki približno trikrat večji kot v Sloveniji. Ko se je v Bolgariji poskušalo vključiti to ceno v ceno elektrike za gospodinjstva, je padla vlada in na ulicah so bili nemiri, zato je treba vedeti, da je termoenergija, ki je v Nemčiji na pohodu, na pohodu zaradi tega, ker je tam cela vrsta dnevnih kopov. Ko so se odločali, da bodo ob rasti obnovljivih virov obnavljali tudi termoenergijo, je bilo jasno, da je tista termoenergija na lastni ceni, takšni, kot je v Sloveniji jedrska energija – približno 35 evrov na megavat. Zato je to govorjenje velikokrat na pamet.

Sem mnenja, da je včasih v parlamentu preveč gostilniška debata, zato resnično pričakujem, da bo jeseni, ko bodo ti sklepi, ki bodo danes zagotovo sprejeti, doživeli realizacijo, možno bolj odgovorno razpravljati in tudi dobiti jasno sliko glede TEŠ. Kar se tiče posledic, resnično pričakujem, da nekdo takrat natoči čistega vina in da se ugibanje okoli finančnega položaja Holdinga Slovenske elektrarne in slovenske energetike zaradi posledic investicije TEŠ predvidi in ugotovi, kam, po kateri poti bo šla slovenska energetika. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Han, izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa. Spoštovani in spoštovane!

Prihranil vam bom nekaj časa in ne bom politično razpravljaj o tej temi, tako kot sem že na začetku povedal. Apeliram pa na pristojnega ministra in na Vlado, da realno oceni stanje, v katerem smo pri tej investiciji, da pripelje to investicijo karseda transparentno, predvsem transparentno do konca in da v tej proceduri, ko bo minister ugotovil, in verjamem, da bo ugotovil, če so bile storjene napake posameznikov v tej investiciji, te posameznike na nek način tudi pokličemo k odgovornosti. Zahvaljujem se vsem, ki ste danes razpravljali, moram pa reči, da so bile nekatere razprave malo mimo, ampak kaj hočemo – smo v Državnem zboru in včasih se moramo naposlušati tudi stvari, ki ne sodijo v to dvorano. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Han.

Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Najprej analogija oziroma primerjava z vlado Boruta Pahorja. Obe vladi, ta in Pahorjeva, imata neko stično točko. Prvič, povečanje primanjkljaja preko vseh razumnih

meja. Drugič, povečevanje zaposlovanja v javni upravi. Tretja skupna lastnost je enormni dvig najdražje investicije v državi. Obakrat se je to zgodilo pri TEŠ. To pomeni, da se je tehnologija Pahorjeve vlade v celoti preslikala tudi na to vlado. Nič drugače stvari ne potekajo, kot smo to že videli v mandatu vlade Boruta Pahorja. Gospod minister je dejal, da rabi sklep Državnega zbora, da bo lahko naredil red. Ne rabi ga. Po službeni dolžnosti, po uradni dolžnosti je zato minister, da na svojem resorju dela, čisti, ureja in dela red. Samo zato je minister, ne zaradi potrebnega sklepa Državnega zbora.

Tudi sklep, ki ga je sprejela Vlada na zadnji seji, pomeni samo to, da se bodo pri tem projektu stroški kot meh raztegovali še naprej. Sklep, ki je predlagan, ki ga je Vlada sprejela, pomeni samo to, da se bo na teh predvidenih 140 milijonih evrov nazidalo še kakšnih 100 milijonov evrov za takšne ali drugačne potrebe. Ta sklep pomeni samo to. Če gospod minister pravi, da so bili stroški te investicije že takrat takšni, kot so sedaj, potem dvomi v vse dokumente, ki so bili sprejeti, daje neko ugotovitev, da je temu tako, v resnici pa to ni tako. Takšni suvereni odgovori, ki nimajo nobene podlage in kredibilnosti, so zelo problematični. Tudi sklep Vlade, da se bo dalo pristojnost Računskemu sodišču, nima nobene podlage. To, kar je Vlada sprejemala, in najbrž so šli ti sklepi preko zakonodajne službe vlade, ne stoji niti v temelju. Tretji sklep, ki govori o Računskem sodišču, je depasiran. Drugi sklep in četrti sklep pa dopuščata raztegovanje investicije, tako kot se razteguje meh od harmonike, in se bo zidala investicija, pri čemer se ne ve, za kakšne potrebe.

Iz tega, kar smo danes poslušali, izhaja, da ima Alstom dve ekipi, eno v Alstomu, v matični firmi, drugo posadko pa ima v TEŠ, sicer ne bi mogli tisti, ki so zastopali interese te države, podpisati te pogodbe ali pa aneksov, ki nimajo ne končnega roka ne končne cene. Nemogoče! Vsi tisti, ki se sedaj v realnem sektorju ukvarjate z investicijami, veste, da je nemogoče, da je plačnik projekta izključno Republika Slovenija ali pa investitor v državni lasti in da izvajalec ne trpi nobenih posledic. To je unikat, unikum, takšna pogodba. Očitno je, da ima, kot sem prej rekel, Alstom podvojeno posadko, eno, ki dela za matično firmo v domovini in eno, ki dela za tisto firmo pri nas. Mislim, da bi bilo primerno, da bi Vlada sprejela tudi kakšen sklep na tem, da bi naredili ali pa zahtevali revizijo, kako tečejo finančni tokovi iz Alstoma po tistih, ki so z Alstomom sklenili pogodbo. To bi bila pomembna zadeva, in mislim, da bi se na tem področju marsikaj ugotovilo.

Minister je dejal, da ena plus ena ni vedno dva. Matematično najbrž je, ampak drugače pa ni. To pomeni neko napoved, da se bo skozi ostale komponente tega preštevanja in prerezporejanja še dodatno nazidalo to

investicijo. Zelo sem zaskrbljen, da se bo to delalo na takšen način, kajti vsaka stvar, ki je zapisana v projektu, ima na koncu številko. Vsebinska postavka ima na koncu številko, in ko to sešteješ, je to cena investicije. Nič drugega ne more biti, razen če si nekdo še kakšne komponente domisli, dopiše, preračuna, prevrednoti. To je možno. Drugače pa pri investicijah te stvari niso možne. Moram reči, da sem zaskrbljen, kajti kaže, da bo poleg treh jezer še neke nastalo neko zlato jezero za enega ali pa pri treh ali pri petih, tistih, ki so s temi zadevami delali. Mislim, da nas bo pri tej investiciji še kdaj bolela glava, ker te zadeve niso končane, niso zaključene, minister jih bo pa dogradil, nadgradil. Tisti lobiji, ki so se ukvarjali s to investicijo, med njimi tudi saleški, bodo na koncu morda celo nagradjeni. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Kdo je bil prvi za repliko? Dr. Jelušič, izvolite.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala.

Kolega Tanko je omenjal Pahorjevo vlado in v zvezi z njo enormno povečevanje investicije. Mislim, da ste danes narobe razumeli podatke. Enormno povečevanje te investicije je bilo narejeno za časa Janševe vlade, in sicer najprej v obdobju od leta 2006 do leta 2007 s 690 milijonov v prvem investicijskem projektu na NIP 1, na milijardo 70 milijonov. Potem se je naša vlada marca leta 2009, takoj, ko smo prišli na oblast, srečala že z milijardo 400 milijonov, ker je bil izračun očitno narejen že v času vaše vlade. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Meh, izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Protestiram proti načinu gospoda Tanka, ki govori o tem, da bo ob investiciji bloka 6 zraven nastalo še neko drugo jezero. To pri nas ni šala. Pri nas dnevno nastajajo nove ugreznine, nova jezera, in dnevno se rešujejo premoženja in življenja ljudi, ki na nek način zaradi odkopavanja premoga trpijo. Zato se mi zdi, da je to popolnoma deplasirano, da je to zlonamerno in natolcuje zopet na to, kar sem prej povedal – če je v bloku 6 karkoli narobe, potem za božjo voljo že enkrat naredite in povejte, kaj je narobe. Če bo kdo karkoli potegnil iz bloka 6, naj pove, kaj bo naredil, povedal pa sem – niti evra ne v cesto, ne v kanalizacijo, ne v stavbe, nikamor, tistega, kar ni namenjeno bloku 6. Nekdo je prej rekel, da v TEŠ tudi pleskanje opravljajo tujci. Gospe in gospodje, za mirno vest – v TEŠ delajo slovenski pleskarji.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Meh.

To je bila sicer razprava v okviru replike. Za besedo je prosil še minister.

SAMO OMERZEL: Hvala za besedo.

Spoštovani gospod Tanko! Vse, kar sem povedal uvodoma, ste malce pomešali. Kar ste navajali, ni bilo niti blizu konteksta tega, kar sem želel sporočiti, ampak se ne bom ukvarjal z detajli vaše izjave. Zakaj danes tukaj sedimo? Zato, ker je investicija uspešno zaključena v rangu 1,2 milijarde evrov? Ali sedimo mogoče zato, ker smo točno na 1,3 milijarde evrov? Ne. Vsi skupaj danes sedimo zaradi tega, ker obstaja resna grožnja, da bo ta investicija večja. O tem sem govoril. To, kar predlagamo, sklepi, ki jih rabimo, so ravno tisti, ki bodo omogočili, da bomo kot vlada lahko enkrat prišli do pravih podatkov in da se bomo na koncu odločali na realnih podatkih, da ne bomo ponovili napake, ki ste jo ponovili v vaši vladi, ko ste se odločali na osnovi NIP 5, za katerega danes očitno kaže, da je bil nerealen in da ste sprejeli odločitve na nerealnih podatkih. O tem sem govoril.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod minister.

Še gospod Vizjak v imenu predlagatelja.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

To, kar je zdaj minister povedal, ni res. Zakaj ni res? Zaradi tega, ker nismo tukaj zato, da damo Vladi pooblastila, da nadzoruje in učinkovito uokviri to investicijo. Te sklepe, spoštovani, je parlament že sprejel, in sicer 31. maja, ko je bil spoštovani gospod minister že na svojem položaju. Sprejel je sklep, da poziva Vlado Republike Slovenije, da ugotovi dejansko stanje vrednosti investicije, da z nadzornimi aktivnostmi prepreči nadaljnjo podražitev projekta in ga uokviri v zakon, poroštveni zakon, ki je bil sprejet na 1,302 milijona evrov, in o tem poroča parlamentu. Spoštovani, do kdaj poroča parlamentu? Do 21. 6. 2013. Ali ste prejeli kakšno poročilo Vlade o tem? Jaz ga nisem. To so parlamentarni odbori sprejeli maja letos, in ne mi, spoštovani minister, govoriti, da nimate pooblastil, napotil parlamenta, da to storite. Ta navodila in pooblastila imate že po svoji nadzorstveni vlogi kot član vlade, da ne govorim o tem, da smo vas k temu v parlamentu v času trajanja vašega mandata že pozvali. Ali ste odgovorili v roku, ki vam ga je parlament naložil?! Niste. Danes ste bili na odboru celo presenečeni, kateri datum je 21. 6. 2013. Spoštovani, to so dejstva.

Ko analiziramo to investicijo, lahko ugotovljamo samo eno stvar. Ta investicija je bila že takrat, ko sem bil sam gospodarski minister, na robu ekonomske učinkovitosti. Imela je celo kopico prednosti. Imela je to prednost, da izkorišča domači energent lignit za proizvodnjo električne energije, imela je to prednost, da ima veliko sinergijskih učinkov na življenje in zaposlovanje, zlasti v Šaleški dolini, pa tudi širše. Imela je tudi svoje pomanjkljivosti, ker je uporabljala fosilni vir, in imela je svoje pomanjkljivosti, ker je bila cena proizvedene

električne energije relativno visoka in ker je bila cena vhodnega energenta, premoga, relativno visoka. Že takrat je bilo tehtanje o tej investiciji težko. Sam sem bil v to vpleten zaradi tega, ker smo na strateški ravni tehtali to investicijo. Vendar smo jo prepoznali v razmerah, ki so vladale takrat, ko je vladala Janševa vlada, v letih 2004–2008, ki so bile še sprejemljive, še obvladljive. Ko smo to investicijo presojali, so bile razmere, kljub temu, da se je investicijska vrednost povečala, še obvladljive. Smo pa takoj leta 2009, ko so se stvari drastično spremenile na trgih z električno energijo, tudi pri porabi, opozorili pristojne institucije, da je treba ponovno pretehtati to investicijo.

Osebnost sem pisal takratnemu predsedniku vlade Borutu Pahorju svoje pismo, in sem mu povedal svoje mnenje o tem projektu in tudi o lobijih, zlasti šaleških, ki vplivajo na ta projekt. Zgodilo se ni nič. Projekt se je nadaljeval. Ni si premislil pri tem projektu, in danes imamo to, kar imamo. Govoriti, da bo šele zdaj nastopil čas, ko bomo na nek način poskušali poiskati in se dokopati do resnice, tudi na podlagi teh sklepov, je, milo rečeno, zavajanje. Kajti, danes vsi skupaj ocenjujemo, da ima ta investicija za prihodnje rodove določena tveganja. Tveganja so zaradi tega, ker je investicija narasla do te številke, in tveganja so zato, ker se ne bo dalo prodajati električne energije kot produkta tega objekta, po cenah, po katerih smo mislili, da se bo dalo prodajati. Oziroma ne, da smo mislili – strokovne institucije so jo določile in so jo zabeležile v zadnjem noveliranem in recenziranem investicijskem programu.

Zadeva kaže, da bo problematična vizavi rentabilnosti. Vesel sem, da se Vlada tega zaveda in da ste na to temo, kar se tiče prihodnosti, sprejeli zelo sorodne sklepe, kot jih je predlagal predlagatelj sklica te seje. Tu ni med nami nobene razlike. Med nami je ena sama, a izjemno pomembna razlika. To je ta, da mi vztrajamo, dokler ni drugih ustreznih dokumentov, da je maksimalna vrednost investicije milijarda 302 milijona evrov in še nekaj zraven, kot je zapisano v poroštveni pogodbi. Ne pristajamo na ugotovitve, da je že danes moč soditi, da se ta investicija za to ceno ne bo dala narediti! Kajti, če danes na to pristajamo, dajemo vsem tistim, na katere nimate vpliva in na katere tudi noben minister nikoli ni imel vpliva, na nosilce investicije – kaj bodo sčarali z raznoraznimi variablami te investicije v prihodnje! Investicija s kapico 1,302 milijona evrov mora ostati tudi naprej, dokler strokovne podlage, ki bodo recenzirane, ne določijo drugače. Spoštovani, to je edina razlika. Mi vztrajamo, da mora ostati investicijska vrednost na tej ravni, vi pa v svojih sklepih pravite, da ugotavljamo, tudi mi v Državnem zboru, ker potrjujemo ugotovitve Vlade, da projekt ne zagotavlja izvedbe v časovnih in cenovnih okvirjih, kot so bili opredeljeni ob odločanju o investiciji. Tukaj je mišljeno verjetno

odločanje v parlamentu, ko smo govorili o poroštvu. Verjetno je to mišljeno, ne vem, kdaj bi drugače tukaj odločali o tej investiciji. Nikoli prej nismo odločali, nikoli. O tej investiciji ni parlament odločal nikoli. Verjetno je to mišljeno.

Ne pristanem, spoštovani minister, na to, da Vlada na podlagi nekih osebnih občutkov ocenjuje, da bo investicija dražja, ali na podlagi zatrdil tega vodstva, ki mu ravno tako ali tako verjamem, kot sem verjel prejšnjemu ali predprejšnjemu. Mimogrede, spoštovani Socialni demokrati, gospod Rotnik, ki je bil eden izmed nosilcev investicije, za katero minister ugotavlja, da je bila katastrofalno vodena, je sedaj direktor komunale Velenja. Tudi vodi kakšno investicijo v komunalni Velenje. Za to je pa dober? Kako bodo uporabniki storitev komunale Velenje plačevali storitve, če jih vodi približno tako, kot ocenjuje minister – slabo ali pa katastrofalno. Verjetno so to kadri, ki sodijo v isto gnezdo, kjer jih na koncu tudi nagradite za to.

Spoštovani, ne pristajamo na dražitev tega objekta, ne pristajamo na bianko menico vodstvu, kateremukoli, kriznemu ali normalnemu ali super vodstvu, da bianko podraži to investicijo še za nadaljnjih 100, 200, 300 milijonov evrov. Ne pristajamo! Milijarda 302 milijona evrov je kapica, ki jo je sprejel Državni zbor. Če boste želeli to kapico dvigniti, potem boste morali priti v Državni zbor s spremenjenim zakonom o poroštvu. Tu so edine razlike med vašimi in našimi pogledi dandanes na to investicijo. Danes tukaj ni govora o tem, da je treba umakniti soglasje k temu poroštvu, ker vemo, da je to nemogoče. Danes tukaj ni govora o tem, da je treba odstopiti od te investicije, ker verjamem, da bi morali imeti kakšno resno analizo, da je to sploh mogoče in koliko bo to stalo. Danes je samo ocena o tem, da se ta investicija ne sme podražiti in da Vlada pripravi ukrepe za obvladovanje tveganj te investicije. Nič drugega.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Han, replika.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Replika na gospoda Vizjaka. Vem, da je ta seja zelo naporna, da je utrujajoča, da je dolga in da je človek po 7 urah zmatran, ampak Andrej, ne vem, zakaj si nas Socialne demokrate vprašal, kje je gospod Rotnik direktor komunale. Najprej lahko vprašaš, ti bo lažje, tvojega bivšega kolega, gospoda poslanca Meniha, ker je župan Šoštanja in je verjetno dal soglasje, da je on tam direktor komunale, ker komunala pokriva 3 občine – Šmartno ob Paki, Šoštanj in Velenje. Socialni demokrati vsaj tu, kjer smo, nismo na nek način izbirali, kje bo Rotnik sedel, na katerem stolčku. Nenazadnje, gospod Rotnik je na zadnjih volitvah kandidiral na listi Slovenske ljudske stranke. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Meh, replika.

SREČKO MEH (PS SD): To, da je nekdo direktor komunale v Šaleški dolini, še ne pomeni, da je kriv zaradi česarkoli. Ko mu bo kdo krivdo dokazal, gospe in gospodje, tako ali tako ne more biti več direktor. Še enkrat, ker je bilo govora tudi o lobijih v Šaleški dolini – v Šaleški dolini nas je 45 tisoč lobistov, tistih 275 se pa ne strinja s projektom.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Vizjak v imenu predlagatelja.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Ne, jaz sem z veseljem spremljal današnjo diskusijo. Tudi nikakršne utrujenosti tu ni, spoštovani gospod Han, bi se pa samo navezal na besede ministra in še katerega – pravzaprav vseh. Vsi ste ocenjevali, da je bil ta projekt slabo voden. Še huje, ocenjevali ste, da je bil katastrofalno voden in da so to dejstvo ugotovile tudi inštitucije oziroma komisije, ki so jih imenovala vlade. Tudi naša vlada je imenovala komisijo strokovnjakov, ki je ugotovila, da je bil projekt slabo voden. Vsi to ugotavljamo ali ugotavljajo, in dobršen del te investicije je vodil gospod Rotnik, ker je bil direktor Termoelektrarne Šoštanj.

Če tak direktor, ki ga verjetno z nekim konsenzom tukaj ocenjujemo, da je slabo vodil to investicijo – ne govorim, da je storil kakršnakoli druga dejanja, za katera so pristojni drugi organi, kot sta policija, tožilstvo. Tega ne trdim, to bodo drugi ugotovili. Ima pa določene preiskave. Vsak jih ima, in dokler ni pravnomočno obsojen, je nedolžen. S tem se popolnoma strinjam, vendar da tak človek dobi iz političnih vrst Socialnih demokratov, ki imate ključno besedo pri imenovanju direktorja komunale – zdaj boste meni povedali, da ima gospod Menih iz Šoštanja ključno besedo pri imenovanju direktorja komunale Velenje. To ima župan občine Velenje, za katerega vemo, da je gospod Kontič, ki je bil poslanec, da ne rečem, kaj je počel z menoj takrat, ko nismo v tisti sekundi, ko so dali vlogo, izdali energetskega dovoljenja. Tri ali štiri poslanska vprašanja mi je postavil – takratnemu ministru in je politično pritiskal na to, da se bi nekaj zgodilo hitreje, kot je bilo normalno.

Želite povedati, da je direktor, ki je vodil ta projekt, za komunalo Velenje dober. / oglašanje iz dvorane/ Ja, rekel je, poglejte, če se je to zgodilo, če je človek direktor komunale Velenje! Hočem vam samo povedati, da ste, kar se tega tiče, malo čudni ali pa malo dvolični. Po eni strani šimfate in obtožujete vodenje projekta, po drugi strani pa tisti, ki to delajo oziroma ki so nosilci tega vodenja, dobijo zelo pomembne funkcije v občinah, kjer imate odločilno, ne 100-odstotno, vendar odločilno besedo. Samo to.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Samo trenutek. Najprej je želel besedo minister, ampak sem slišala željo za repliko in proceduralno. Najprej proceduralno.

MATJAŽ HAN (PS SD): Samo prosil bi, podpredsednica, vas, da omejite gospoda Vizjaka pri takšnih razpravah, ki se ne tičejo poslancev in imenovanj, ker tudi jaz lahko začnem operirati z imeni, ki so jih takšne ali drugačne stranke nastavlale, in so kobajagi te gospodje sporni. Ampak to po mojem ni tema za tukaj, ker ne vem, kdo iz parlamenta lahko nastavlja direktorja komunale. Mislim, da v tem parlamentu ni človeka, ki bi lahko nastavljal kamorkoli direktorja komunale. To je nekorektno, ker tudi jaz lahko o Česarjih, o Türkih itd. razlagam in o tem, kako so bili uspešni in so vseeno dobivali svoja mesta. Tako da, to je brezveze.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Han. Ravno kar ste naredili, kar ste rekli, da se ne sme delati.

Zdaj pa izvolite besedo za repliko, gospod Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Očitno je gospod Rotnik dober, ker je leta 2009 v NIP 2 zapisal, da je projekt vreden milijardo 424 milijonov. Ne boste verjeli, NIP 6 je danes vreden milijardo 440, 468, skoraj natančno toliko, kot je povedal gospod Rotnik takrat, ko je to naredil. Zato pravim, da gre v tem primeru za stroko, ne pa za kar tako. Še to. Rotnika soglasno imenujejo trije župani Šaleške doline. Nikakor ga ne more en župan imenovati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Zdaj najprej minister, potem pa gospod Vizjak.

SAMO OMERZEL: Spoštovani gospod Vizjak, želim se navezati na vaš prejšnji nastop, ker me je predsedujoča pozabila. Upam, da ne namenoma. Gospod Vizjak, glede nastopa prej, ko ste obtoževali mene in to vlado, da smo krivi za podraženje tega projekta. Gospod Vizjak, verjemite mi – saj vam gre demagogija kar dobro od rok, ampak verjemite mi, da je bilo tega dosti. Slovenska javnost ima te demagogije dosti. Trikrat ste bili v vladi, svojo priložnost ste imeli, zato vas prosim, da se nehate sprenevedati. Dosti je bilo tega. Verjemite mi, tudi javnosti je jasno, za kaj se gre, da nas ta demagogija ne bo nikamor pripeljala. Tisto, zaradi česar sem danes prišel v parlament in za kar prosim podporo, in to vi zelo dobro razumete, je to, da dobim podporo, da enkrat naredimo red na tem projektu in na vseh projektih, ki se bodo vodili v tej državi. To je ključno sporočilo. Zato vas prosim, svojo priložnost ste imeli, zdaj pa dajte priložnost nam.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, minister. Nikakor vas nisem namenoma spregledala.

Zdaj ima besedo gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Ministru nisem nič drugega očital kot to, da ni izpolnil sklepa Državnega zbora. Samo to, spoštovani minister. Če zganjate demagogijo, ne tega očitati drugim. Bil sem zelo konkreten in bom še enkrat konkreten, in mi prosim odgovorite konkretno, brez demagogije, ali ste v skladu s sklepi parlamenta poročali parlamentu do 21. 6. o investiciji! Ali ste poročali o tem in ugotovili dejansko stanje vrednosti investicije ter z nadzornimi aktivnostmi preprečili nadaljnjo podražitev projekta in o tem poročali parlamentu do 21. 6. 2013?! To je sklep parlamenta z dne 31. maja letos! Spoštovani, če je to demagogija, če sprašujem ministra o izpolnitvi konkretnih zavez – zdaj nimam magnetograma oziroma glasovanja, ampak verjamem, da smo takrat te sklepe soglasno podprli, da ni bil noben proti, ker so dobri sklepi. Minister, takrat, 21. maja, smo vam naložili, da naredite red na tej investiciji in smo vam tudi naložili, da nam poveste kaj o tem do 21. 6. 2013! V parlament niste poslali niti papirčka, kaj šele poročila o tem, in zdaj meni govorite, da danes želite ta pooblastila. Ta pooblastila že imate, in vse, kar govorite, je neko odmikanje od dejstev, ki vam jih navajamo.

Mi, spoštovani minister, še enkrat, se razlikujemo od vaših prizadevanj samo v eni stvari. To bom danes ponovil že petič, ker očitno moram, ker noče tega doumeti. S sklepi Vlade, ki ste jih predlagali včeraj na korespondenčni seji vlade, želite ponovno odpreti in ne definirati višine investicije, ker ugotavljate, da projekta ni mogoče izpeljati v zadanih cenovnih okvirih. To pomeni, da bo dražji, po domače povedano. Ali se motim? Dražji bo, in to ugotavljate na podlagi vašega občutka, kajti ni nobenega relevantnega recenziranega dokumenta, ki bi o tem pričal. Mi pravimo, da to ni v redu, da mora biti, dokler ni dokumenta, ki bo pričal o podražitvi investicije, ki bo preživel tudi recenzijo, vrednost investicije na milijardi 302 milijona evrov.

Če boste rekli, da je v redu, da se s tem strinjate, potem se strinjamo praktično o vsem, o čemer smo danes tukaj diskutirali. Ampak ne, vi odpirate to polje in želite, da vam damo pooblastila, da naredite red. Pooblastila, da naredite red, imate že s sklepi parlamenta, tudi s temi dodatnimi sklepi danes in tudi po svoji vlogi – kot minister ste pristojni za nadzor nad določenimi zadevami v energetiki. Vendar ne prosim govoriti o neki demagogiji, ker se jo greste vi. Bodite konkretni. Konkretno vas sprašujem, ali ste poročali parlamentu o razlogih za dražitev investicije in za koliko se bo investicija po vaši oceni podražila.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister, izvolite.

SAMO OMERZEL: Spoštovani gospod Vizjak, po tonu vašega glasu vidim, da sem zadel na bolečo točko. Še nekaj vam povem. S takšnim tonom in s takšnim nastopom, verjemite, pri meni ne boste dosegli nič. S takšnim tonom in s takšnim nastopom od mene vsekakor ne boste dobili odgovora. / oglašanje iz dvorane/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Minister odgovarja na vprašanja ... / oglašanje iz dvorane/ Gospa Pavlič ima proceduralni predlog.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Spoštovana predsedujoča, ravno na to sem vas hotela opozoriti, kar je zdaj minister opozoril, in sicer, da gospoda Vizjaka malo utišate in da zmanjša jakost, ker takšno hysterijo danes zganja že cel dan. Tudi na odboru se je grozno drl. Točno to sem hotela povedati – da ko mačku stopiš na rep, zacvili. Naj malo zmanjša, ker s tem, če se bo fejš drl, ne bo prepričal slovenske javnosti. Očitno imamo prav. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za vaše opozorilo.

Jaz sem pa slišala gospoda Vizjaka, da je zastavil nekaj vprašanj, na katera ni dobil odgovora. Želi še kdo besedo? Gospod Tanko, imate proceduralni predlog?

Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Tu smo približno 7 ur. Vlada je imela 60 minut časa za najavo. Minister je po vseh naporih porabil 6 minut, in v teh 6 minutah ni uspel odgovoriti niti na to procesno vprašanje, povezano z delom odbora, ki je sprejel ta sklep. Kot predsedujočo vas sprašujem, kdo v Državnem zboru je zadolžen za realizacijo sklepov, ki jih sprejmejo delovna telesa ali pa Državni zbor in se v roku ne procesirajo? Kdo je za to zadolžen? Je predsednik Državnega zbora dolžan skrbeti za delo Državnega zbora? Ali na vladi najbrž tudi kdo skrbi za to, kaj mora vlada pripraviti in sprejeti, da bomo dobili nekatere stvari v Državni zbor v roku? Gre za velik projekt. Trenutno je to največja investicija v državi. Gospod minister se spreneveda in pravi, da rabi neke sklepe, ki jih že ima. Jih ne rabi, saj bi to, kar on govori, da bi rad, moral delati po uradni dolžnosti, po službeni dolžnosti. Zato imamo ministra – da opravlja naloge, ne da pride v Državni zbor vprašati, kaj lahko dela.

To je popolno nepoznavanje delitve oblasti, in škoda, ker imamo takšne ministre, da ne vedo, da morajo poročati Državnemu zboru, če Državni zbor nekaj sprejme. Mesec dni je skoraj od tega, ko je rok potekel, in zaradi tega, ker tega poročila ni, je tudi ta seja. To je posledica tega, kar niste realizirali, gospod minister. Če bi vlada Alenke Bratušek bila dosledna in bi spoštovala zaveze in obljube, ki si

jih je zapisala v koalicijski program, bi te zadeve delala tako, kot je tam napisano. Predlagam, da dobim odgovor na to, kdo v Državnem zboru skrbi za to, da sklepi, ki jih sprejemajo delovna telesa ali Državni zbor, pridejo v Državni zbor. Ko imamo, recimo, poslanska vprašanja, dobimo spisek vprašanj, ki niso odgovorjena v roku. Ko sprejemamo sklepe na odborih ali pa delovnih telesih Državnega zbora ali v Državnem zboru, tega poročila ni, ga ne dobimo. Pozivam predsednika Državnega zbora, da pove, kako bomo to stvar uredili, da se bodo te zadeve odvijale tako, kot so sprejete s sklepi delovnih teles ali sklepi Državnega zbora. Tu potem pridejo vladni uradniki, ministri, in se sprenevedajo, kaj vse potrebujejo. Imel je pa to že dva meseca na mizi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Han, proceduralno.

MATJAŽ HAN (PS SD): Spoštovana podpredsednica, vem, da je Jože Tanko vaš neposredni šef, vendar vam to ne daje možnosti, da mu daste besedo, ker SDS je zmanjkalo časa in gospod Jože Tanko ne bi smel tri minute govoriti in razlagati proceduralnega predloga. Če se gremo pravila, potem naj bodo pravila za vse enaka. Ne govorim o vsebini, kaj je govoril, ampak, gospa podpredsednica, Jože Tanko je zdaj kot dolgoletni poslanec in kot vaš šef to izrazil in je govoril in nas učil, kaj moramo narediti. Ni problema, če to nam govori, bolj je problem, ker je govoril, kaj mora minister narediti. Mislim, da ste mu zdaj preveč dovolili besedo in je to izkoristil. Besede ne bi smel dobiti, ker je SDS zmanjkalo časa. Hvala lepa. Prosim, da ga opozorite, da ne bo več poskušal s proceduralnim. Lahko še Andrej govori, ker ima še nekaj časa, tako da to pa ni problem.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Han, zdaj ste nas podučili, ampak najbrž veste tudi to – ne glede na to, ali je ostal čas ali ni, proceduralni predlog mora biti vedno upoštevan.

Zdaj pa bomo videli, kaj bo v okviru proceduralnega predloga povedal gospod Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Predlagam, da v okviru proceduralnega predloga razdelite čas, odprete prijavo in da na ta način rešimo zaplet, za katerega bomo tukaj očitno porabili ves čas. Očitno bomo govorili vseskozi. To, kar je Tanko naredil, ni fer, ni pošteno, in tako se, gospe in gospodje, v Državnem zboru ne dela. Na ta način si lahko pridobivate pozitivne točke pri svojih somišljenikih, pred narodom pa ne.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Meh, vaš predlog ni v skladu s poslovníkom. Predlagam, da v okviru preostanka časa razpravljamo še o členih oziroma o točkah, ki so

odprte, in o amandmajih k tem točkam. Imamo tri točke in k vsaki točki je amandma. Kdo želi še ...

Gospod Tanko, postopkovno.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Spoštovani kolegi, vodje poslanskih skupin, namestniki vodij poslanskih skupin, predlagam vam, da preberete vsaj 69. člen Poslovnika Državnega zbora – minimum, potreben za vodenje poslanske skupine na seji Državnega zbora.

Gospoda ministra sprašujem, koliko mesecev še rabi, da bo odgovoril na sklep Odbora za finance in monetarno politiko, ki mu je naložil, da do 21. 6. 2013 poroča pristojnima odboroma o TEŠ. Proceduralno sprašujem, koliko mesecev še rabi, da se vemo organizirati, ali bomo morali avgusta sprejeti, vložiti zahtevo za ponovno sejo Državnega zbora. To je procesni predlog. Minister ne ve, da ima sklep, s katerim mora poročati Državnemu zboru in ni realiziral naloge, ki mu je bila naložena. Ni realiziral. Rad bi javen in jasen odgovor, koliko mesecev še potrebuje, da ne bomo zastoj trtili časa z izrednimi sejami Državnega zbora o tej problematiki, da bo na to, kar mu je bilo naloženo meseca maja, odgovoril. Hvala in prosim za odgovor.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Veber, postopkovni predlog.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Proceduralno bi želel pojasniti zahtevo, ki jo ima kolega Tanko. Sklep, ki ga je gospod Vizjak prebral, je bil sprejet na delovnem telesu. Pristojnost predsednika delovnega telesa je, da pregleda realizacijo sklepov, ki jih je delovno telo sprejelo in od pristojnih ministrstev zahteva, da poročajo. Te pristojnosti delovnega telesa ni mogoče prenesti na Državni zbor. Prepričan sem, da bo tudi proceduralno ta postopek speljal predsednik delovnega telesa, kjer je bil ta sklep tudi sprejet, in to je tudi pravilen postopek. Vsa delovna telesa pregledujejo, če se odločijo, realizacijo sklepov, in proceduralno predlagam, da se ta zadeva izpelje na delovnem telesu, ne pa danes na seji Državnega zbora, ker je to tako predvideno tudi v poslovníku. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Prišli smo do odgovora. To je stvar dveh matičnih delovnih teles, Odbora za infrastrukturo in prostor, ki ga vodi gospod Bevk, in Odbora za finance in monetarno politiko, ki ga vodi gospod Starman, ki bosta v bodoče nadzirala realizacijo sklepov. Vseeno predlagam, da gremo naprej in v okviru preostanka časa razpravljamo o preostalih zadevah, ki jih imamo še na dnevnem redu. Lahko zaključim splošno razpravo, in preidemo

na razpravo o točkah dopolnjenega predloga poročila in o vloženi amandmaji.

Gospod Tanko, želite?

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovana predsedujoča, ministru sem postavil konkretno vprašanje. Minister je tukaj in predlagam, da na to vprašanje odgovori, ker ima časa še 56 minut ali 54 minut. Rabim samo čas. Ob tem bi rad opozoril, da se temu problemu in tej ignoranci niti ne čudim, kajti če je predsednica Vlade prišla do magisterija malomarno, potem je tudi vodenje vlade malomarno ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Tanko, moramo korektno povedati, da minister lahko odgovori, če želi, če pa ne, pa mu ni treba. Minister pravi, da ne želi odgovoriti.

Gremo naprej. Smo pri 1. točki. / oglašanje iz dvorane/ Prosim za malo pozornosti, ker imamo v obravnavi dva amandmaja. Prvi je amandma, ta točka in amandma, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Naknadno je na e-klop prišel amandma, ki ga je vložila – tukaj bom precizna, ker je malce nejasno. V glavi piše, da so ga vložile Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, Poslanska skupina Socialni demokrati, Poslanska skupina Državljanska lista in Poslanska skupina DeSUS. Ni jasno to, da je v ozadju oziroma ob koncu tega amandmaja podpisana samo namestnica vodje Poslanske skupine Pozitivne Slovenije. Če lahko potrdite, da je temu kako drugače, bomo to sprejeli, sicer pa bomo to šteli kot amandma Poslanske skupine Pozitivne Slovenije. Amandma je korektno vložen, pravočasno, vendar ni ustreznih podpisov. Vložen je bil tik pred zdajci na e-klop. Spoštovana gospa Žgajner Tavš, boste pojasnili, ampak v okviru razprave. Prosim, če obrazložite zadevo v okviru razprave.

Gospod Tanko, proceduralno.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala za besedo.

Samo 10 minut odmora, da pregledamo amandma, bi prosil.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: V skladu s poslovnikom, gospod Tanko, je možno narediti odmor na predlog pred glasovanjem. Predlagam, da se držimo v okviru poslovnika. Nadaljujemo z razpravo. V obrazložitvi bodo najbrž tisti, ki so vložili amandma, obrazložili, za kaj gre, potem bomo o njem odločali, in pred odločanjem bomo lahko naredili odmor, če ga boste zahtevali.

Gospa Barbara Žgajner Tavš, razprava.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

Dovolite, da res na kratko pojasnim, da ne bo kakršnihkoli nejasnosti glede amandmaja, ki je korektno vložen. Amandma smo uskladili v koaliciji Pozitivna Slovenija, SD, Državljanska

lista in Demokratska stranka upokojencev Slovenije. Amandma, katerega podpisnik je zgolj Pozitivna Slovenija oziroma je na njem moj podpis, lahko štejete kot usklajen amandma koalicije. Če želite, ga lahko štejete tudi kot amandma Pozitivne Slovenije, ki je koalicijsko usklajen in je usklajen tudi z ministrom.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala za obrazložitev.

Jaz sem samo obrazložila dejansko stanje, ali je usklajenost med vami ali je ni, je pa vaša presoja. Želi še kdo razpravljati k 1. točki in amandmaju Poslanske skupine SDS ali amandmaju Poslanske skupine Pozitivna Slovenija?

Gospod Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Amandma, ki ga je vložila poslanska skupina, je v prvi alineji zelo kontradiktoren. Na eni strani ugotavlja, da projekt ne zagotavlja izvedbe v časovnih in cenovnih okvirih, potem pa hkrati ugotavlja, da iz razpoložljive dokumentacije razlogi povišanja niso razvidni. Ugotavlja, da se bo podražila in da razlogi za to niso razvidni. Vztrajamo pri tem, da se investicija ne sme povišati, in to je predmet amandmaja SDS.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati k tej točki oziroma amandmajema? Če ne, prehajamo na 2. točko in na amandma, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS k 2. točki. Želi kdo razpravljati?

Gospod Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovana!

Zelo preprosto. V 2. točki priporočamo Vladi, da ne odstopa od vrednosti investicije, kot je določena v poroštvenem zakonu, na nikakršni ravni, dokler nima za to relevantnih recenziranih dokumentov. Želimo, da se bianko ne poveča na pamet, vendar gre prvi sklep v smeri, da se bianko poveča. Želimo, da Vlada uokviri investicijsko vrednost oziroma da si preko svoje vloge prizadeva, da uokviri investicijsko vrednost znotraj poroštvenega zakona, in sicer na milijardo 302 milijona evrov.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati k 2. točki? Gospod Vogrin, nimate več časa in ne morete več razpravljati. Žal. Kdo drug, ki še ima čas? Če ne, zaključujem razpravo. Prehajamo na 3. točko. V razpravo dajem 3. točko ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati?

Gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Ocenjujemo, da je treba Vladi dati ta čas, do 30.

oktobra, da to pripravi, zato povzemamo njihove časovne okvire in ne vztrajamo več na svojih. Predlagamo Vladi, da do 30. oktobra poroča o izvrševanju ukrepov Vlade.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za obrazložitev, gospod Vizjak.

Želi še kdo razpravljati? Če ne, smo zaključili z razpravo.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih. Preverite delovanje glasovalnih naprav. Želi še kdo kaj dodati, preden glasujemo? Če ne, potem zares prehajamo na glasovanje. / oglašanje iz dvorane/ Samo trenutek, bom vse razložila, me pa zanima, kaj bo predlagal gospod Tanko. Ali ta predlog velja? Lahko preidemo na glasovanje. Glede na to, da imamo – samo trenutek, da ne bo prišlo do kakšnih zadreg pri glasovanju. K 1. točki imamo dva amandmaja, in sicer amandma Poslanske skupine SDS in amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija. Najprej bomo glasovali o amandmaju Poslanske skupine SDS. Želi kdo obrazložitev glasu, ker slišim iz klopi?

Najprej v imenu poslanske skupine, gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Danes smo že precej ur razpravljali o tem, zato bi, spoštovana podpredsednica, da ne gnjavim tega parlamenta v prihodnje, obrazložil glas glede vseh amandmajev, ki jih predlaga poslanska skupina glede 1., 2. in 3. točke, kajti res mi je žal, da smo ostali na različnih bregovih samo pri eni, vendar mislim, da zelo pomembni okoliščini. Ta se sicer nanaša na drugo priporočilo, vendar bom ob tem o njej spregovoril in se ne bom potem pri drugem priporočilu javljal. Ocenjujemo, da ni povsem nobenega utemeljenega razloga, da Državni zbor pritrdi Vladi in da podpira sklepe Vlade, ki ugotavlja, da projekta ni možno zagotoviti v časovnem in cenovnem okviru, kot je bil določen z noveliranim investicijskim programom 5 v septembru leta 2012.

Menimo, da je to možno zagotoviti, kajti o tem priča NIP 5, o tem priča recenzija NIP 5 in o tem priča tudi nekdanje vodstvo TEŠ, ki ocenjuje, da lahko ta projekt spravi pod streho v okviru vrednosti 1,3 milijarde evrov. Sklep oziroma ugotovitev Vlade pravi, da se bo investicija podaljšala in dodatno podražila, vendar ne pove, na podlagi katerih ugotovitev, na podlagi katerih dejstev, za koliko se bo podaljšala in za koliko se bo podražila. Danes teh podatkov nismo izvedeli. Izvedeli smo samo ugotovitev, da oni ocenjujejo, da se bo to zgodilo. Spoštovani, to ni zadosti in to je bianko menica tistim, ki vodijo investicijo, da se bo ta investicija zares podražila, kajti če damo in vztrajamo na kapici te investicije, potem se ta investicija ne bo podražila. Vlada Republike Slovenije ima vsa pooblastila Državnega zbora s prej citiranim sklepom odborov za finance in infrastrukturo, da nadzira in omeji to investicijo v

okvir noveliranega investicijskega programa 5. Prosim, da dokler Vlada ne pride z drugimi relevantnimi dokumenti v parlament, spoštujemo to, kar je parlament sprejel lani.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Vizjak.

Lahko preidemo na glasovanje. Glasujemo o prvem amandmaju. Če bo ta amandma sprejet, bo amandma Poslanske skupine Pozitivne Slovenije brezpredmeten.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 40.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Glasujemo še o drugem amandmaju Pozitivne Slovenije. Obrazložitev glasu. Kdo želi?

Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Tega amandmaja ni mogoče podpreti zato, ker nalaga oziroma predlaga Računskemu sodišču, da izvede revizijo projekta TEŠ. Računsko sodišče nima nobenih pristojnosti pri tem projektu. Čudi me, da Vlada in koalicija, ki to predlagata, zavestno predlagata nekaj, kar je neizvedljivo, in to samo zato, da se v javnosti da nek vtis, da se bo neka revizija nekje zgodila, ki se ne more zgoditi. To je zavajanje. Čudno, da niste napisali še, da naj KPK to naredi, ki zdaj po novem sodeluje pri prodaji vseh investicij. Dokler bo Vlada predlagala sklepe, ki nimajo podlage v zakonodaji, in dokler bo koalicija v Državnem zboru predlagala sklepe, ki nimajo podlage v zakonodaji, do takrat vemo, da gre za blef. Do takrat vemo, da se bo ta investicija podražila ne za 140, kot je bilo sedaj rečeno, ampak še za 140 zraven teh 140.

To je odprt člen zato, da se bo nekaj ponovno nenormalno podražilo, in je procesno enako, kot se je to zgodilo v Pahorjevi vladi, ko so se sprožile vse tiste stvari, ki se ne bi smele – povečanje luknje, povečanje zaposlovanja v javni upravi in podražitev največje investicije. To je sklep, ki vodi točno k temu. Koalicija in minister to danes zavestno sprejemata. Če Vlada predlaga tak sklep in ni pogledala v zakonodajo, potem Vlada opravlja svojo nalogo malomarno. Če minister pride sem zagovarjati stališče Vlade, za katerega ni podlage v zakonodaji, potem je v tej državi nekaj narobe. Takega sklepa ni mogoče podpreti zato, ker je neskladen z zakonodajno ureditvijo, s pristojnostmi, ki so naložene Računskemu sodišču.

Glasovali bomo proti.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Meh v imenu poslanske skupine? V svojem imenu?

SREČKO MEH (PS SD): V svojem imenu.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Samo trenutek. Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine?

Izvolite, gospod Golubović, v imenu Pozitivne Slovenije.

BRANE GOLUBOVIĆ (PS PS): Lep pozdrav!

Dodajamo amandma k prvi alineji prve točke, in v tem delu se dodaja tekst, da iz razpoložljive dokumentacije razlogi povišanja vrednosti investicije niso razvidni v zadostni meri. Prav tako razpoložljiva dokumentacija ne zagotavlja zadostnih podlag za sprejemanje nadaljnjih odločitev. Danes je bilo ugotovljeno, da dokumentacija, ki smo jo dobili, nekako ne zadošča, da bi lahko kakorkoli dali bianko, tako kot pravite, da se poviša cena. Če beremo vse alineje pod točko 1 – imamo tretjo alinejo, kjer se ministrstvu, pristojnemu za infrastrukturo, nalaga, da s pomočjo neodvisne mednarodne specializirane družbe pripravi pregled možnih opcij za TEŠ 6. Na podlagi tega, tako mi razumemo, se bo lahko odločalo, kaj in kako naprej s to investicijo. Vsekakor se mi zdi, da so sklepi, ki jih danes Državni zbor sprejema, prava podlaga, da mogoče enkrat pridemo do dna pri investiciji TEŠ 6.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Pavlišič v imenu Poslanske skupine Državljanska lista.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Dajmo prebrati prvo alinejo. Ugotavlja, da projekt ne zagotavlja izvedbe v časovnih in cenovnih okvirih, kot so bili opredeljeni ob odločanju o investiciji. / oglašanje iz dvorane/ Ne, ob odločanju o investiciji. Kdaj je bila odločitev o investiciji sprejeta in s katerim zneskom? Če gledam to gradivo, ki ga ne smem citirati, je bilo to enkrat v času ene druge vlade z nekimi čisto drugimi ciframi, o katerih se strinjamo, da sedaj v teh obsegih več ni možno izvesti. To se tudi vi strinjate. Ta alineja se ne navezuje na sklep o poroštvi, ampak se nanaša na odločanje o investiciji, in ne o poroštvi, kar je bilo narejeno lani in kjer bil uporabljen znesek milijarda 300 milijonov. Tako da gospod Vizjak, tukaj ste malo falili, to sploh ni povezano s to milijardo 300 tukaj. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Pavlišič, to je bila obrazložitev glasu, ne polemika.

Za obrazložitev glasu v lastnem imenu odpiram možnost za prijavo, ker sem prej videla več želja, če se želi kdo prijaviti. Trije prijavljeni. Prvi ima besedo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, spoštovani minister, spoštovani kolegi in kolegi!

Amandmaja, ki ga predlaga Vlada in ki ga je vložila koalicija, absolutno ne morem sprejeti. Ne sprejemam ga zaradi prve alineje, ki

ugotavlja, da projekt ne zagotavlja izvedbe v časovnih in cenovnih okvirih. Nazorno se sedaj še veliko bolj na široko odpirajo vrata. Dopustili smo nedorečen rok dokončanja in, kar je še hujše, nedorečen cenovni okvir te investicije. Takšnega sklepa absolutno ne morem podpreti. Danes nismo dobili odgovora niti s strani ministra, ker ni opravil svoje delovne naloge, da bi pripravil poročilo o tem do 21. 6., niti nobenega odgovora na to, ali je to končna oziroma kakšna bo sploh končna investicija. To nam ta moment nihče v državi ne zna povedati. Sedaj smo tej investiciji še toliko bolj na široko odprli vrata. Takšnega sklepa, ki ne zagotavlja izvedbenega roka in ne zagotavlja cenovnega okvira, ne morem podpreti.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Srečko Meh, izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Ta amandma bom podprl. V materialu ni nikjer navedeno, da bi bilo to poročilo pogoj za to, da bi lahko Vlada naredila tisto, kar mora narediti, zato se mi zdi, da je prav, da ta amandma podprem. Prej je nekdo rekel, da je Pahorjeva vlada povišala projekt. Oprostite, znižala ga je, tako kot tukaj piše, saj je iz milijarde 400 bil leta 2009 milijardo 189 in leta 2011 milijardo 302. To je napisano v materialu, ki smo ga dobili, ko smo obravnavali poročstvo v Državnem zboru.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa za besedo.

Če držijo navedbe gospoda Tanka, da Računsko sodišče nima pristojnosti, potem menim, da o tem ne moremo glasovati. Citiral bom mojega prijatelja Ivana Simiča, bivšega direktorja Davčne uprave Republike Slovenije. Veste, kako se ljudje počutimo pri tej telovadbi? Povedal je naslednje, in je celo napisal, mislim, da v reviji Denar. "Počutim se, kot bi me zaprli v krsto. Kričim, pa me nihče ne sliši." Kakšna država smo mi, da ne vemo, da vlada ne ve, da parlament ne ve, če je res, kar gospod Tanko pravi, da Računsko sodišče nima pristojnosti? Mi bomo pa sprejeli sklep, da naj revidira? Kakšna država smo? Kaj je z nami narobe? Kaj se je zgodilo v tej telovadbi? Mislim, da tega ne moremo in ne smemo sprejeti, ne smemo. Povejmo, da ne vemo sami spoštovati zakonodaje ali pa mora nekdo povedati gospodu Tanku, da to ni res. Ne vem.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še enkrat odpiram čas za prijavo, ker je še nekaj kandidatov za razpravo oziroma obrazložitev glasu. Prijavite se, prosim.

Gospod Breznik, dr. Jelušič in Marko Pavlišič.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Gospa predsedujoča, najlepša hvala za besedo.

Upam, da vam je sedaj jasno, da je to nek fiasko glede tega amandmaja. Sam predsednik Računskega sodišča je danes povedal, da ne more stopiti v TEŠ 6, ker nima podlage v zakonu. Mi smo pa zakonodajna veja oblasti in čakamo. Vsi se razglagate za pravnike, za poznavalce prava. Pa saj si ne moremo zdaj tega privoščiti, spoštovani kolegice in kolegi. Tukaj ne gre za neko nagajanje, za neko naši, vaši, ampak gre za spoštovanje obstoječe zakonodaje na tem področju. Takoj sem za to, da se pregleda, ampak najprej moramo o tem spremeniti zakon. Ta vaš amandma je fiasko. Razglagate se za pravne strokovnjake, ne poznate pa podlage v zakonu. Sam predsednik Računskega sodišča je danes to izjavil. Prosim vas, dajte to upoštevati. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Naslednja na vrsti je dr. Jelušič.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala.

Amandma bom podprla. Kar se tiče Računskega sodišča, v amandmaju piše, da Računskemu sodišču predlagamo, da v okviru svojih pristojnosti – zavedali smo se, da v okviru svojih pristojnosti Računsko sodišče lahko izvede revizijo delovanja HSE, ki je v državni lasti, ko gre za projekt TEŠ 6. HSE! Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, dr. Jelušič.

Marko Pavlišič, izvolite.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala.

Podprl bom amandma. Pozitivne Slovenije. Pridružil bi se kolegici pri tej ugotovitvi, in verjamem, da ima Računsko sodišče dovolj kompetence, da bo samo presodilo, ali glede tega ima pristojnost ali nima pristojnosti, in se odločilo, kaj bo s tem naredilo. Mislim, da si ne smemo vzeti pristojnosti, da določamo, kaj smejo in kaj ne smejo delati. Se bodo že sami odločili o tem. Glede opevane revidirane ocene projekta in teh milijarde 300 milijonov bi opozoril še na eno zadevo. Nekoč je bila ena velika energetska družba, ki se ji je reklo Enron. Njej je pomagala ena druga velika mednarodna consulting firma – ena izmed petih velikih takrat, sedaj več ni – Andersen Consulting, mislim, da je bila. To veliko pove o tem, kaj pomeni revidiranje v določenih primerih. Če je revidiran investicijski program, to ne odvezuje odgovornosti ministra, da še vedno ravna v skladu s tem, s čimer bi moral. Tako tudi naš sklep, da bo minister pridobil, kot smo določili, da neodvisna mednarodna specializirana družba pripravi pregled možnih opcij in predlogov – to ne odvezuje Vlade in ministra, da opravi svoje delo. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Han, postopkovno.

MATJAŽ HAN (PS SD): Da ne bo nesporazumov, ne bom pa trdil. Jaz se dam popravljati in lahko tudi kaj izbrišemo ven. Zato so dokumenti. Vendar ... / oglašanje iz dvorane/ Samo malo, da se ne boš preveč veselil na hitro. Smo oziroma ste sprejeli novelo SDH, kjer v 29.a členu, nadzor računskega sodišča, jasno piše: "Računsko sodišče Republike Slovenije revidira poslovanje SDH in odvisnih družb, ki jih SDH lahko ustanovi." Ne boste verjeli! / oglašanje iz dvorane/ Čakajte malo! Lahko bo revidiralo, ko bo zadeva urejena, tako da ni nič hudega, če to piše. Mislim, da nismo naredili ... / oglašanje iz dvorane/ Ne, ne, čakajte malo, nismo naredili nobene napake. Mogoče gospod Vesel ne pozna te novele, mogoče tudi vi niste poznali. Predlagam, da to notri ostane. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Pozna ura je že in ne bomo zdaj zavlačevali, ampak je bila tudi to zloraba proceduralnega predloga. Ali lahko preidemo na glasovanje ali želi kdo še obrazložiti glas? Še enkrat odpiram možnost za prijavo za obrazložitev glasu v svojem imenu. Prijavljeni so štirje: gospod Tanko, gospod Grims, gospod Pogačnik in gospod Vizjak.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Če ne zadostuje moja izjava, vam bom prebral izjavo Tomaža Vesela, predsednika Računskega sodišča, v zvezi s tem, kar ste sprejeli na vladi. Zelo vljudno je dejal, da se sklepu Vlade nekoliko čudi, saj po njegovem mnenju, po mnenju predsednika Računskega sodišča, Računsko sodišče ni pristojno za revidiranje družb v posredni lasti države. To pove predsednik Računskega sodišča, zdaj pa vi predlagate sklep, da je Računsko sodišče pristojno. Ne more te naloge izvršiti. Naslednja stvar, ki je – to, kar ste predlagali, je ena sama megla. Na holding niste prenesli skoraj nobene družbe oziroma nobene družbe. Holding v tem smislu, kot vi govorite, ne obstaja, gospod Han. Družbe so v drugi lasti, druga ureditev velja. Predlagate, da bi se nekaj nekje izvedlo, česar ni. Razumem, da bi koalicija, če je koalicija in če obvlada sistem, predlagala rešitev za tisto, kar obstaja, ne pa da prodajate meglo Državnemu zboru in slovenski javnosti. Takšnega sklepa, ki nima pravne podlage, ni možno podpreti in ga ni možno predlagati. Predsednik Državnega zbora, ki je zadolžen za zakonitost dela Državnega zbora, bi moral tak predlog amandmaja zavrniti ali pa zahtevati popravek amandmaja. To se je včasih zgodilo, ko je bil kakšen predsednik Državnega zbora, ampak v tem primeru očitno greste preko vseh opozoril. Ne zadostujejo vam

naša opozorila, ne zadostuje vam opozorilo predsednika Računskega sodišča! Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Han, postopkovno.

MATJAŽ HAN (PS SD): Glede na to, da smo se nekateri pripravljene podučiti, pogovoriti, predlagam 15 minut pavze, da se koalicija v skladu z dogovorom z Vlado uskladi, da ne bo prišlo do kakšnih nejasnosti in da lahko ta amandma še popravimo.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: V redu. Gospod Han, samo trenutek, ni še pavze.

MATJAŽ HAN (PS SD): Samo prosil bi, da mi gospod Vizjak ne pomaga, ker se je danes že dvakrat zlagal, ko je rekel, da bo tiho, pa se je že trikrat prijavil.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Han, vaš predlog sem vzela na znanje, vendar samo trenutek še – pavza bo pred glasovanjem. Zaenkrat je postopek še tak, da do konca izpeljemo obrazložitev glasu. Amandmaja ni možno spreminjati. Samo v vednost.

Naslednji na vrsti za obrazložitev glasu je mag. Branko Grims. Lepo prosim, če zaprete vrata in tisti, ki ste v dvorani, zasedete svoja mesta.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem prav lep pozdrav!

Amandmaja, ki je očitno neuresničljiv in brez zakonite podlage, ni mogoče podpreti in ga ne bom podprl. Tisto, kar cela ta seja priča, vključno s tem zaključkom, je, da tranzicija ...

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Ste lahko malo tiho?

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): ... tranzicija v Sloveniji še ni končana in ni uspela. Kaj je jedro tranzicije? Da na videz spreminjaš in kontroliraš vse, dejansko pa tako, da se nič ne bi spremenilo. Cela zgodba, kako uveljavljate nadzor, ki ni nadzor, ker zanj ni podlage, kako se Vlada zavije v molk, ko od 60 minut ob številnih vprašanjih, ko gre za milijardo 400 milijonov denarja – 800 evrov na vsakega državljan, na vsako državljanico, vsakega otroka –, porabi 6 minut. To ni žaljivo do tega parlamenta – je tudi, če hočete –, ampak je žaljivo do javnosti, ki želi odgovore, ker bo javnost to plačala. To plačujemo davkoplačevalci. Njim smo vsi skupaj odgovorni, prva pa jim je odgovorna Vlada. Ta molk, v katerega se je zavila, vpije do neba. Zaradi tega, ker se človek samo vpraša, če očitno ne gre za nadzor, ker to, kar predlagate, ni uresničljivo, če Vlada očitno ne želi predstaviti ustreznih podatkov, kaj se v resnici dogaja. Ve se samo eno – kdo bo vse to plačal. Žal.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Prosila bi, da preden naslednji obrazloži svoj glas, da tisti, ki ste v dvorani, zasedete svoja mesta, ostali pa opravite svoje razgovore zunaj te dvorane.

Gospod Han, malo spoštovanja do kolegov, ki bodo obrazložili glas.

Mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsedujoča, hvala za dano besedo in ker ste zahtevali red v dvorani.

Takšnega amandmaja ne morem podpreti. Ne morem ga podpreti predvsem iz razloga, ker tudi sam predsednik Računskega sodišča nasprotuje oziroma dvomi, da je Računsko sodišče sploh pristojno, po drugi strani pa je izrazil tudi dvom v učinkovitost takšne revizije. Veseli me, da je gospod Han začel brati Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Takšen predlog je bil dan izključno na predlog Pozitivne Slovenije in Socialnih demokratov. Pričakujem, da so to razpravo vodje Poslanske skupine SD poslušali, in tudi predsednik SD gospod Lukšič, predsednica Vlade Alenka Bratušek, finančni minister Andrej Čufer, in da bodo končno v Državni zbor predlagali člane nadzornega sveta SDH, da boste potrdili klasifikacijo, jo poslali v Državni zbor, da bo ta člen sploh začel veljati. Ta člen v danem trenutku ne velja zato, ker SDH ne obstaja. Ponovil bi, da je bil predlog dopolnitve zakona vaš predlog. Tudi sam predsednik Računskega sodišča je izrazil dvom. Zaradi tega se takšnega amandmaja ne more podpreti.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Kar se Računskega sodišča tiče, se pridružujem kolegom. Zadeva je res malo smešna, da v skrbi za neko transparentnost in revizijo Vlada in koalicijski partnerji predlagajo nekaj, kar sami vedo, da je nemogoče izvršiti, in je to mrtva črka na papirju. Kontrola Računskega sodišča očitno odpade. Računsko sodišče tega ne bo naredilo, kot sporoča predsednik Računskega sodišča. Ampak moja ključna težava z amandmajem poslanskih skupin je v kontradiktornosti prve alineje. Prva alineja pravi, da Vlada ugotavlja – in da Državni zbor sklepe in ugotovitve Vlade podpira –, da projekt ne zagotavlja izvedbe v časovnih in cenovnih okvirih, kot so bili opredeljeni ob odločanju o investiciji iz razpoložljive dokumentacije. O investiciji je ta parlament odločal samo v primeru poročila in nikoli prej in nikoli kasneje. Če temu ni tako, naj mi kdo drug pove, da je temu drugače. Parlament se s to investicijo ni drugače ukvarjal.

Smatram, da se ta člen nanaša na NIP 5 in na vrednost 1,3 milijarde evrov. Vlada ocenjuje, da bo vrednost te investicije presežena

in da bo začetek obratovanja tega postavljen naprej. Hkrati pa piše, taisti sklep, da iz razpoložljive dokumentacije razlogi povišanja niso razvidni v zadostni meri in tudi da razpoložljiva dokumentacija ne zagotavlja zadostnih podlag za spremembo nadaljnjih odločitev. Ni razlogov za to povišanje in ni podlag za drugačno odločitev, a drugačna odločitev je na mizi – povišanje. Povejte mi – to je kontradiktorno! Z vami se strinjam, če črtate prvi del do tistega, ko pravi, da iz razpoložljive dokumentacije razlogi povišanja niso razvidni. Če se prvi del stavka črta ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Vidim samo gospoda Kavtičnika.
Izvolite, gospod Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Ta amandma bom podprl, ampak mislim, da zna kolega Vizjak zelo dobro zapeljati. Mislim, da ga je bolj strah tretje alineje, kjer naj bi s pomočjo neodvisne mednarodne specializirane družbe prišli do nekih ugotovitev, in to morda tistih ugotovitev, do katerih se bojite, da bi prišli – da ste bili v SDS tako ali drugače malomarni pri vodenju te investicije in pri nadziranju te investicije. To je ključni problem. To, kar v 6 letih nobena vlada ni ugotovila in ni prišla do ugotovitev, je ta vlada v treh mesecih prišla s temi sklepi. Tu je zdaj ta grozna bolečina, kar vi v 6 letih niste mogli ugotoviti.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Še vedno smo pri obrazložitvah glasu. Razpravo smo končali.

Obrazložitev glasu ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Predlagam, da ko se odločamo o podpori temu amandmaju oziroma tej prvi točki preberemo besedilo tako, kot je tu zapisano. Tu Državni zbor ugotavlja, kaj je storila vlada. Vlada se je tudi takrat, ko je sprejemala razvojne projekte od leta 2007 do 2023, odločila o nekaterih stvareh. Ne vidim te kontradiktornosti, samo sobesedilno je besedilo treba obravnavati. Je pa res, da je na drugi strani tega amandmaja oziroma vloženega teksta, ki smo ga zdaj dobili, obrazložitev, ki odpira dilemo, ki je bila prej sprožena v zvezi z odgovorom ministra na sklepe dveh delovnih teles. Če mene vprašate, je realno stroka od 31. maja do 21. junija vprašljiva, ampak to je stvar teh dveh delovnih teles, ki sta to sprejeli. Ampak ta amandma je obrazložen ravno s tem, da je to v povezavi s tistim, kar mora minister oziroma Vlada v odgovor delovnemu telesu storiti.

Kar zadeva sprejete sklepe delovnih teles in Državnega zbora, je bila krona stvarstva sprejeti Sklep o razrešitvi petih članov Nadzornega sveta RTV Slovenija, kar je bilo

nezakonito, in je Državni zbor pod predsedovanjem nekih drugih ljudi to sprejel! Mi smo že nezakonite sklepe sprejemali, to pa je samo priporočilo v okviru pristojnosti! Te pristojnosti bodo ugotovljene, ali so ali pa niso. S tem nimam težav. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec, izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem! Saj bomo kmalu končali, pa bo.

Tudi sam tega amandmaja ne morem podpreti, in opozarjam poslance, da res podrobno preberejo ta amandma, katerega prva alineja pravi, da ugotavlja, da projekt ne zagotavlja izvedbe v časovnih in cenovnih okvirih, kot so bili opredeljeni ob odločanju o investiciji. V zadnjem delu pa pravi, da Državni zbor sklepe Vlade podpira. Državni zbor je o investiciji odločal samo v okviru poroštvenega zakona in v okviru NIP 5. Nobenih drugih sklepov Državni zbor ni sprejemal v zvezi s to investicijo, zato ne zavajati. Nimamo nobenih pristojnosti, da o čemerkoli odločamo, in če sprejmemo tak sklep, dajemo bianco menico ministrstvu, da se ta investicija lahko poveča in da se molža tega projekta nadaljuje.

Še enkrat opozarjam. Vsi poslanci, ki ste odločali o tem, ste bili v okviru te investicije, vendar samo v okviru poroštvenega zakona. Državni zbor ni verificiral nobene druge pogodbe, samo poroštveni zakon. Takrat je bil na mizi samo dokument NIP 5 in noben drug dokument, za katerega zdaj govorite, da je v internem delu dokumentacije. Zato opozarjam, da je ta sklep v nekem smislu bianco menica komu, da se lahko pogaja o povišanju te investicije. S tem negirate svoj sklep oziroma zakon o poroštvu, ki je bil sprejet v Državnem zboru. Državni zbor drugega dokumenta ni sprejemal, samo poroštveni zakon. Če kdo trdi, da je sprejemal kakšen drug dokument v okviru investicije TEŠ 6, bi ga rad slišal. Kot poslanec sem odločal samo o poroštvu. Samo o tem lahko odločam v tem amandmaju.

Tega amandmaja ne podpiram.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Upam, da smo zaključili z obrazložitvami glasu.

Gospod Tanko, vi ste že obrazložili glas v okviru tega. Postopkovno? Postopkovno, gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Očitno je koalicija precej zmedena pri tem amandmaju. Predlagate vmesne rešitve, popravke, nekaj, kar v tej fazi ni več mogoče. Prej niste hoteli poslušati, zato predlagam, da odredite 45 minut odmora. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Zdaj smo pred dejstvom, da je gospod Tanko predlagal predlog, ki je popolnoma v skladu s poslovníkom in ga je kot takega treba upoštevati, zato pred glasovanjem odrejam 45 minut odmora. Nadaljujemo ob 22.05.

(Seja je bila prekinjena ob 21.22 in se je nadaljevala ob 22.05.)

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci!

Nadaljujemo z delom.

Sprašujem, če želi vodja Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke predstaviti stališče po posvetovanju. Želi. Gospod Tanko, izvolite, imate besedo.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Naša poslanska skupina je pregledala amandmaje, ki so pred nami za glasovanje in tudi končno glasovanje o predlogu sklepa. Najprej moramo opozoriti, da je amandma, ki ga je vložila koalicija, vložen neprimerno, nepopolno. Na prvi strani imate napisane štiri poslanske skupine, zadaj v imenu vseh štirih pa en nečitljiv podpis. Tak amandma bi moral biti zavrnjen. Očitno se v Državnem zboru v tem mandatu tolerira precejšen nered, kar zadeva tehnikalijske, poslovne, procesne. Ta amandma sploh ne bi smel biti razdeljen, niti ne bi mogli o njem odločati. Drugo, kar je, je vsebina amandmaja. Ima več pomanjkljivosti. Prvič, je neskladen z ureditvijo, ki jo trenutno imamo. Amandma Računskemu sodišču nalaga nekaj, za kar po zakonu ni pristojno, in te naloge ne more izvršiti. Drugo je pa tisto, kar so kolegi glede vsebine opozorili v razpravi – da ta rešitev, ki jo predlagate, finančne konstrukcije ne zapira, ampak jo odpira in omogoča nadzidavo tega projekta, tako da bodo v Alstomu očitno imeli še veliko užтков pri realizaciji tega projekta.

Prav tako v tej rešitvi ni nobene zaveze glede roka dokončanja, in se investicija, če boste to sprejeli, samo še podaljšuje, nadaljuje v nedoločeno prihodnost. S tem se ves čas sistematično omogoča nadaljnja molža projekta, ki se bo enormno podražil. Že ob tem, že ob osnovni konstrukciji bi težko zdržal ekonomsko ceno, v obratovanju s to nadzidavo pa bo to nemogoče. S tem, ko to delate, samo še tlakujete v pekel novo nasedlo investicije v državi. Ne razumemo, zakaj predlagate rešitve, ki ne stojijo.

Temu bomo nasprotovali in nasprotovali bomo tudi sprejetju končnega sklepa po vseh amandmajih.

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Hvala.

Naj samo še enkrat pojasnim. Glede obličnosti amandmaja je bila ta dilema odpravljena, tako da je amandma pravilno vložen in lahko odločamo o njem.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Pozitivne Slovenije k 1. točki dopolnjenega predloga priporočila.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 40, proti 24.

(Za je glasovalo 40.) (Proti 24.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 2. točki dopolnjenega predloga priporočila. Lahko preidemo na glasovanje? Ugotavljam, da ni interesa, da bi v imenu poslanske skupine kdo obrazložil glas. Glasujemo o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 2. točki dopolnjenega predloga priporočila.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 40.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 3. točki dopolnjenega predloga priporočila. Želi kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? (Ne želi.) Odločamo o amandmaju k 3. točki.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 40.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in prehajamo na odločanje o dopolnjenem predlogu priporočila v celoti. Lahko glasujemo?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik.

Glede na to, da ste sprejeli amandma, ki nima nobene podlage v pravni ureditvi Slovenije, da ste sprejeli amandma, s katerim navzgor odpirate investicijo in podaljšujete roke, da je ta amandma v nasprotju z vsem, kar je bilo povedano v Državnem zboru, napovedujem, da poslanska skupina pri glasovanju o sklepu ne bo sodelovala. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Če sem prav razumel, napovedujete obstrukcijo za poslansko skupino pri tej točki. Hvala.

Prehajamo na odločanje o dopolnjenem predlogu priporočila v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 42 poslank in poslancev. Ugotavljam, da nismo sklepčni. V skladu s poslovníkom bomo ponovili glasovanje. / oglašanje iz dvorane/ Saj je v redu. Glasujemo drugič.

Gospod Tonin, želite obrazložiti glas? Proceduralno imate?

Izvolite, gospod Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Tudi jaz bom v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije napovedal obstrukcijo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Drugič glasujemo o dopolnjenem predlogu priporočila.

Glasujemo. Navzočih je 43 poslank in poslancev. Ugotavljam, da tudi pri drugem glasovanju ni bilo sklepčnosti.

Proceduralno, gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Moram to reči zaradi javnosti. Prvič, čudi me, da lahko nekateri člani Državnega zbora hodijo med sejo, za katero so napovedali, da jo obstruirajo, hodijo med klopmi, in tam, kjer ne sedijo, postavljajo kartice iz drugih poslanskih skupin. Prosim, da preverite, če ni prišlo do kakšne zlorabe. Drugič, prosil bi vodstvo Državnega zbora, ali lahko poslanska skupina v fazi, ko se že glasuje, napove obstrukcijo zaradi tega, da ne bi bili udarjeni po žepu. Kaj se je naredilo? Naredilo se je to, da Poslanska skupina SDS, ki je sklicala to sejo, zaradi politikanstva napove obstrukcijo. Drugi poslanci, ki jih danes ni v Državnem zboru in se niso opravičili, bodo zaradi tega, ker ta moment nismo sklepni, ob finančni dodatek. Zdaj je šla, mislim, da zadeva malo predaleč, in je prav, da javnost ve, da so nekateri obstruirali zadevo kljub temu, da so jo sklicali, da nekateri poslanci med sejo hodijo med drugimi klopmi, kjer ne sedijo, in postavljajo izven te kartice. Tretjič, zanima me, ali lahko Poslanska skupina Nove Slovenije že, ko je v fazi glasovanja, ko drugič glasujemo, napove, da bo obstruirala sejo. Prosil bi za pojasnila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

To bomo preverili, ta hip pa odrejam 10-minutni odmor pred tretjim glasovanjem. Sejo nadaljujemo ob 22.27.

(Seja je bila prekinjena ob 22.16 in se je nadaljevala ob 22.27.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani kolegice in kolegi!

Nadaljujemo s sejo. Prosim, da zavzamete svoja mesta. Glasujemo tretjič. Smo pripravljeni?

Glasujemo. Navzočih je 41 poslank in poslancev. Glede na to, da tudi po tretjem glasovanju zbor ni sklepčen, bom v skladu s poslovnikom napovedal nadaljevanje seje ob 23.10. Ob 23.10 nadaljujemo z delom. Do takrat prekinjam sejo.

(Seja je bila prekinjena ob 22.28 in se je nadaljevala ob 23.10.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci!

Nadaljujemo z delom. Smo pri tretjem glasovanju.

Proceduralno, gospod Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani!

Ko sem napovedal obstrukcijo glasovanja, je kolega Han problematiziral, da naša obstrukcija ni bila regularna. Moram reči, da je bila naša obstrukcija narejena popolnoma v skladu s poslovnikom, in tukaj ne vidim popolnoma nobene težave. Glasovanje smo obstruirali zaradi tega, ker pri sprejemanju tovrstnih sklepov ne želimo sodelovati, ker sklepi, ki jih sprejemate, ne bodo ustavili dvigovanja cene tega projekta. To je bil glavni razlog, zakaj smo napovedali obstrukcijo. Ne bomo si dovolili, da bi kdorkoli Novi Sloveniji govoril in nalagal, da je politikantska stranka in da obstrukcijo napovedujemo zaradi politikantskih razlogov oziroma zaradi taktičnih razlogov. Napovedali smo jo izključno zaradi vsebinskih razlogov.

Ker si teh očitkov ne dovolimo, napovedujem, da obstrukcijo umikamo in da bomo s polno odgovornostjo glasovali proti sklepu, ki ste jih predlagali.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Predlagam, da pred odločanjem preverimo delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 50 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 6.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je priporočilo sprejeto.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda. Zaključujem tudi 41. izredno sejo Državnega zbora. Hvala in lahko noč.

Seja se je končala 16. julija 2013 ob 23.12.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BEVK, SAMO	10, 27, 29
BOGOVIČ, FRANC	12, 45
BREZNIK, FRANC	39, 40, 55

C

ČERNAČ, ZVONKO	16
ČUŠ, ANDREJ	37

G

GOLUBOVIĆ, BRANE	31, 54
GRIMS, MAG. BRANKO	56

H

HAN, MATJAŽ	20, 46, 48, 49, 51, 55, 56, 59
HORVAT, JOŽEF	25
HRŠAK, IVAN	34

J

JELUŠIČ, DR. LJUBICA	42, 47, 55
JEROVŠEK, JOŽEF	6, 7, 41
JURŠA, FRANC	24

K

KAVTIČNIK, JOŽEF	36, 38, 57
KOTNIK POROPAT, MARJANA	13
KRIVEC, DANIJEL	26, 57

L

LISEC, TOMAŽ	32
--------------------	----

M

MATE, DRAGUTIN	38
MEH, SREČKO	7, 43, 47, 49, 51, 53, 54

O

OMERZEL, SAMO	11, 22, 34, 35, 38, 47, 49, 50
---------------------	--------------------------------

P

PAVLIČ, ALENKA	50
PAVLIŠIČ, MARKO	30, 54, 55
PLEVČAK, MARIJA	41
POGAČNIK, MAG. MARKO	56
POTRATA, MAG. MAJDA	57
PRESEČNIK, JAKOB	24
PUKŠIČ, FRANC	7, 39

R

RAMŠAK, SONJA	34, 37
RIBIČ, JANEZ	33

S

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	23
----------------------------	----

STARMAN, BOJAN	20
<i>T</i>	
TANKO, JOŽE	46, 50, 51, 52, 53, 55, 57, 58
TONIN, MAG. MATEJ	14, 59
<i>V</i>	
VEBER, JANKO	51
VELIKONJA, JOŽE	15
VIZJAK, MAG. ANDREJ	7, 21, 22, 28, 29, 31, 32, 47, 49, 50, 52, 53, 56
VOGRIN, MAG. IVAN	36, 54
<i>Z</i>	
ŽGAJNER TAVŠ, MAG. BARBARA	52
ŽNIDAR, LJUBO	54

LEGENDA

PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS DL – Poslanska skupina Državlјanska lista
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
NeP – Nepovezani poslanec